

PROGRAM DELA IN FINANČNI NAČRT

NACIONALNEGA INŠTITUTA ZA JAVNO ZDRAVJE (NIJZ)

ZA LETO 2022

KAZALO

POVZETEK	1
I. PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2022	11
II. OBRAZLOŽITEV FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2022	13
1 OSNOVNI PODATKI O ZAVODU	13
2 ZAKONSKE PODLAGE	21
3 OSNOVNA IZHODIŠČA ZA SESTAVO FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2022	23
4 PRIKAZ LETNIH CILJEV ZAVODA V LETU 2022	25
4.1 LETNI CILJI Z OPREDELJENIMI KAZALNIKI	25
4.2 POROČANJE O NOTRANJEM NADZORU JAVNIH FINANC	27
4.2.1 <i>Opredelitev poslovnih ciljev na področju NNJF</i>	27
4.2.2 <i>Register obvladovanja poslovnih tveganj</i>	28
4.2.3 <i>Aktivnosti na področju NNJF</i>	29
5 FIZIČNI, FINANČNI IN OPISNI KAZALNIKI, S KATERIMI MERIMO ZASTAVLJENE CILJE	31
6 NAČRT DELOVNEGA PROGRAMA NIJZ	33
6.1 NAČRT LETNEGA PROGRAMA V OKVIRU IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE - FINANCIRANO S STRANI MZ	33
6.1.1 <i>Proučevanje, razvoj in krepitev zdravja</i>	33
6.1.2 <i>Spremljanje in preučevanje nalezljivih bolezni</i>	41
6.1.3 <i>Okolje in zdravje</i>	44
6.1.4 <i>Zdravstveno varstvo</i>	50
6.1.5 <i>Upravljanje programov preventive in krepitve zdravja</i>	52
6.1.6 <i>Informatika v zdravstvu</i>	53
6.1.7 <i>Zagotavljanje podatkov in informacij o zdravju in zdravstvenem varstvu</i>	58
6.2 NAČRT PROGRAMA DELA ZA PLAČNIKA ZZS ZA LETO 2022	62
6.2.1 <i>Preventivni zdravstveni programi</i>	62
6.2.2 <i>Državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki – Program Svit</i>	64
6.2.3 <i>Preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladine</i>	65
6.2.4 <i>Upravljanje nacionalnega programa duševnega zdravja</i>	66
6.2.5 <i>Izvajanje zdravstvenih storitev za ugotavljanje in obvladovanje nalezljivih bolezni</i>	67
6.3 NAČRT TERCIARNE DEJAVNOSTI ZA LETO 2022	69
6.3.1 <i>Program učenja</i>	69
6.3.2 <i>Program usposabljanja za posebna znanja</i>	69
6.3.3 <i>Program razvoja in raziskovanja</i>	70
6.3.4 <i>Registri in evidence – nalezljive bolezni</i>	79
6.4 DRUGE STORITVE JAVNE SLUŽBE	81
6.4.1 <i>Preskrba z zdravili za izvajanje cepljenja</i>	81
6.4.2 <i>Distribucija cepiva proti covidu-19</i>	83
6.4.3 <i>Nabava in distribucija zdravil za zdravljenje in preprečevanje covid-19</i>	83
6.4.4 <i>Ocene nevarnosti in tveganja fitofarmaceutskih sredstev (FFS) v okviru pogodbe z UVHVVR</i>	84
6.4.5 <i>Ocene nevarnosti in tveganja biocidnih proizvodov v okviru pogodbe z URSK</i>	84

6.4.6	Program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini (OE Ravne na Koroškem)	84
6.4.7	Naloga na področju humanega biomonitoringa	85
6.4.8	Program centra za preprečevanje odvisnosti (OE Maribor)	85
6.4.9	Zagotavljanje podpore delovanju zastopnikov pacientovih pravic	87
6.5	NAČRT STORITEV NA TRGU	88
6.5.1	Varovanje zdravja prebivalstva s cepljenjem	88
6.5.2	Preskrba z zdravili za izvajanje cepljenja	88
6.5.3	Preventivne aktivnosti v zvezi z zdravjem delavcev	89
6.6	RAZISKOVALNI IN RAZVOJNI PROJEKTI	90
6.7	DRUGE DEJAVNOSTI	92
6.7.1	Založniška dejavnost	92
6.7.2	Komuniciranje	92
6.7.3	Šola javnega zdravja	93
7	FINANČNI NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	95
7.1	NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	95
7.1.1	Načrtovani prihodki	95
7.1.2	Načrtovani odhodki	97
7.1.3	Načrtovan poslovni izid	98
7.2	NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI	99
7.3	NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA	100
8	PLAN KADROV	101
8.1	ZAPOSLENOST	101
8.2	OSTALE OBLIKE DELA	106
8.3	DEJAVNOSTI, ODDANE ZUNANJIM IZVAJALCEM	107
8.4	IZOBRAŽEVANJE, SPECIALIZACIJE IN PRIPRAVNIŠTVA	107
9	PLAN INVESTICIJ IN VZDRŽEVALNIH DEL V LETU 2022	109
9.1	PLAN INVESTICIJ	109
9.2	PLAN VZDRŽEVALNIH DEL	110
9.3	PLAN ZADOLŽEVANJA	110
	PRILOGE	111

PROGRAM DELA IN FINANČNI NAČRT NACIONALNEGA INŠTITUTA ZA JAVNO ZDRAVJE (NIJZ) ZA LETO 2022

POVZETEK

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je edini terciarni zdravstveni zavod na področju javnega zdravja v Sloveniji, katerega glavni namen je proučevanje in načrtovanje ukrepov ter varovanje in zviševanje ravni zdravja prebivalstva Republike Slovenije s pomočjo ozaveščanja prebivalstva ter vzpostavljenih presejalnih programov in drugih preventivnih ukrepov. Naše poslanstvo je z medresorskim povezovanjem prispevati k boljšemu zdravju in blaginji prebivalcev Slovenije. Glavne dejavnosti NIJZ zajemajo spremljanje in ocenjevanje zdravja prebivalstva in sistema zdravstvenega varstva, prepoznavanje groženj zdravju in oblikovanju ukrepov za njihovo obvladovanje, vodenje zbirk podatkov s področja zdravja in zdravstvenega varstva ter krepitev zdravja in oblikovanje strokovnih podlag za sprejemanje zdravju prijaznih politik, programov in ukrepov za preprečevanje bolezni.

Pri postavljanju letnih ciljev smo sledili aktualnim javnozdravstvenim nacionalnim, regionalnim ter lokalnim izzivom in potrebam, ki izhajajo iz dosedanjih ocen zdravja in dejavnikov tveganja ter obstoječih varovalnih dejavnikov zdravja na področju socialno-ekonomskih, okoljskih in komercialnih determinant zdravja, ki najbolj vplivajo na zdravje prebivalcev Slovenije. Glede na to, da je zadnji dve leti na področju javnega zdravja imela velik vpliv pandemija covid-19, smo tej problematiki namenili še posebno pozornost. Pri pripravi programa dela smo upoštevali že sprejete strateške dokumente in pripravljene akcijske načrte, in sicer Strategijo razvoja Slovenije 2030, Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025, »Skupaj za družbo zdravja«, Strategijo aktivnega in zdravega staranja, Resolucijo o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 »Dober tek, Slovenija«, Resolucijo o Nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028 (Program MIRA), Državni program za obvladovanje sladkorne bolezni (DPOSB) 2020–2030, Strategijo preprečevanja in obvladovanja okužbe s HIV/AIDS 2017–2025, Resolucijo o Nacionalnem programu na področju prepovedanih drog 2014–2020 (ReNPPD14–20), Državni načrt za obvladovanje raka 2022–2026 (DPOR) ter druge pripadajoče dokumente. Pri načrtovanju smo upoštevali tudi priporočila EPHO študije slovenskega javnega zdravja, ki jo je izvedla SZO v letih 2017–2019 in je izpostavila potrebo po reorganizaciji na podlagi strateško definiranih vsebin javnega zdravja. Upoštevali smo tudi izhodiščne usmeritve programa EHO 2020–25 (usmeritev v duševno zdravje, digitalno zdravje, imunizacijo ter vedenj, povezanih z zdravjem). Upoštevali smo tudi zeleno in digitalno agendo EU, novo sprejeti EU4Health Program ter Evropski program za preprečevanje raka, pa tudi razvoj na Evropskem stebru socialnih pravic s poudarkom na Jamstvu za otroka.

Na dokazih temelječe informacije so podlaga za odločanje in ukrepanje posameznikov, strokovnjakov in zdravstvene politike. Informacije predstavljajo osnovo za razvoj programov na področju javnega zdravja, so ključne pri razvoju ukrepov in programov na področjih preprečevanja, zgodnjega odkrivanja in zdravljenja bolezni. Tudi v letu 2022 bomo spremljali javnozdravstveno stanje v Sloveniji, EU in po svetu ter Ministrstvu za zdravje in drugim resorjem nudili pomoč pri oblikovanju strateških dokumentov in politik, ki imajo neposreden ali posreden vpliv na zdravje, ter strokovno podporo pri implementaciji in

izvajanju že sprejetih strateških dokumentov in akcijskih načrtov, prav tako pa bomo nudili tudi strokovno pomoč pri pripravi in sprejetju novih strateških dokumentov.

Ključni letni cilji NIJZ v letu 2022:

- Zagotovitev nemotenega in učinkovitega poslovanja NIJZ.
- Priprava nacionalne strategije za digitalizacijo zdravstva v Sloveniji.
- Vzpostavitev upravljanja na področju izvajanja programa za izboljšanje duševnega zdravja, opredeljenega v Resoluciji o nacionalnem programu duševnega zdravja (RNPDZ) in ustanovitev interdisciplinarnih delovnih skupin (IDS).
- Posodobitev algoritmov odločanja in ukrepanja za zmanjšanje tveganja za zdravje prebivalcev ob naravnih in drugih nesrečah.
- Priprava dokončno usklajenega predloga splošnih smernic za urejanje prostora z vidika okoljskega zdravja za občinske prostorske načrte ter priprava ocen načrtovanih posegov v prostor.
- Poenoteno komuniciranje o cepljenju na nacionalni in lokalni ravni za večjo ozaveščenost splošne javnosti o prednostih cepljenja.
- Prijava na projekte z ugodnimi pogoji financiranja in čim več prijav z NIJZ v vodilni vlogi.
- Vzpostavitev upravljanja na področju izvajanja programa ZDAJ za izboljšanje zdravja otrok in mladostnikov z ustanovitvijo interdisciplinarnih delovnih skupin in drugih teles upravljanja programa ter komuniciranje s ciljnim javnostmi o programu ZDAJ.
- Posodobitev dokumentnega sistema in posodobitev sistema finančnega računovodenja.
- Razvoj na področju implementacije umetne inteligence v redno delo na NIJZ.

Načrtovane aktivnosti in ključni izdelki NIJZ v letu 2022, ki imajo še posebej pomembno vlogo za razvoj javnega zdravja v Sloveniji:

- Tobak, alkohol in prepovedane droge so v Sloveniji pomembni, preprečljivi dejavniki tveganja za smrti, izgubljena zdrava leta življenja in manjše zmožnosti prebivalcev. Na teh treh področjih vsako leto poteka veliko aktivnosti in tudi v letu 2022 bomo na področju tveganih vedenj nadaljevali z rednim spremljanjem stanja, identifikacijo ključnih problemov in trendov, osveščali, obveščali in izobraževali bomo različne javnosti, predlagali potrebne ukrepe in jih strokovno zagovarjali.
- Pričeli bomo z delom na razvoju učinkovitega modela preventivnega programa za otroke in mladostnike v šolskem in predšolskem okolju.
- Nadaljevali bomo z delom na merilih za vrednotenje intervencij na področju javnega zdravja, predvsem bomo nadaljevali s sodelovanjem z nevladnimi organizacijami in pilotnim preizkušanjem/testiranjem meril na posameznih programih s področja alko-hola. Aktivnosti na merilih za vrednotenje dobrih praks bomo povezali z nacionalnimi inštituti za javno zdravje v mreži EuroHealthNet in pripravili pregled delovanja obstoječih pristopov za vrednotenje dobrih praks v EU.
- Pripravili bomo strokovne podlage za nadgradnjo in posodobitev preventivnega programa za nosečnice in otročnice, vključno s prenovo Pravilnika za izvajanje PZV (za področje reproduktivnega zdravja in patronažnih obiskov) ter pripravili vzpostavitev upravljanja preventivnega

programa (prenos projektno razvitih nadgradenj preventivnih programov v vsa okolja v Sloveniji), vključno s covid-19 temami.

- Na področju javnega zdravja otrok in mladostnikov bomo opravljali naloge, ki bodo zagotovile odzivnost na aktualne probleme na področju zdravja otrok in mladostnikov.
- Posebno pozornost bomo namenili aktivnostim iz akcijskega načrta za zdravje delavcev.
- Na podlagi strokovnih epidemioloških stališč in z dokazi podprtim znanjem bomo oblikovali strategijo in določili prioritete skupine za cepljenje proti covidu-19. Namen oblikovanja strategije je s hitrim cepljenjem preprečiti težje oblike bolezni in smrti.
- Odzivali se bomo na grožnje javnemu zdravju tako s področja nalezljivih bolezni kot tudi s področja zdravja in okolja.
- Spremljali in odzivali se bomo na epidemiološko situacijo covid-19 v Sloveniji in svetu ter pripravljali mnenja, priporočila ter navodila za strokovno in splošno javnost.
- Vzpostavili bomo Center za krizno upravljanje večjih tveganj za zdravje prebivalstva na NIJZ za zagotavljanje usklajene, neprekinjene, kakovostne aktivnosti za zmanjševanje tveganja za zdravje ljudi v primeru pojava nalezljive bolezni, kopičenja, izbruha/epidemije v skladu z doktrino in predpisi.
- Začeli bomo s pripravo Strategije javnega zdravja, ki bo temeljila na izsledkih in priporočilih projekta presoje temeljnih funkcij.
- Opredelili bomo določene izvedbene komponente za uvajanje Strategije primarnega zdravstvenega varstva v Sloveniji z naborom kazalnikov za spremljanje pokritosti, obsega dejavnosti in dostopnosti primarnega zdravstvenega varstva ter kakovosti in učinkovitosti (HSPA).
- Aktivno bomo sodelovali pri pripravi usmeritev in oblikovanju nacionalne strategije eZdravja;
- Sistematično bomo izvajali evalvacije zdravstvenovzgojnih delavnic in delovanja ZVC/CKZ.
- V letu 2022 bomo sodelovali v kar 69 različnih potekajočih projektih.

Delo na področju preprečevanja tveganih vedenj

Podatki mednarodnih raziskav, kot sta HBSC 2018 in ESPAD 2019, kažejo, da se mladostniki iz Slovenije po uporabi psihoaktivnih snovi, kot so konoplja, nekatere druge prepovedane droge in alkohol uvrščajo krepko nad povprečje vrstnikov iz drugih držav. Vse večji problem pri otrocih in mladostnikih postajajo tudi nekemične zasvojenosti. Vse to nakazuje potrebo po **razvoju in implementaciji modela celostnega preventivnega programa za otroke in mladostnike že od rojstva dalje**, predvsem pa v vrtčevskem in šolskem okolju, ki ne bo naslavljal le področja preprečevanja uporabe PAS in nekemičnih zasvojenosti, ampak bo zaradi svoje naravnosti otroke in mladostnike obravnaval celostno, krepil njihove socialne in druge veščine za življenje, omogočal izbire zdravega življenjskega sloga ter prispeval k njihovem splošnemu dobremu počutju, zdravemu in varnemu razvoju. Pomen preventivnih programov za otroke in mladostnike, ki bodo večali odpornost ter okrepili spretnosti in znanja za življenje ter izbire zdravega življenjskega sloga, je zato vse večji. V letu 2022 nameravamo pridobiti ključne podatke in informacije, na osnovi katerih bomo lahko pričeli z razvojem učinkovitega modela preventivnega programa za otroke in mladostnike v šolskem in predšolskem okolju.

Na **področju tobaka** bomo pripravili publikacijo o učinkih tobačne zakonodaje (ZOUTPI) med dijaki 2. letnikov srednjih šol v Sloveniji in objavili podatke o tobaku pripisljivi umrljivosti za leti 2020 in 2021.

Še naprej bomo ozaveščali javnosti o novih izdelkih, povezanih s tobakom, ter o problemu pasivnega kajenja. Skupaj s sodelavci iz OE bomo v okviru različnih aktivnosti obeležili Svetovni dan brez tobaka 2022 in obveščali ključne skupine (zdravstvene in šolske delavce) o novostih in pomembnejših temah na tem področju. Nadaljevali bomo z izvajanjem svetovanja na Svetovalnem telefonu za pomoč pri opuščanju kajenja in njegovi promociji. Sodelovali bomo pri pripravi nacionalnih smernic za opuščanje kajenja.

Na **področju prepovedanih drog** bomo skladno z vsakoletno pogodbo z Evropsko agencijo za spremljanje drog in odvisnosti od drog (EMCDDA) izvajali naloge Nacionalne informacijske točke EMCDDA, vključno s pripravo Nacionalnega poročila na področju drog, ter poročila o mreži za spremljanje novih psihoaktivnih snovi. Zagotavljali bomo primerljive, preverjene, epidemiološke podatke s področja drog za strokovno javnost in odločevalce v Sloveniji, ter zagotovili ustrezne standardizirane podatke za EMCDDA in WHO ter druge mednarodne organizacije. Sodelovali bomo pri pripravi nove nacionalne strategije na področju drog do leta 2030 in iz nje izhajajočega akcijskega načrta ter pripravili poročilo o izvedbi Akcijskega načrta na področju prepovedanih drog za obdobje 2019–2020 in poročilo o izvajanju nacionalne strategije 2014–2020. Koordinirali bomo nacionalno mrežo programov zmanjševanja škode na področju drog in brezdomstva. Tudi v letu 2022 bomo v prvem tednu novembra v sodelovanju z OE Ljubljana, MZ, MIZŠ in MDDSZ izvedli nacionalno konferenco ob mesecu preprečevanja zasvojenosti in nudili strokovno podporo pri izvedbi preventivnega meseca. V sodelovanju s sodelavci na OE bomo krepili mrežo sistema zgodnjega opozarjanja na NPS, ki je potrebna za preprečevanje in obvladovanje posledic, ki jih povzročajo NPS. Posebno pozornost bomo namenili preventivi.

Na **področju alkohola** bomo še naprej spremljali njegovo porabo v različnih populacijskih skupinah ter analizirali zdravstvene kazalnike tvegane in škodljive rabe alkohola, tudi v povezavi z epidemijo covid-19. Zagotovili bomo strokovno podporo pri spreminjanju zakonodaje na tem področju in pri pripravi Akcijskega načrta omejevanja porabe alkohola in zmanjševanja škodljivih posledic rabe alkohola v Sloveniji. Pripravili bomo nove oz. posodobili obstoječe strokovne podlage za uvedbo učinkovitih ukrepov. Skupaj s sodelavci iz OE bomo izvajali aktivnosti, posvečene ozaveščanju izpostavljenosti otroka alkoholu pred rojstvom, otroci za varnost v prometu, dan brez alkohola. Zagotovili bomo delovanje spletnega portala MOSA – Mobilizacija skupnosti za odgovornejši odnos do alkohola.

Duševno zdravje

Pandemija covid-19 je imela velik vpliv na duševno zdravje ljudi, še posebej mladih in oseb, ki so imele težave v duševnem zdravju že pred pandemijo. Glede na to, da smo z devetnajstimi panelnimi in dvema presečnima raziskava SI-PANDA, raziskavo HBSC in drugimi anketnimi raziskavami v letu 2021 pridobili veliko število podatkov o vplivu pandemije na duševno zdravje Slovencev, bomo v letu 2022 naredili **poglobljeno analizo vpliva pandemije covid-19 na duševno zdravje**. Posebno pozornost bomo tudi v letu 2022 namenili nekemičnim zasvojenostim s poudarkom na digitalnih tehnologijah, še posebej med mladimi. Pripravili bomo tudi **poročilo o raziskavi Pismenost o duševnem zdravju**. Slovenija je sprejela Resolucijo o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028 (v nadaljevanju besedila: RNDPZ) in na njej temelječi Nacionalni program duševnega zdravja. V skladu s sprejetjem RNDPZ in glede na finančne vire, ki bodo za to delo opredeljeni, bomo izvajali načrtovane aktivnosti za duševno zdravje in blagostanje prebivalcev Slovenije. **Nadaljevali bomo z upravljanjem Nacionalnega programa duševnega zdravja**, kamor sodita tako nacionalna, kot regionalno lokalna koordinacija programa. NIJZ bo v letu 2022 nadaljeval s podporo vzpostavljanja centrov za duševno zdravje otrok in mladostnikov ter odraslih in zagotavljal strokovno usmerjanje teh centrov. Nadaljevali bomo z izobraževanji za time v novih centrih za duševno zdravje otrok in mladostnikov ter odraslih (CDZ), za patronažno službo in za

regijske koordinatorje. Skupaj s sodelavci na OE bomo podpirali CDZ pri vzpostavljanju njihove vloge v lokalnem okolju (promocija CDZ, povezovanje z deležniki, promocija duševnega zdravja). V letu 2022 bomo nadaljevali z razvijanjem sistema spremljanja (nadgradnja nabora kazalnikov in metodoloških listov), ki bo nudil celosten vpogled v stanje duševnega zdravja v Sloveniji in zagotavljal informacije o uspešnosti programa. Nadaljevali bomo z **izvajanjem programa za duševno zdravje mladih To sem jaz**. Izvedli bomo mednarodno **raziskavo Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju** (*angl.* Health Behaviour in School-Aged Children, HBSC), in sicer bo v letu 2022 v Sloveniji izvedena že šestič. Raziskava temelji na kvantitativni metodi raziskovanja. Anketiranje bomo izvedli s standardiziranim mednarodnim vprašalnikom na reprezentativnem vzorcu slovenskih všolanih 11-, 13-, 15- in 17-letnikov.

Okrepitev preventivnih pristopov na primarni ravni zdravstvenega varstva

NIJZ upravlja program integrirane preventive kroničnih nenalezljivih bolezni, ki od leta 2018 združuje Nacionalni program primarne preventive srčno-žilnih bolezni, razširjen program preventive kroničnih nenalezljivih bolezni v (referenčnih) ambulantah družinske medicine in delovanje zdravstveno-vzgojnih centrov (ZVC) ter centrov za krepitev zdravja (CKZ), v nov enovit Program integrirane preventive kroničnih nenalezljivih bolezni pri odraslih (**Program Skupaj za zdravje**).

V letu 2022 je prioritetna naloga na področju **upravljanja preventivnih zdravstvenih programov** razvoj končnega modela CKZ ter razvoj obravnav sekundarne in terciarne preventive v CKZ za osebe s kroničnimi boleznimi. Pripravili bomo strokovne usmeritve za delovanje ZVC/CKZ v času sproščanja ukrepov epidemije covid-19 in strokovno usmerjali pristope za obravnavo rekonvalescentov covid-19. Izdali bomo priročnik o delovanju ZVC/CKZ pri krepitvi zdravja v lokalnih skupnostih, s poudarkom na ranljivih skupinah. Vzpostavili bomo kazalnike kakovosti delovanja ZVC/CKZ.

NIJZ bo tudi sistematično izvajal evalvacije zdravstvenovzgojnih delavnic in delovanja ZVC/CKZ; analiza izvajanja učinkov preventivnih programov v preventivnem zdravstvenem varstvu bo strnjena v publikaciji »Evalvacija integriranih CKZ«.

Nadgradnja in posodobitev preventivnega programa za nosečnice in otročnice

Pripravili bomo strokovne podlage za nadgradnjo in posodobitev preventivnega programa za nosečnice in otročnice, vključno s prenovo Pravilnika za izvajanje PZV (za področje reproduktivnega zdravja in patronažnih obiskov) ter pripravili vzpostavitev upravljanja preventivnega programa (prenos projektno razvitih nadgradenj preventivnih programov v vsa okolja v Sloveniji), vključno s covid-19 temami. Za preventivni program za ranljive nosečnice in družine z dojenčkom, »Program prvih 1000 dni«, bomo razvijali strokovne podlage, vključno s covid-19 temami, ter krepili duševno zdravje v obporodnem obdobju. Delovali bomo na preventivi okužbe s HIV in ostalih SPO (sodelovanje v Republiški komisiji za aids, pri izvajanju strategije in AN obvladovanja okužbe s HIV). Delali bomo na preprečevanju nasilja, še posebej na razvoju pristopov za naslavljanje in obvladovanje problematike zanemarjenja in nasilja v družini in posledic covid-19. Redno bomo zagotavljali analize in kazalnike zdravja na področju reproduktivnega in spolnega zdravja.

Javno zdravje otrok in mladostnikov

Na področju javnega zdravja otrok in mladostnikov bomo opravljali naloge, ki bodo zagotovile odzivnost na aktualne probleme na področju zdravja otrok in mladostnikov. Skupaj s ključnimi deležniki bomo nadaljevali z vzpostavitvijo in izvajanjem nacionalnega upravljanja preventivnega programa ZDAJ – Zdravje danes za jutri. Aktivnosti bodo potekale v skladu z določili pravilnika in glede na finančne vire,

ki bodo za to delo opredeljeni. NIJZ bo v letu 2022 nadaljeval s podporo vzpostavljenim centrom za krepitev zdravja in zagotavljal strokovno usmerjanje delovanja centrov na področju krepitev zdravja otrok in mladostnikov. Nadaljevali bomo z izobraževanjem in usposabljanjem izvajalcev programa ZDAJ. Okrepili bomo sodelovanje s področjem vzgoje in izobraževanja na nacionalni ravni. Na lokalni ravni bomo spodbujali krepitev sodelovanja z VIZ in lokalno skupnostjo. V letu 2022 bomo nadaljevali z razvijanjem sistema spremljanja, da bi zagotovili potrebne informacije o zdravju otrok in mladostnikov in izvajanju programa. Poseben poudarek bo na proučevanju vzrokov neenakosti v dostopnosti do ustreznih preventivnih programov in aktivnostih za njihovo preseganje. Razvijali bomo podatkovne vire, nabor kazalnikov ter informatizacijo preventivnega zdravstvenega varstva za otroke in mladostnike. Pripravljali bomo smernice za preventivne aktivnosti, prilagojene na epidemiološko situacijo v zvezi s covidom-19. Sodelovali bomo z deležniki na področju vzgoje in izobraževanja v povezavi z ukrepanjem v zvezi z epidemijo covid-19 in sindemijo kot širšim pojavom. Otroci in mladostniki so skupina prebivalstva, ki potrebuje posebno pozornost v okviru izhodne strategije za zmanjševanje posledic pandemije covid-19 na zdravje.

V okviru nacionalne koordinacije promocije zdravja otrok in mladostnikov, vključno z bodočimi starši, bomo v sodelovanju s sodelavci na OE koordinirali in širili Slovensko mrežo zdravih šol ter uvajali aktualne tematike javnega zdravja. Odzivali se bomo na probleme v zvezi z zdravjem otrok in mladostnikov ter aktualno javnozdravstveno situacijo zaradi sindemije covid-19. Delali bomo na razvoju, posodabljanju in izvajanju preizkušenih programov za promocijo zdravja na telesnem, duševnem, socialnem in okoljskem področju za učence, učitelje in starše. Posvetili se bomo digitalizaciji življenja, pozitivnim vidikom digitalizacije ob uporabi v šolske namene in negativnim vplivom, kot je digitalno trženje, na življenjski slog otrok in mladostnikov. Promovirali bomo ukrepe, ki spodbujajo pozitivne vidike uporabe spletnega okolja in zmanjšujejo negativne.

Zdravje na delovnem mestu

Posebno pozornost bomo namenili tudi aktivnostim iz akcijskega načrta za zdravje delavcev. Obseg dela bo prilagojen finančnim virom, ki bodo na voljo za to področje. Na področju spremljanja zdravja delavcev bomo nadaljevali z analizami začasne nezmožnosti za delo za leto 2021 s posebnim poudarkom na analizi bolniškega staleža zaradi kostno-mišičnih obolenj, duševnih motenj in bolniškega staleža zaradi covid-19. V sodelovanju z ZZZS, krovnimi gospodarskimi organizacijami in sindikati bomo nadaljevali z regionalnimi srečanji na temo zdravja delovno aktivne populacije z namenom obvladovanja zdravstvenega absentizma. Upamo, da bomo v letu 2022 uspeli implementirati nacionalno platformo promocije zdravja delavcev, ki je bila pripravljena že v letu 2021. Z omenjenimi aktivnostmi bomo dvigovali ozaveščenost o koristih in metodah v promociji zdravja pri delu, prispevali k izboljšanju zdravja zaposlenih in delovnega okolja ter zniževanju absentizma in prezentizma, zmanjševanju pojava poškodb pri delu, poklicnih ter z delom povezanih bolezni ter s tem zdravstvenih, gospodarskih, socialno-ekonomskih in družbenih posledic naraščajočega bolniškega staleža.

Spremljanje in preučevanje nalezljivih bolezni

Spremljanje nalezljivih bolezni, pravočasna zaznava in obravnava dogodkov, povezanih z nalezljivimi boleznimi, je ena od pomembnih nalog, ki jih opravljajo epidemiologi NIJZ. Pojav nalezljive bolezni oziroma dogodek, povezan z nalezljivo boleznijo, zahteva dobro pripravljenost, učinkovito usklajevanje in hiter odziv, ki mora temeljiti na oceni tveganja. Zato se bodo epidemiologi, tako na centralni, kot na območnih enotah, tudi v letu 2022 neprekinjeno (24/7) odzivali na vse dogodke, ki bi lahko predstavljali tveganje za javno zdravje. Z izvajanjem zdravstvenih storitev, tudi terenskih, kot so epidemiološko poizvedovanje, anketiranje, vzorčenje, ocenjevanje tveganj ter s pravočasnimi, sorazmernimi in uskla-

jenimi ukrepi za preprečitev širjenja in obvladovanje nalezljivih bolezni čim bolj minimalizirali vplive na javno zdravje. Med te ukrepe sodijo zaščita tesnih kontaktov, zaščita z zdravili, cepljenje v skladu z epidemiološkimi indikacijami.

V letu 2022 bomo nadaljevali z informacijskimi nadgradnjami sistema spremljanja nalezljivih bolezni in okužb z izboljšanjem kakovosti podatkov, analizirali podatke in izoblikovali informacije za načrtovanje boljšega obvladovanja bolnišničnih okužb. Načrtovali bomo uvedbo novih cepiv oz. cepilnih shem in preučili uspešnost implementacije predlogov za povečanje precepljenosti ranljivih skupin prebivalstva. Na osnovi izkušenj delovanja in odzivanja v času pandemije, se bo oblikoval poseben program za vzpostavitev stalnega, dolgoročnega delovanja na področju vodenja in obvladovanja kriznih situacij (t.i. Emergency Operation Center) za vse nevarnosti s področja javnega zdravja, ki bi lahko predstavljale večje tveganje za zdravje prebivalstva.

Zagotavljanje preskrbe s cepivi in specifičnimi imonoglobulini

NIJZ bo tudi v letu 2022 zagotavljal preskrbo s cepivi in specifičnimi imunoglobulini, ki se financirajo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, za izvajanje Programa cepljenja in zaščite z zdravili. Plan je pripravljen na podlagi predloga letnega programa cepljenja in zaščite z zdravili, ki ga je NIJZ predlagal MZ. V kolikor bo potreba po cepivih za izvedbo priporočljivih cepljenj nižja od načrtovane, bo realizacija nabave nižja.

Odzivanje na grožnje javnemu zdravju s področja zdravja in okolja

Pričakujemo, da bo v letu 2022, vsaj v prvi polovici leta, prioriteta mikrobiološka problematika povezana s preprečevanjem širjenjem virusa SARS-CoV-2. Predvidevamo, da bodo glavnino nalog predstavljale naloge v zvezi z novim koronavirusom (priprava strokovnih mnenj, priprava higienskih priporočil za preprečevanje širjenja okužb za različne gospodarske, storitvene, športne, kulturne dejavnosti, informiranje laične in strokovne javnosti ter dnevni odgovori na številna vprašanja v zvezi s to problematiko).

V zvezi s problematiko novega koronavirusa bomo nudili strokovno podporo različnim deležnikom. Sodelovali bomo v delovni skupini za podporo Sekretariatu Vlade RS za koordinacijo priprav na mednarodne sprejeme/dogodke in ob dogodkih nudili vso podporo za izvedbo; poleg omenjenega bomo sodelovali tudi v delovni skupini za izvedbo mednarodnih športnih tekmovanj.

Spremljali bomo tudi druge biološke dejavnike tveganja, ki lahko predstavljajo tveganje za zdravje, ter ugotavljali izpostavljenost prebivalcev, še posebej ranljivih skupin. Podajali bomo predloge ukrepov/priporočil za preprečevanje ali zmanjševanje tveganja na sprejemljivo raven. Pripravljali bomo strokovne podlage za medresorske skupine in telesa – za različne zakonodajne aspekte ter za obvladovanje določenih bioloških dejavnikov tveganja. Nadaljevali bomo s pripravo strokovnih mnenj o nevarnostih za pojav in širjenje nalezljivih bolezni ter o drugih tveganjih za zdravje ljudi, kot posledice bioloških dejavnikov za različne deležnike (ZIRS, šole, vrtci, civilne iniciative, druga ministrstva, posamezniki ...).

Pri odzivanju na **nevarnosti kemičnega in okoljskega izvora ob naravnih in drugih nesrečah** bomo v letu 2022 zagotavljali učinkovit odziv v primeru nesreč in s tem manj škodljive posledice za zdravje. Nadaljevali bomo z dopolnitvami vsebin za podporo delovanja odzivu na NIJZ in dopolnili dokument »NESREČE - odziv na naravne in druge nesreče, ki bi lahko imele vpliv na javno zdravje« s splošnimi navodili za ravnanje ob različnih nesrečah po področjih (bivalno okolje, zrak, voda, živila).

V letu 2022 je pričakovati tudi **novi Zakon o urejanju prostora**. Nadaljevali bomo z aktivnostmi za pripravo predloga za spremembe zakonodaje na način, da bo postopek ocenjevanja vplivov na zdravje ljudi v postopkih celovite presoje vplivov na okolje in postopkih presoje vplivov na okolje predpisan s posebnim predpisom (podobno kot to velja za ocenjevanje vplivov na varovana območja narave) ali da bodo v ta namen izdelane posebne smernice. Sodelovali bomo pri nadgradnji in pripravi dokončno usklajenega predloga splošnih smernic za urejanje prostora z vidika okoljskega zdravja za prostorske načrte do stopnje, da bo pripravljen za pošiljanje v mnenje Komisiji Vlade za prostorski razvoj.

V sodelovanju z vsemi deležniki, ki lahko prispevajo k izboljšanju dostopa prebivalcev do varne pitne vode, in sicer MZ, ZIRS, NLZOH, MOP, MKGH, upravljavci vodovodov, prebivalci-uporabniki in drugimi, želimo dolgoročno prispevati k skupnemu cilju: ohranitvi in izboljšanju zdravja z odpravo in/ali obvladovanjem vseh dejavnikov tveganja v povezavi z vodo, ki bi lahko potencialno negativno vplivali na zdravje uporabnikov. V letu 2022 bomo skupaj z vsemi deležniki sodelovali pri implementaciji EU Direktive o pitni vodi v dokumentu v pripravi, **ново Uredbo o pitni vodi**.

Načrtovanje potreb na področju zdravstvenega varstva

Ker bomo sledili prednostnim nalogam in siceršnjim prioritetam MZ, bomo v letu 2022 nadaljevali z aktivnostmi, ki so namenjene projekcijam potreb po zdravnikih specialistih in po diplomiranih medicinskih sestrah. Skladno z metodologijo, ki je bila pripravljena in potrjena s strani projekta SRSS v letih 2019–2021, bomo podobne analize, kot za prvih deset specialnosti, sedaj pripravili tudi za radiologijo, anesteziologijo z reanimatologijo in ORL. Poleg tega nameravamo skupaj z MZ izpeljati sestanke s strokovnimi združenji/sekcijami SZD/RSK za kirurgijo, ginekologijo in porodništvo zaradi potrditve projekcij in uporabljene metodologije.

Za potrebe načrtovanja števila diplomiranih medicinskih sester in kadra na področju zdravstvene nege bomo v sodelovanju z MZ in Zbornico-Zvezo dorekli metodologijo in preverili vire podatkov.

V letu 2022 bomo ponovno pripravili analizo kazalnikov kakovosti dela v bolnišnicah, pri čemer bomo sledili tako dosedanjim izkušnjam, kot tudi posodobitvam, ki bodo dogovorjene na mednarodni ravni.

Celovito spremljanje in vrednotenje primarnega zdravstvenega varstva v Sloveniji

Na podlagi Strategije primarnega zdravstvenega varstva predlagamo, da bi skupaj z MZ razvili nalogo, ki bi integrirala celovito spremljanje in vrednotenje primarnega zdravstvenega varstva v Sloveniji. Za to nalogo bi potrebovali odobritev dodatnih kadrov. Vključevala bo naslednje elemente:

- spremljanje in priprava vrednotenja Strategije primarnega zdravstvenega varstva v Sloveniji;
- priprava nabora kazalnikov za spremljanje pokritosti, obsega dejavnosti in dostopnosti primarnega zdravstvenega varstva;
- priprava letnega poročila o stanju na področju primarnega zdravstvenega varstva;
- razvoj programov preventive, ki se izvajajo v okviru primarnega zdravstvenega varstva.

Krepitev dejavnosti javnega zdravja

V letu 2019 je bila v sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo (WHO) in Ministrstvom za zdravje (MZ) opravljena celovita analiza funkcij javnega zdravja kot podlaga za strateško načrtovanje razvoja, obenem smo v sodelovanju z MZ izvedli tudi celovito analizo dela nevladnih organizacij (NVO)

na področju zdravja. V letu 2022 bomo na tem področju začeli s pripravo Strategije javnega zdravja, ki bo temeljila na izsledkih in priporočilih projekta presoje temeljnih funkcij.

Izboljšave in nadgradnje pri vseh informacijskih rešitvah eZdravja

Rešitve eZdravja se vse bolj uveljavljajo v vsakodnevem poslovanju slovenskega zdravstvenega sistema, kar potrjujejo tudi podatki o njihovi uporabi. V letu 2022 zato načrtujemo izvajanje aktivnosti za dvig ravni uporabe rešitev eZdravja s strani končnih uporabnikov, izboljšanje kakovosti delovanja rešitev ter njihovo celovito vzdrževanje in nadgrajevanje v skladu z zaznanimi potrebami oz. zakonskimi zahtevami, razvoj in implementacijo novih oz. dopoljenih rešitev eZdravja v skladu z ugotovljenimi potrebami ter promocijo eZdravja in priložnosti, ki jih ponujajo rešitve eZdravja.

Raziskovalni in razvojni projekti z visoko dodano vrednostjo

Vsi projekti, ki jih izvajamo, so zasnovani na način, da nadgrajujejo našo osnovno dejavnost in pomembno prispevajo k dopolnitvi rednega dela raziskovalcev NIJZ. Aktivnosti, ki jih izvajamo v okviru projektov, pripomorejo k bolj kakovostnim rezultatom izvedenih nalog s področja vseh dejavnosti NIJZ. Večina projektov, ki jih izvajamo na NIJZ, je evropskih, tako se strokovnjaki vključujejo v mednarodne mreže in vzpostavljajo potrebne nove stike in pridobivajo nova znanja na ključnih področjih. Projekti omogočajo razvoj in krepitev kompetenc na novih področjih, zaposlitev novih sodelavcev in pogosto ponudijo možnost zaposlitve mladim na začetku svoje karijerne poti, kar pomembno pripomore tudi k ciljem kadrovske politike NIJZ. Projekti, ki jih izvajamo, so financirani s pomočjo različnih finančnih sredstev oziroma finančnih mehanizmov: sredstev Javne agencije za raziskovalno dejavnost (slovenski ARRS), Sredstev MZ v okviru Programov za krepitev zdravja, sredstev OP EKP 2014–2020 (zlasti sredstev Evropskega socialnega sklada), sredstev evropske agencije (HaDEA) v obliki t.i. *Joint Actions*, sredstev programa Horizon Europe, sredstev programa ERASMUS+ ter sredstev različnih evropskih direktorats (na primer DG Justice), in centrov (na primer ECDC).

V letu 2022 bo NIJZ potrjeno sodeloval v kar 69 različnih potekajočih projektih. Dodatno so v zaključnih evalvacijskih postopkih še štiri oddane projektne prijave in, v primeru odobritve, bo delo v letu 2022 potekalo tudi na teh projektih. V drugem krogu razpisa za t.i. *Joint Action* iz leta 2021 bomo s postopki prijave nadaljevali za najmanj pet projektnih prijav. V letu 2022 bomo v okviru novih razpisov pripravili vsaj pet novih projektnih prijav.

Komuniciranje z različnimi javnostmi

Komuniciranje z različnimi javnostmi je eno ključnih področij javnega zdravja. Z učinkovitim in uspešnim komuniciranjem lahko NIJZ uresničuje svoje osnovno poslanstvo, to je ozaveščanje javnosti ter spodbujanje h krepitvi zdravja in preventivnemu delovanju za ohranjanje zdravja.

V letu 2022 bomo poleg rednega komuniciranja posebno pozornost posvetili kriznemu komuniciranju, predvsem na področju covid-19 in komuniciranju na področju ostalih nalezljivih bolezni, vključno s cepljenjem.

Pozornost bomo usmerili tudi na področje duševnega zdravja, ki predstavlja velik komunikacijski izziv v luči po pandemiji. Za omenjena vsebinska področja bomo pripravili načrte, oblikovali različne komunikacijske aktivnosti in pri tem uporabili različne komunikacijske kanale in orodja. Prav tako bomo spremljali komunikacijske učinke.

Komunicirali bomo na različnih ravneh – tako na nacionalni kot regionalni/lokalni ravni, saj bomo v sodelovanju z območnimi enotami NIJZ krepili povezovanje z deležniki na regijski/lokalni ravni in

poskrbeli za večjo vidnost ključnih sporočil v lokalnih okoljih. Krepili bomo tudi sodelovanje z nevladnimi organizacijami, ki lahko predstavljajo pomembne multiplikatorje naših sporočil v različnih okoljih.

Pri komuniciranju z javnostmi bomo uporabljali številne komunikacijske kanale in orodja – poleg tradicionalnih komunikacijskih kanalov tudi digitalne medije, in sicer družbena omrežja – Twitter, YouTube, Instagram, TikTok, Facebook in Bilten NIJZ ter spletno stran NIJZ, ki jo bomo v letu 2022 prenovili in z izboljšano uporabniško izkušnjo še bolj približali različnim uporabnikom. Ohranjali bomo dobre odnose z novinarji in medijskimi hišami, spremljali in analizirali medijsko poročanje ter novinarje poglobljeno informirali o tematikah, ki jih pokriva NIJZ. Sporočila in kanale komuniciranja bomo usklajevali z različnimi deležniki v zdravstvu in nevladnimi organizacijami, krepili pa bomo tudi sodelovanje z drugimi sektorji in drugimi ustanovami na lokalnem in nacionalnem nivoju ter tudi v mednarodnem prostoru.

Za boljšo pripravljenost NIJZ pri komuniciranju v kriznih situacijah bomo pripravili izhodišča kriznega komuniciranja NIJZ za dogodke, ki predstavljajo grožnjo zdravju ljudi. V morebitnih kriznih situacijah se bomo promptno in hitro odzvali na aktualne dogodke, kot npr. v primeru covid-19.

Še naprej bomo izvajali tudi redne naloge s področja komuniciranja, pri čemer je naš namen s komuniciranjem prispevati k dvigu zdravstvene pismenosti slovenskega prebivalstva.

I. PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2022

b) SPLOŠNI DEL

Finančni načrt za leto 2022 na obrazcih po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10-popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21):

1. Finančni načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2022
2. Finančni načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka za leto 2022
3. Finančni načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za leto 2022

c) POSEBNI DEL z obveznimi prilogami:

- **Obrazec 1: Načrt programa javnega zdravja 2022**
- **Obrazec 2: Načrt prihodkov in odhodkov 2022**
- **Obrazec 3: Spremljanje kadrov 2022**
- **Obrazec 4: Načrt investicijskih vlaganj 2022**
- **Obrazec 5: Načrt vzdrževalnih del 2022**
- **Obrazec 6: Načrt terciarne dejavnosti 2022**
- **Priloga – AJPES bilančni izkazi**

II. OBRAZLOŽITEV FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2022

1 OSNOVNI PODATKI O ZAVODU

Ime: Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ)

Sedež: Trubarjeva cesta 2, Ljubljana

Matična številka: 6462642000

Davčna številka: SI 44724535

Šifra uporabnika: 27758

Številka transakcijskega računa: 011006000043188

Telefon, fax: + 386 1 2441 400, + 386 1 2441 447

Spletna stran: www.nijz.si

Ustanovitelj: Vlada Republike Slovenije

Datum ustanovitve: 25. 7. 2013

Organi zavoda:

- svet zavoda,
- direktor in
- strokovni svet zavoda.

Svet zavoda je najvišji organ upravljanja in ima sedem članov: štiri predstavnike ustanovitelja, dva predstavnika uporabnikov (ki ju imenuje Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije) in enega predstavnika zaposlenih.

Direktor predstavlja in zastopa zavod ter odgovarja za zakonitost njegovega poslovanja ter strokovnost.

Strokovni svet je kolegijski strokovni organ zavoda, ki načrtuje, obravnava in usmerja strokovno dejavnost zavoda.

Podrobnejša organizacija zavoda:

NIJZ sestavljajo naslednje notranje organizacijske enote:

- Centralna enota in skupne strokovne službe, Trubarjeva cesta 2, Ljubljana,
- Območna enota Celje, Ipavčeva ulica 18, Celje,
- Območna enota Koper, Vojkovo nabrežje 4a, Koper,
- Območna enota Kranj, Gosposvetska ulica 12, Kranj,
- Območna enota Ljubljana, Zaloška cesta 29, Ljubljana,
- Območna enota Maribor, Prvomajska ulica 1, Maribor,
- Območna enota Murska Sobota, Ulica Arhitekta Novaka 2b, Murska Sobota,
- Območna enota Nova Gorica, Vipavska cesta 13, Rožna Dolina, Nova Gorica,
- Območna enota Novo mesto, Muzejska ulica 5, Novo mesto,
- Območna enota Ravne na Koroškem, Ob Suhi 5b, Ravne na Koroškem.

Poleg območnih enot NIJZ iz prejšnjega odstavka so v okviru centralne enote z razčlenjevanjem dejavnosti po namenu, ciljih in delovnih procesih na NIJZ za posamezna strokovna področja oblikovane tudi naslednje notranje organizacijske enote:

- Center za proučevanje in razvoj zdravja,
- Center za nalezljive bolezni,
- Center za zdravstveno ekologijo,
- Center za zdravstveno varstvo,
- Center za upravljanje programov preventive in krepitev zdravja,
- Center za zgodnje odkrivanje raka,
- Center za informatiko v zdravstvu,
- Center za komuniciranje,
- Zdravstveno podatkovni center,
- Center Šola javnega zdravja.

Vodstvo zavoda:

NIJZ vodi direktor Milan Krek, dr. med., spec.

Dejavnosti:

Vlada RS je dne 25. 7. 2013 sprejela akt o ustanovitvi NIJZ, ki je s svojim delovanjem začel 1. 1. 2014. Ustanovljen je bil na podlagi določil dopolnitev Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki določa, da NIJZ opravlja naslednje dejavnosti:

- proučevanje zdravja in zdravstvenega stanja prebivalstva;
- spremljanje in vrednotenje zdravstvenega varstva ter proučevanje dostopnosti z vidika zadovoljevanja potreb prebivalstva ter priprava strokovnih podlag za načrtovanje zdravstvenih zmogljivosti;
- vodenje in upravljanje zbirk podatkov s področja zdravja in zdravstvenega varstva v skladu s posebnimi predpisi, načrtovanje, koordinacija razvoja in spremljanje delovanja informacijskih sistemov, ki podpirajo zbiranje in izmenjavo zdravstvenih podatkov ter kazalnikov javnega zdravja, nudenje statističnih in drugih javno dostopnih podatkov s področja zdravstvenega varstva za ponovno uporabo v skladu s predpisi;
- spremljanje in proučevanje dejavnikov, ki vplivajo na zdravje, in priprava predlogov ukrepov za zgodnje odkrivanje in omilitev njihovega vpliva, izdelava celovitih ocen tveganj za zdravje, spremljanje nalezljivih bolezni, vključno z okužbami, povezanimi z zdravstveno oskrbo ter zgodnje zaznavanje in odzivanje na dogodke, ki pomenijo nevarnost za javno zdravje;
- načrtovanje programov, vključno s programom cepljenja in zaščite z zdravili, in ukrepov za obvladovanje nalezljivih in drugih bolezni, povezanih s posebnimi izpostavljenostmi v naravnem okolju;
- načrtovanje, spremljanje, vrednotenje in izvajanje programov za krepitev zdravja in preprečevanje bolezni;
- načrtovanje, spremljanje, vrednotenje, upravljanje in izvajanje preventivnih in presejalnih programov v zdravstveni dejavnosti;
- zagotavljanje strokovne podpore ministrstvu in inšpektoratu, pristojnemu za zdravje, strokovna podpora v postopkih presoj vplivov posegov na okolje in zdravje ljudi v skladu s posebnimi predpisi;
- priprava strokovnih podlag za oblikovanje javnih politik in programov na področju javnega zdravja in zdravstvenega varstva, sodelovanje pri pripravi strokovnih podlag za uvajanje novih metod dela v zdravstveni dejavnosti in presoji zdravstvenih tehnologij;
- sodelovanje z NLZOH in drugimi znanstveno raziskovalnimi inštitucijami na področju javnega zdravja;
- sodelovanje v delovnih telesih uradnih inštitucij na nacionalni ravni, na ravni Evropske unije in na mednarodni ravni;
- seznanjanje strokovne in splošne javnosti o stanju, raziskavah in ugotovitvah na področju javnega zdravja;
- obveščanje in osveščanje splošne javnosti za dvig zdravstvene pismenosti;
- pedagoško, znanstveno raziskovalno in izobraževalno delo na področju javnega zdravja; ter
- druge naloge v skladu s posebnimi predpisi.

Vlada RS je v letu 2021 sprejela tudi Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi Nacionalnega inštituta za javno zdravje, št. 01403-16/2021/4 z dne 19. 5. 2021 ter Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi Nacionalnega inštituta za javno zdravje, št. 01403-16/2021/8 z dne 22. 7. 2021.

S spremembo Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (ZZPPZ), Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 – ZZUOOP, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUPOP DVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk in 206/21 – ZDUPŠOP) je bil v upravljanje NIJZ prenesen zdravstveni informacijski sistem eZdravje, ki vključuje naslednje zbirke podatkov: Centralni register podatkov o pacientih, eNapotnica in eNaročilo, eRecept, Evidenca uporabnikov za oddaljeni dostop do zNET, eTriaža, TeleKap, eKomunikacije, Evidenca teleradioloških preiskav in Evidenca uporabnikov eZdravja.

Poleg nalog iz prejšnjega odstavka NIJZ opravlja tudi druge naloge na področju javnega zdravja, določene s posebnimi predpisi.

Naloge NIJZ v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08) zajemajo sledeče:

- 86.909 Druge zdravstvene dejavnosti;
- 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali;
- 58.110 Izdajanje knjig;
- 58.120 Izdajanje imenikov in adresarjev;
- 58.130 Izdajanje časopisov;
- 58.140 Izdajanje revij in druge periodike;
- 58.190 Drugo založništvo;
- 58.290 Drugo izdajanje programja;
- 59.200 Snemanje in izdajanje zvočnih zapisov in muzikalij;
- 62.010 Računalniško programiranje;
- 62.020 Svetovanje o računalniških napravah in programih;
- 62.030 Upravljanje računalniških naprav in sistemov;
- 62.090 Druge z informacijsko tehnologijo in računalniškimi storitvami povezane dejavnosti;
- 63.110 Obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti; obratovanje spletnih portalov;
- 63.120 Obratovanje spletnih portalov;
- 70.220 Drugo podjetniško in poslovno svetovanje;
- 72.110 Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju biotehnologije;
- 72.190 Raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije;
- 72.200 Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike;
- 74.900 Drugje nerazvrščene strokovne in tehnične dejavnosti;
- 85.320 Srednješolsko poklicno in strokovno izobraževanje;
- 85.421 Višješolsko izobraževanje;
- 85.422 Visokošolsko izobraževanje;
- 85.590 Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje;
- 85.600 Pomožne dejavnosti za izobraževanje;
- 86.220 Specialistična zunajbolnišnična zdravstvena dejavnost;
- 88.999 Drugo drugje nerazvrščeno socialno varstvo brez nastanitve;
- 91.011 Dejavnost knjižnic;
- 91.012 Dejavnost arhivov.

Poslanstvo, vizija, načela in vrednote:

Poslanstvo

Poslanstvo NIJZ je prispevati k boljšemu zdravju in blaginji prebivalcev Slovenije.

Skupaj s partnerji NIJZ zagotavlja vir podatkov in informacij, ki so podlaga za odločanje in ukrepanje posameznikov, strokovnjakov in politik za doseganje boljšega zdravja.

NIJZ prepoznava ključne izzive na področju javnega zdravja prebivalstva, vključno z determinantami, ki vplivajo na zdravje, in predlaga ukrepe za izboljšanje zdravja, vpliva na njihovo udejanjanje ter ocenjuje njihovo uspešnost in učinkovitost.

NIJZ spremlja sistem zdravstvenega varstva, pripravlja analize delovanja sistema in predlaga ukrepe za večjo dostopnost in učinkovitost ter razvoj prioritet.

NIJZ prepoznava morebitne grožnje zdravju, ocenjuje tveganja in pripravlja ukrepe za varovanje in zaščito zdravja.

Z raziskovanjem in mednarodnim sodelovanjem NIJZ prispeva k novim spoznanjem, krepi strokovne kompetence zaposlenih in sodelavcev ter razširja nova vedenja in dobre prakse.

Vizija

Inštitut je ugleden, nacionalno in mednarodno prepoznan inštitut, ki pomembno vpliva na zdravje prebivalcev, kakovost bivalnega okolja, vode in hrane ter zaščito prebivalcev pred nalezljivimi boleznimi.

Inštitutu zaupajo prebivalci Slovenije, politiki in odločevalci.

Inštitut združuje vse deležnike v zdravstvu v skupnem cilju izboljšanja zdravja prebivalstva.

Inštitut ključno vpliva na razvoj in prispeva k uspešnosti sistema zdravstvenega varstva v Sloveniji.

Inštitut ima ključno vlogo v programih in projektih za krepitev in varovanje zdravja.

Inštitut je pomembna raziskovalna in učna ustanova.

Inštitut je ključna strokovna institucija, ki se povezuje v mrežo podobnih institucij in ima povezavo z mednarodnimi organizacijami, kot so: Združeni narodi, Svetovna zdravstvena organizacija, ECDC, EMCDDA, itd.

Inštitut ponuja zaposlitev v spodbudnem in prijetnem delovnem okolju.

Vrednote

Odgovornost: Odgovorno se odzivamo na dejanske potrebe prebivalcev in za doseganje skupnih ciljev uporabljamo z dokazi podprto znanje in najboljše prakse. Za izpolnjevanje našega poslanstva zaposleni ravnamo pošteno, etično in strokovno. Sprejemamo osebno odgovornost za lastno delo in strokovne odločitve. Vedno in povsod zagovarjamo zdravje prebivalstva.

Strokovnost: NIJZ ima med zaposlenimi največje strokovnjake s področja javnega zdravja v Sloveniji, zato lahko kompetentno deluje in sodeluje na vseh ravneh vpliva na zdravje prebivalcev in razvoja zdravstvenega varstva v Sloveniji.

Medsebojno spoštovanje, sodelovanje in razvoj zaposlenih: Zaposleni se med seboj spoštujemo in sodelujemo ter gradimo ustvarjalno delovno okolje. Spodbujamo interno in eksterno izobraževanje, samoizobraževanje, strokovno rast in razvoj talentov ter nudimo podporo in mentorstvo. Cenimo delo

in prispevek vsakega posameznika in vsake stroke. Različna stališča nas bogatijo, izmenjujemo si jih v odprtem dialogu. Različne zamisli in izkušnje nam predstavljajo priložnost za učenje. Kot posamezniki in strokovnjaki vedno iščemo priložnosti za uresničevanje lastnih osebnih in strokovnih ciljev na način, ki je skladen s cilji in strateškimi usmeritvami NIJZ ter v dobrobit javnega zdravja.

Odprtost in preglednost: Zagotavljamo javnost in preglednost poslovanja, ravnanja in odločanja. Odprti smo za sodelovanje in za doseganje ciljev, sklepamo partnerstva s posamezniki, strokovnjaki in z odločevalci ter po najboljših močeh izpolnjujemo njihova pričakovanja. Spodbujamo interdisciplinarnost in multidisciplinarnost ter izmenjavo idej in informacij. Prepoznavamo in posredujemo najboljše prakse ter gradimo na prepoznavnosti in ugledu NIJZ doma in v tujini.

Strategije:

Vrednotenje in analize zdravja in zdravstvenega stanja

Cilj 1: NIJZ bo s proučevanjem zdravstvenega stanja prebivalcev in dejavnikov, ki vplivajo na zdravje, postal trajnosten in dostopen vir na dokazih temelječih informacij in analiz za oblikovanje politik s področja javnega zdravstva, določanje prioritet in predlogov ukrepov za krepitev zdravja.

Vrednotenje in analize sistema zdravstvenega varstva

Cilj 2: NIJZ bo s proučevanjem sistema zdravstvenega varstva postal zanesljiv, trajnosten in dostopen vir na dokazih temelječih ocen, analiz in napovedi o potrebah prebivalcev po zdravstvenih storitvah, z namenom določanja prioritet in predlogov ukrepov za zagotavljanje pravične dostopnosti do zdravstvenega varstva.

Zagotavljanje podatkov

Cilj 3: NIJZ bo zagotavljal pravočasne in kakovostne podatke in informacije, ki bodo na voljo za pripravo kazalnikov, raziskav, ocen in poglobljenih analiz za uporabo med ključnimi deležniki in notranjimi uporabniki. NIJZ bo racionaliziral in optimiziral zbirke podatkov s področja zdravja in zdravstvenega varstva ter zagotovil večjo kakovost podatkov. Z uvedbo ustreznih informacijskih orodij bo zbiranje podatkov poenostavljeno. Z izboljšanim upravljanjem zbirk podatkov in z uvajanjem novih orodij za obdelavo podatkov bo omogočena zanesljiva in kakovostna podpora raziskavam, ocenam in analizam zdravja ter zdravstvenega stanja. Cilj vključuje tudi upravljanje zbirk podatkov s področja eZdravja.

Pripravljenost za obvladovanje zdravstvenih tveganj in nevarnosti za zdravje

Cilj 4: NIJZ bo okrepil osrednjo točko za zaznavanje nevarnosti za zdravje ljudi, vključno z zgodnjim zaznavanjem, izdelavo (hitrih) ocen tveganja ter koordinacijo hitrega odzivanja in komuniciranja z javnostmi.

Ukrepi in programi za krepitev zdravja, zgodnje odkrivanje in preprečevanje bolezni

Cilj 5: NIJZ bo razvijal in posodabljal javnozdravstvene programe za krepitev in varovanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti v zdravju. NIJZ bo te programe spremljal, vrednotil in izvajal usposabljanja.

Cilj 6: NIJZ bo upravljal in vrednotil programe za preprečevanje in zgodnje odkrivanje bolezni, kateri v Sloveniji že potekajo, ter okrepil izvajanje pristopov za vključevanje ranljivih oseb.

Zagotavljanje znanj za strokovnjake, ki s svojimi ukrepi vplivajo na javno zdravje

Cilj 7: NIJZ bo s programi usposabljanja naslovil potrebe po temeljnih in specialističnih znanjih za različne strokovnjake, ki delujejo na področju javnega zdravja. V programe usposabljanja bomo vključevali tudi druge strokovnjake in državne uslužbence, ki se pri svojem delu srečujejo z javnim zdravjem.

Raziskovanje na področju javnega zdravja

Cilj 8: NIJZ bo z večanjem obsega in uspešnosti raziskav prispeval k razvoju novih znanj in pristopov v javnem zdravju.

Zagovorništvo, komuniciranje in mobilizacija skupnosti za zdravje

Cilj 9: NIJZ bo nadgradil in na novo vzpostavil učinkovita orodja za komuniciranje z javnostmi in zagovorništvo.

Razvoj, implementacija in upravljanje storitev eZdravja

Cilj 10: NIJZ bo z upravljanjem in razvojem storitev eZdravja zagotavljal informiranje prebivalcev in dostop do lastnih zdravstvenih podatkov, ter povezovanje in izmenjevanje zdravstvene dokumentacije med izvajalci zdravstvene dejavnosti s ciljem še bolj varne, uspešne in kakovostne zdravstvene obravnave.

2 ZAKONSKE PODLAGE

a) Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti zavodov:

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC, 127/06 – ZJZP);
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – UPB2, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13 in 88/16 – ZdZPZD, 64/17 in 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ in 196/21 – ZDOsk);
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21 in 196/21 – ZDOsk);
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19 in 199/21);
- Določila Splošnega dogovora za leto 2022;
- Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2021 ter 2022 z ZZZS.

b) Zakonske in druge pravne podlage za pripravo finančnega načrta:

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – UPB4, 14/13 – popr. in 101/13 in 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US);
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE);
- Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11);
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21);
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21 in 203/21);
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18);
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15);
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, 46/03);

- Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih zavodov na javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za zdravje (št. 024-17/2016/33 z dne 3. 2. 2020).

c) Interni akti zavoda

- Sklep o ustanovitvi Nacionalnega inštituta za javno zdravje s spremembami in dopolnitvami;
- Statut Nacionalnega inštituta za javno zdravje s spremembami in dopolnitvami;
- Pravilnik o notranji organizaciji NIJZ;
- Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest NIJZ;
- Pravilnik o delovnem času;
- Pravilnik o računovodstvu in finančnem poslovanju;
- Pravilnik o knjiženju in razporejanju prihodkov in stroškov po vrstah dejavnosti (javna služba/tržna dejavnost) na NIJZ;
- Pravilnik o popisu terjatev in obveznosti;
- Pravilnik o davčnem potrjevanju računov;
- Pravilnik o nagrajevanju zaposlenih iz naslova povečanega obsega dela;
- Pravilnik o uporabi varne sobe;
- Pravilnik o varstvu osebnih podatkov;
- Pravilnik o hrambi dokumentarnega gradiva;
- Pravilnik o nabavi in javnem naročanju - čistopis;
- Pravilnik o uporabi službenih mobilnih telefonov;
- Pravilnik o osebni varovalni opremi zaposlenih v NIJZ;
- Pravilnik o raziskovalni in razvojni dejavnosti ter raziskovalnih nazivih;
- Pravilnik o javnih pozivih;
- Hišni red NIJZ;
- Pravilnik o tajnih podatkih na NIJZ.

3 OSNOVNA IZHODIŠČA ZA SESTAVO FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2022

Pri sestavi finančnega načrta za leto 2022 smo upoštevali naslednja izhodišča:

- dopise Ministrstva za zdravje (št. 410-34/2021/2, št. 410-34/2021/7 ter št. 410-34/2021/13) – Končna izhodišča za pripravo finančnih načrtov in programov dela, vključno s kadrovskimi načrti, za leto 2022;
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (ZIPRS2122) (Uradni list RS, št. 187/21);
- Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 152/20, 175/20 – ZIUOPDVE, 82/21 – ZNB-C, 112/21 – ZNUPZ, 167/21 – odl. US in 206/21 - ZDUPŠOP);
- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin (ZUPPJS2021) (Uradni list RS, št. 75/19 in 139/20);
- Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 203/21);
- Kolektivna pogodba za javni sektor s spremembami v aneksih;
- Aneks h Kolektivni pogodbi za negospodarsko dejavnost v RS (Uradni list RS, št. 40/12);
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS) (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18 in 204/21).

Pri pripravi finančnega načrta NIJZ za leto 2022 smo upoštevali obstoječo zakonodajo, vse znane in predvidljive finančno ovrednotene poslovne dogodke, ki jih je prejel FRS v informacijo in ki jih je mogoče oceniti v trenutku nastajanja dokumenta. Upoštevali in ocenili smo podatke o predvidenih prihodkih in ocenili odhodke, ki bodo nastali ob izvajanju Programa javnega zdravja in vsebin covid, programa, opredeljenega v pogodbi z ZZS, izvajanja projektov, izvajanja cepljenj, distribucije in prodaje cepiv, izvajanja izobraževalnih programov, posredovanja podatkov in podobno. Načrtujemo tudi odhodke iz naslova podpornih procesov, skupne stroške obratovanja in opreme, stavb, IT tehnologije in podobno.

4 PRIKAZ LETNIH CILJEV ZAVODA V LETU 2022

Iz dolgoročnih oz. strateških ciljev izhajajo kratkoročni in srednjeročni cilji, ki so podrobneje razčlenjeni spodaj:

4.1 LETNI CILJI Z OPREDELJENIMI KAZALNIKI

Tabela 1: Letni cilji z opredeljenimi kazalniki

Dolgoročni cilji	Ključni letni cilji	Kazalniki letnih ciljev
Zagotoviti nemoteno in učinkovito poslovanje NIJZ.	Nabava ustrezne uporabniške IKT opreme in obnova zastarele IKT systemske infrastrukture na NIJZ	<ul style="list-style-type: none"> - Število dobavljenih novih delovnih postaj. - Število dobavljenih novih sistemskih komponent (strežniki, stikala, knjižnice, ipd.) .
Učinkovito in uspešno upravljanje razvoja rešitev eZdravja.	Priprava nacionalne strategije za digitalizacijo zdravstva v Sloveniji	<ul style="list-style-type: none"> - Pripravljena nacionalna strategija za digitalizacijo zdravstva v Sloveniji
Doseganje ciljev Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja (RNPZ).	<p>Vzpostavitev upravljanja na področju izvajanja programa za izboljšanje duševnega zdravja, opredeljenega v RNPZ.</p> <p>Ustanovitev interdisciplinarnih delovnih skupin (IDS).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Delujoča mreža sodelavcev na področju upravljanja za duševno zdravje ter njihovih povezav. - Poročila o delu IDS.
Zmanjšanje tveganja za zdravje prebivalcev ob naravnih in drugih nesrečah.	Posodobitev algoritmov odločanja in ukrepanja za delovanje sistema na osnovi novih znanstvenih spoznanj.	<ul style="list-style-type: none"> - Število posodobljenih algoritmov.
Zmanjšanje tveganja na zdravje prebivalcev v bivalnem okolju zaradi dejavnikov tveganja fizičnega okolja.	Priprava dokončno usklajenega predloga splošnih smernic za urejanje prostora z vidika okoljskega zdravja za občinske prostorske načrte. Ocena načrtovanih posegov v prostor.	<ul style="list-style-type: none"> - Število izdelanih mnenj, temelječih na znanstveno dokazanih vplivih na zdravje.
Večja ozaveščenost splošne javnosti o prednostih cepljenja.	Poenoteno komuniciranje o cepljenju na nacionalni in lokalni ravni.	<ul style="list-style-type: none"> - Izvedba 1 novinarske konference. - Izvedba 2 kampanj na družbenih omrežjih. - Sodelovanje s 5 organizacijami (Imuno, Vakcinet, društva itd.). - Vsaj 30 medijskih prispevkov na kampanjo.

Dolgoročni cilji	Ključni letni cilji	Kazalniki letnih ciljev
Pridobiti nove projekte, ki dopolnjujejo strateške cilje NIJZ in krepijo kompetence kadra NIJZ	Prijava na projekte z ugodnimi pogoji financiranja in čim več prijav z NIJZ v vodilni vlogi	<ul style="list-style-type: none"> - V letu 2022 pridobiti vsaj 1 večji projekt, kjer bo NIJZ vodilni partner. - NIJZ v vodilni vlogi pri vsaj treh novih projektih v letu 2022 (vodja delovnega paketa).
Razvoj upravljanja preventivnega programa za otroke in mladostnike na primarni ravni.	<p>Vzpostavitev upravljanja na področju izvajanja programa ZDAJ za izboljšanje zdravja otrok in mladostnikov.</p> <p>Ustanovitev interdisciplinarnih delovnih skupin in drugih teles upravljanja programa.</p> <p>Komuniciranje s ciljnim javnostmi o programu ZDAJ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Delujoča mreža sodelavcev na področju upravljanja za zdravje otrok in mladostnikov. - Mreža z izvajalci na primarni ravni zdravstvenega varstva. - Vsaj 20 objav na spletni strani programa ZDAJ.
Ravnati skladno s pravnim redom ter delo odgovorno načrtovati, spremljati in poročati o opravljenem delu.	Posodobitev dokumentnega sistema in posodobitev sistema finančnega računovodenja.	<ul style="list-style-type: none"> - V rokih pripravljena kakovostna program in poročilo (2). - Vzpostavitev sistema DMS (1) - Popis delovnih procesov za ključne naloge finančnega računovodenja (5). - Posodobitev internih aktov s področja FRS (3).

4.2 POROČANJE O NOTRANJEM NADZORU JAVNIH FINANC

4.2.1 Opredelitev poslovnih ciljev na področju NNJF

Cilji na področju poslovanja zavoda

1. Zagotoviti nemoteno izvajanje dejavnosti, potrebnih za zagotavljanje ključnih funkcij javnega zdravja.
2. Vzpostaviti poslovanje brez izgube oz. doseči presežek prihodkov nad odhodki.
3. Optimizirati vse vrste stroškov in odhodkov.
4. Zagotoviti pogoje za razvoj dejavnosti.
5. Proučiti možnost pridobivanja novih programov in projektov.

Poslovni cilji NIJZ na področju notranjega nadzora javnih financ v letu 2022 so:

1. Zagotavljanje preglednega poslovanja iz vidika pridobivanja in porabe sredstev za posamezne aktivnosti.
2. Redno izvajanje in izboljševanje notranje kontrole.
3. Redno izvajanje notranjih revizij in notranjih presoj.
4. Prenova oziroma posodobitev registra koruptivnih tveganj in tveganj drugih neetičnih ravnanj načrta integritete.

Na področju ciljev, povezanih z uresničevanjem integritete v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije, bomo v tem letu dopolnili register koruptivnih tveganj in tveganj drugih neetičnih ravnanj, uvajali izboljšave ukrepov za doseg spodbujanja zavezanosti ciljem, poslanstvu in vrednotam NIJZ.

4.2.2 Register obvladovanja poslovnih tveganj

Zapis tveganj na način, kot so strukturirani načrtovani cilji

Ključna tveganja, ki ogrožajo uresničevanje zastavljenih ciljev

Ukrepi

(glej Cilji v poglavju 4.2.1)

Cilj 1:

Zagotoviti nemoteno izvajanje dejavnosti, potrebnih za zagotavljanje ključnih funkcij javnega zdravja.

Tveganje
premalo financirane dejavnosti, ki ne pokriva zakonskih oz. sistemsko generiranih stroškov dela na programih (Program javnega zdravja, ZZS...).

Na tveganje se bomo odzvali tako, da bomo:

- redno zaposlene na teh programih delno preusmerili na projekte in tako pokrili manjkajoč kader na projektih, ki bi ga drugače morali na novo zaposliti;
- prestrukturirali vsebine programov in večali produktivnost zaposlenih z jasnimi kompetencami in jasnimi definiranimi postopki;
- glede na tveganje se bomo trudili povečevati tržno dejavnost, izboljševati proces nabave, povečati pristojnost in odgovornost predstojnikov oddelkov za poslovni izid organizacijske enote;
- Svet zavoda in predstavnike plačnikov/ ustanoviteljev bomo redno seznanjali s stanjem financiranja dejavnosti.

Cilj 2:

Vzpostaviti poslovanje brez izgube oz. doseči presežek prihodkov nad odhodki.

Tveganje
izpada prihodkov od evropskih projektov.

Povečevanje sredstev za izvajanje mednarodnih projektov:

- Na projektih bomo zagotovili boljšo izkoriščenost kadra in zmogljivosti, ter prispevali k bolj uravnoteženemu poslovnemu izidu. Istočasno pa aktivno sodelovanje v projektih pomeni pridobivanje dodatnih znanj in veščin, potrebnih za boljše izvajanje osnovne dejavnosti in razvoj.
- Zaposlili bomo manj zunanjih izvajalcev za izvajanje nalog na projektih, kot bi jih glede na sredstva projekta lahko. Namesto novih zaposlitev bomo delno vključili lastne zaposlene in tako zmanjšali stroške dela na programih, kjer prekoračimo zastavljeno finančno strukturo (Program javnega zdravja ...).
- Poskrbeli bomo, da bodo zaposleni redno poročali aktivnosti na projektih in tako izkoristili vsa razpoložljiva sredstva na projektih. Načrtujemo lahko presežke iz naslova t.i. »overheadsov« v višini do 9 % prihodkov iz evropskih projektov.
- Povečevanje tržne dejavnosti (cepljenja)
- Na NIJZ redno spremljamo realizacijo cepljenj po mesecih. Ocenjujemo, da lahko na račun večjega osveščanja javnosti za cepljenja, predvsem proti KME, dvignemo prihodke tudi v prihodnje.

Zapis tveganj na način, kot so strukturirani načrtovani cilji	Ključna tveganja, ki ogrožajo uresničevanje zastavljenih ciljev	Ukrepi
(glej Cilji v poglavju 4.2.1)		
Cilj 3: Optimizirati vse vrste stroškov in odhodkov.	Tveganje da kljub že navedenim povečanim prihodkom samo z zniževanjem in obvladovanjem stroškov ni možno doseči bistvenih prihrankov, ki bi sami po sebi zadoščali za pozitivno poslovanje NIJZ-ja.	Trije ključni vidiki obvladovanja stroškov so: - prestrukturiranje programov, kjer so stroški preseženi (strošek dela); - nadaljnje izboljševanje procesa nabave; - povečati pristojnost in odgovornost predstojnikov notranjih organizacijskih enot za poslovni izid organizacijskih enot.
Cilj 4: Zagotoviti pogoje za razvoj dejavnosti.	Tveganje sprememb politik/nalog/prioritet MZ. Tveganje nezadostnih kadrovskega resursov na področju eZdravja.	Jasna predhodna formalna opredelitev MZ do strategije NIJZ ter plana nalog. Dobro definirana razporeditev nalog in nove zaposlitve strokovnjakov – informatikov.

4.2.3 Aktivnosti na področju NNJF

Zavod ne razpolaga s programom zagotavljanja in izboljševanja kakovosti, saj zaposleni v zavodu nimajo dovolj znanj in usposobljenosti s področja notranje revizije, da bi lahko ocenjevali skladnost notranje revizije v skladu z Usmeritvami za državno notranje revidiranje. Zavod zagotavlja notranje revidiranje z najemom zunanjih izvajalcev storitev notranjega revidiranja.

Izdelan letni načrt notranje revizije temelji na oceni tveganosti posameznega področja revidiranja, ob upoštevanju večletnega načrta in večletnih ciljev organizacije, poslovnega in finančnega načrta organizacije ter pričakovanih poslovanja in organa nadzora. Pri pripravi na tveganjih zasnovanega načrta je upoštevana strategija inštituta in njegovi ključni poslovni cilji in s tem povezana tveganja ter postopki za upravljanje tveganj.

Predlog načrta notranjega revidiranja za leto 2022 je pripravljen na osnovi presoje najbolj tveganih področij ob upoštevanju že izvedenih revizij v preteklih letih, pregleda letnih poročil, planov poslovanja, razgovorov z zaposlenimi ter na podlagi opravljenih analiz računovodskih izkazov zavoda.

Predlog področij notranjega revidiranja za leto 2022 je:

- notranje revidiranje poslovanja na osnovi izdelane revizijske ocene tveganja opredeljenih področij postavk v računovodskih izkazih oz. pregled finančnega poslovanja.

5 FIZIČNI, FINANČNI IN OPISNI KAZALNIKI, S KATERIMI MERIMO ZASTAVLJENE CILJE

Tabela 2: Finančni kazalniki poslovanja

KAZALNIK	LETO 2021	FN 2022
1. Kazalnik gospodarnosti	1,02	1,00
2. Delež amortizacije v celotnem prihodu	0,02	0,02
3. Stopnja odpisanosti opreme	0,71	0,78
4. Dnevi vezave zalog materiala	34,97	24,08
5. Delež terjatev v celotnem prihodu	0,16	0,10
6. Koeficient zapadlih obveznosti	0,28	0,21
7. Kazalnik zadolženosti	0,7	0,58
8. Pokrivanje kratkoročnih obveznosti z gibljivimi sredstvi	0,84	0,69
9. Prihodkovnost sredstev	1,71	1,61

1. Kazalnik gospodarnosti = (celotni prihodki AOP 870 / celotni odhodki AOP 887)

Ocenjujemo, da bo kazalnik gospodarnosti, ki prikazuje razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki iz izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov, znašal 1, kar pomeni, da bodo celotni prihodki zadostovali za pokrivanje celotnih odhodkov.

2. Delež amortizacije v celotnem prihodu = (amortizacija AOP 879 / celotni prihodki AOP 870)

Ocenjujemo, da bo delež amortizacije v celotnih prihodkih za leto 2022 znašal 2 %.

3. Stopnja odpisanosti opreme = (popravek vrednosti opreme AOP 007 / oprema in druga opredmetena osnovna sredstva AOP 006)

Ocenjujemo, da bo stopnja odpisanosti opreme znašala 78 %. V kolikor bi dobili financirano vso amortizacijo, bi lahko nabavili oz. obnovili več opreme in tako zmanjšali povečevanje odpisanosti opreme.

4. Dnevi vezave zalog materiala = (stanje zalog AOP 023: / stroški materiala AOP 873 x 365)

Ocenjujemo, da bodo dnevi vezave zalog materiala, glede na navedeno metodologijo izračuna kazalnika, nekoliko nižji kot v preteklem letu.

5. Delež terjatev v celotnem prihodku = (stanje terjatev AOP 012 minus (AOP 013 in 014) / celotni prihodki AOP 870)

Delež terjatev v celotnem prihodku znaša za leto 2022 10 %.

6. Koeficient zapadlih obveznosti = (zapadle neplačane obvez. na dan 31. 12. / (mesečni promet do dobavit. AOP 871 / 12))

Ocenjujemo, da bo koeficient zapadlih obveznosti v letu 2022 podoben kazalcu lanskega leta. Likvidnost se izboljšuje v primerjavi s preteklimi leti.

7. Kazalnik zadolženosti = (Tuji viri AOP 034+047+048+054+055) / Obveznosti do virov sredstev AOP 060)

Kazalnik zadolženosti prikazuje razmerje med tujimi viri in celotnimi obveznostmi do virov sredstev in znaša 0,58 v letu 2022, kar je nekoliko bolje kot v predhodnem letu.

8. Pokrivanje kratkoročnih obveznosti z gibljivimi sredstvi = (AOP 012+AOP 023) / AOP 034)

Kazalnik pokrivanja kratkoročnih obveznosti z gibljivimi sredstvi znaša 0,69 v letu 2022 in kaže na to, da za pokrivanje kratkoročnih obveznosti v letu 2022 ves čas ne bo na voljo dovolj obratnih sredstev. Ustrezna vrednost kazalnika je 1,00, kar pomeni, da gibljiva sredstva zadostujejo za pokrivanje kratkoročnih obveznosti.

9. Prihodkovnost sredstev = (prihodek iz poslovne dejavnosti (AOP 860 / osnovna sredstva po neodpisani vrednosti AOP 002+004+006)

Kazalnik prihodkovnosti sredstev nam pove, koliko osnovnih sredstev imamo vloženi na enoto prihodka in predstavlja zasedenost obstoječih kapacitet. Kazalec prihodkovnosti sredstev se bo, v primerjavi s predhodnim letom, nekoliko znižal in znaša 1,61.

6 NAČRT DELOVNEGA PROGRAMA NIJZ

6.1 NAČRT LETNEGA PROGRAMA V OKVIRU IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE - FINANCIRANO S STRANI MZ

Priloga - Obrazec 1: Načrt programa javnega zdravja 2022

6.1.1 Proučevanje, razvoj in krepitev zdravja

Na dokazih temelječe informacije so podlaga za odločanje in ukrepanje posameznikov, strokovnjakov in zdravstvene politike. Informacije predstavljajo osnovo za razvoj programov na področju javnega zdravja, so ključne pri razvoju ukrepov in programov na področjih preprečevanja, zgodnjega odkrivanja in zdravljenja bolezni. Tudi v letu 2022 bomo spremljali javno zdravstveno stanje v Sloveniji, EU in po svetu ter Ministrstvu za zdravje in drugim resorjem nudili pomoč pri oblikovanju strateških dokumentov in politik, ki imajo neposreden ali posreden vpliv na zdravje, ter strokovno podporo pri implementaciji in izvajanju že sprejetih strateških dokumentov in akcijskih načrtov, prav tako pa bomo nudili tudi strokovno pomoč pri pripravi in sprejetju novih strateških dokumentov.

Pri postavljanju letnih ciljev smo sledili aktualnim javnozdravstvenim nacionalnim, regionalnim in lokalnim izzivom in potrebam, ki izhajajo iz dosedanjih ocen zdravja in dejavnikov tveganja ter obstoječih varovalnih dejavnikov zdravja na področju socialno-ekonomskih, okoljskih in komercialnih determinant zdravja, ki najbolj vplivajo na zdravje prebivalcev Slovenije. Glede na to, da je zadnji dve leti na področju javnega zdravja imela velik vpliv pandemija covid-19, smo tej problematiki namenili še posebno pozornost. Pri pripravi programa dela smo upoštevali že sprejete strateške dokumente in pripravljene akcijske načrte, in sicer Strategijo razvoja Slovenije 2030, Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025, »Skupaj za družbo zdravja«, Strategijo aktivnega in zdravega staranja, Resolucijo o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 »Dober tek, Slovenija«, Resolucijo o Nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028 (Program MIRA), Državni program za obvladovanje sladkorne bolezni (DPOSB) 2020–2030, Strategijo preprečevanja in obvladovanja okužbe s HIV/AIDS 2017–2025, Resolucijo o Nacionalnem programu na področju prepovedanih drog 2014–2020 (ReNPPD14–20), Državni načrt za obvladovanje raka 2022–2026 (DPOR) ter druge pripadajoče dokumente. Pri načrtovanju smo upoštevali tudi priporočila EPHO študije slovenskega javnega zdravja, ki jo je izvedla SZO v letih 2017–2019 in je izpostavila potrebo po reorganizaciji na podlagi strateško definiranih vsebin javnega zdravja. Upoštevali smo tudi izhodiščne usmeritve programa EHO 2020–25 (usmeritev v duševno zdravje, digitalno zdravje, imunizacijo ter z zdravjem povezana vedenja). Upoštevali smo tudi zeleno in digitalno agendo EU, novo sprejeti EU4Health Program ter Evropski program za preprečevanje raka, pa tudi razvoj na Evropskem stebru socialnih pravic s poudarkom na Jamstvu za otroka. Kot že omenjeno, je imela in ima pandemija covid-19 velik neposreden in posreden vpliv na zdravje Slovencev. Raziskava o vplivu pandemije na življenje v Sloveniji (SI-PANDA) je pokazala, da sta resnost in obseg pandemije covid-19 skupaj z uvajanjem strogih ukrepov za preprečevanje in omejevanje prenosa okužbe, imela zelo velik vpliv na vsakdanje življenje vseh ljudi, tudi tistih, ki jih virus ni neposredno prizadel. Gre za t.i. sindemijo, katere posledice bomo tako na zdravju kot v širši družbi čutili še dolgo časa. Podatki kažejo, da je imela pandemija še posebno velik vpliv na mladostnike in ranljive

skupine prebivalcev, kot so osebe s težavami v duševnem zdravju, osebe z nižjim socialno-ekonomskim stanjem ipd. Pričakovati je, da bo pandemija covid-19 v prihodnje že obstoječe neenakosti v zdravju še povečala. Zato je pomembno, da bomo še naprej spremljali vpliv pandemije s kvalitativnimi in kvantitativnimi raziskavami in pripravili izhodišča za pristope oz. ukrepe, s katerimi bomo preprečevali poslabšanje sprememb KNB in determinant kot posledico sindemije.

Prioritetne naloge na področju proučevanja in razvoja zdravja v letu 2022 bodo:

1. Eden od pomembnih horizontalnih izzivov na področju javnega zdravja v Sloveniji je neenakost v zdravju. V letu 2022 bomo nadaljevali s komunikacijo in diseminacijo izsledkov publikacije o neenakostih na nacionalnem in lokalnem nivoju (v sodelovanju s sodelavci na OE), pripravili bomo izobraževanje na temo neenakosti in vzdrževali sodelovanje z nosilnimi sektorskimi strokovnimi inštitucijami v okviru Platforme. Aktivno bomo delovali v medsektorskih aktivnostih za zmanjševanje neenakosti v zdravju in razmišljali o izhodiščih za pripravo četrtega poročila.
2. Nadaljevali bomo s pripravo izdelkov »Zdravje v občini«, ki bo v novi izdaji aprila leta 2022 objavljena na novi, uporabniku bolj prijazni informacijski platformi. Ključno vlogo pri diseminaciji podatkov z namenom spodbujanja zavedanja o pomenu zdravja in možnostih ukrepanja za izboljšanje zdravja na lokalni ravni bodo še naprej imeli sodelavci OE, ki bodo tudi v letu 2022 sodelovali pri izbiri Občine zdravja. V letu 2022 bomo podrobneje analizirali in objavili rezultate presečne raziskave o vplivu pandemije covid-19 na življenje v Sloveniji (SI-PANDA). V drugi polovici leta 2022, ko upamo, da se bo epidemiološka situacija glede covid-19 umirila, nameravamo nekaj valov raziskave ponoviti, saj bomo na ta način dobili primerjavo s stanjem po pandemiji. Glede na to, da je bil kot osnova za raziskavo uporabljen vprašalnik Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), ki smo ga v skladu z navodili SZO prilagodili razmeram v naši državi, bomo lahko nekatere podatke tudi mednarodno primerjali. S SZO bomo še naprej aktivno sodelovali v skupini držav, ki izvajajo tovrstne raziskave.
3. Slovenija sodi med eno izmed držav s hitro starajočo se družbo, zato je demenca eden izmed najpomembnejših javnozdravstvenih izzivov. Prvi nacionalni program za obvladovanje demence se je iztekel leta 2020, zato delovna skupina pri Ministrstvu za zdravje pripravlja predlog drugega nacionalnega programa »Strategija obvladovanja demence v Sloveniji 2020–2030«, kjer aktivno sodelujemo tudi mi. Nadaljevali bomo z epidemiološkim spremljanjem področja demence ter tako nudili strokovno podporo in izhodišča MZ, drugim ministrstvom, WHO in drugim mednarodnim ustanovam (izpolnjevanje vprašalnikov, dopolnitve in komentarji strategij, akcijskih načrtov, odgovori na vprašanja ...) za ustrezno načrtovanje ukrepov, usmerjenih v reševanje problematike na področju demence. Sodelovali bomo z resorji glede različnih ukrepov, sledenju področja, sodelovali v različnih delovnih in strokovnih skupinah, koordinirali delovanje skupine (NIJZ in zunanji sodelavci). Zagotavljali bomo informacije (sporočila za javnost, odgovore na novinarska in druga vprašanja strokovne ter laične javnosti, predstavitve na strokovnih srečanjih ...), pripravo poročil in dokumentov ter izvajali zagovorništvo, ozaveščanje, izobraževanje različne javnosti, pripravljali predstavitve, vključno z obeležitvijo svetovnega dne Alzheimerjeve bolezni in s posebnim poudarkom na stanju v času pandemije covid-19.
4. Tudi na področju spremljanja bremena poškodb bomo posebno pozornost namenili vplivu pandemije covid-19 na breme poškodb in pripravili analizo 10-letnega trenda poškodb v Sloveniji. Na področju promocije bo imela posebno pozornost promocija varnosti otrok v primarnem zdravstvenem varstvu (razvoj programa in gradiv za pediatrične time in patronažno službo) in program preprečevanja poškodb pri starejših odraslih.

5. V letu 2022 bomo pripravili izhodišča za spremljanje bremena bolezni na podlagi DALY metodologije in nudili podporo mednarodnemu izobraževanju »Training school on burden of covid-19«, ki bo v organizaciji mreže COST Action in projekta PHIRI v Sloveniji.
6. Pandemija covid-19 je imela velik vpliv na duševno zdravje ljudi, še posebej mladih in oseb, ki so imele težave v duševnem zdravju že pred pandemijo. Glede na to, da smo z devetnajstimi panelnimi in dvema presečnima raziskava SI-PANDA, raziskavo HBSC in drugimi anketnimi raziskavami v letu 2021 pridobili veliko količino podatkov o vplivu pandemije na duševno zdravje Slovencev, bomo v letu 2022 naredili poglobljeno analizo vpliva pandemije covid-19 na duševno zdravje. Posebno pozornost bomo tudi v letu 2022 namenili nekemičnim zasvojenostim s poudarkom na digitalnih tehnologijah, še posebej med mladimi. Pripravili bomo tudi poročilo o raziskavi Pismenost o duševnem zdravju. Slovenija je sprejela Resolucijo o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018-2028 (v nadaljevanju besedila: RNDPZ) in na njej temelječi Nacionalni program za duševno zdravje. V skladu s sprejetjem RNDPZ in glede na finančne vire, ki bodo za to delo opredeljeni, bomo izvajali načrtovane aktivnosti za duševno zdravje in blagostanje prebivalcev Slovenije. Nadaljevali bomo z upravljanjem Nacionalni program duševnega zdravja, kamor sodita tako nacionalna, kot regionalno lokalna koordinacija programa. NIJZ bo v letu 2022 nadaljeval s podporo vzpostavljanja centrov za duševno zdravje otrok in mladostnikov ter odraslih, in zagotavljal strokovno usmerjanje teh centrov. Nadaljevali bomo z izvajanjem programa za duševno zdravje mladih To sem jaz: (i) redna dejavnost spletnega svetovanja in informiranja mladih na spletišču www.tosemjaz.net; (ii) aktivnosti za implementacijo preventivnega modela po priročniku Zorenje skozi To sem jaz v šolski prostor; (iii) aktivnosti za širitev uporabe priročnika za mladostnike Kaj lahko naredim, da mi bo lažje. Izvedli bomo mednarodno raziskavo Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (angl. Health Behaviour in School-Aged Children, HBSC), in sicer bo v letu 2022 v Sloveniji izvedena že šestič. Raziskava temelji na kvantitativni metodi raziskovanja. Anketiranje bomo izvedli s standardiziranim mednarodnim vprašalnikom na reprezentativnem vzorcu slovenskih všolanih 11-, 13-, 15- in 17-letnikov.
7. Izvedli bomo mednarodno raziskavo Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (*angl.* Health Behaviour in School-Aged Children, HBSC), in sicer bo v letu 2022 v Sloveniji izvedena že šestič. Raziskava temelji na kvantitativni metodi raziskovanja. Anketiranje bomo izvedli s standardiziranim mednarodnim vprašalnikom na reprezentativnem vzorcu slovenskih všolanih 11-, 13-, 15- in 17-letnikov.
8. Tobak, alkohol in prepovedane droge so v Sloveniji pomembni, preprečljivi dejavniki tveganja za smrti, izgubljena zdrava leta življenja in manjše zmožnosti prebivalcev. Na teh treh področjih vsako leto poteka veliko aktivnosti in tudi v letu 2022 bomo na področju tveganih vedenj nadaljevali z rednim spremljanjem stanja, identifikacijo ključnih problemov in trendov, osveščali, obveščali in izobraževali bomo različne javnosti, predlagali potrebne ukrepe in jih strokovno zagovarjali.
9. Podatki mednarodnih raziskav, kot sta HBSC 2018 in ESPAD 2019 kažejo, da se mladostniki iz Slovenije po uporabi psihoaktivnih snovi, kot so konoplja, nekatere druge prepovedane droge in alkohol uvrščajo krepko nad povprečje vrstnikov iz drugih držav. Vse večji problem pri otrocih in mladostnikih postajajo tudi nekemične zasvojenosti. Vse to nakazuje potrebo po razvoju in implementaciji modela celostnega preventivnega programa za otroke in mladostnike že od rojstva dalje, predvsem pa v vrtčevskem in šolskem okolju, kateri ne bo naslavljal le področja preprečevanja uporabe PAS in nekemičnih zasvojenosti, ampak bo zaradi svoje naravnosti otroke in mlado-stnike obravnaval celostno, krepil njihove socialne in druge veščine za življenje, omogočal izbire zdravega življenjskega sloga ter prispeval k njihovem splošnemu dobremu počutju, zdravemu in varnemu razvoju. Pomen preventivnih programov za otroke in mladostnike, ki bodo

večali odpornost ter okrepili spretnosti in znanja za življenje ter izbire zdravega življenjskega sloga, je zato vse večji. Zato nameravamo v letu 2022 pridobiti ključne podatke in informacije, na osnovi katerih bomo lahko pričeli z razvojem učinkovitega modela preventivnega programa za otroke in mladostnike v šolskem in predšolskem okolju.

10. Na področju tobaka bomo pripravili publikacijo o učinkih tobačne zakonodaje (ZOUTPI) med dijaki 2. letnikov srednjih šol v Sloveniji in objavili podatke tobaku pripisljivi umrljivosti za leti 2020 in 2021. Še naprej bomo ozaveščali javnosti o novih izdelkih, povezanih s tobakom, ter o problemu pasivnega kajenja. Skupaj s sodelavci iz OE bomo v okviru različnih aktivnosti obeležili Svetovni dan brez tobaka 2022 in obveščali ključne skupine (zdravstvene in šolske delavce) o novostih in pomembnejših temah na tem področju. Nadaljevali bomo z izvajanjem svetovanja na Svetovalnem telefonu za pomoč pri opuščanju kajenja in njegovi promociji. Sodelovali bomo pri pripravi nacionalnih smernic za opuščanje kajenja.
11. Na področju prepovedanih drog bomo, skladno z vsakoletno pogodbo z Evropsko agencijo o spremljanju drog in odvisnosti od drog (EMCDDA) izvajali naloge Nacionalne informacijske točke EMCDDA, vključno s pripravo Nacionalnega poročila na področju drog, ter poročila o mreži za spremljanje novih psihoaktivnih snovi. Zagotavljali bomo primerljive, preverjene, epidemiološke podatke s področja drog za strokovno javnost in odločevalce v Sloveniji, ter zagotovili ustrezne standardizirane podatke za EMCDDA in WHO ter druge mednarodne organizacije. Sodelovali bomo pri pripravi nove nacionalne strategije na področju drog do leta 2030 in iz nje izhajajočega akcijskega načrta ter pripravili poročilo o izvedbi Akcijskega načrta na področju prepovedanih drog za obdobje 2019–2020 in poročilo o izvajanju nacionalne strategije 2014–2020. Koordinirali bomo nacionalno mrežo programov zmanjševanja škode na področju drog in brezdorstva. Tudi v letu 2022 bomo ob v prvem tednu novembra v sodelovanju z OE Ljubljana, MZ, MIZŠ in MDDSZ izvedli nacionalno konferenco ob mesecu preprečevanja zasvojenosti in nudili strokovno podporo pri izvedbi preventivnega meseca. V sodelovanju s sodelavci na OE bomo krepili mrežo sistema zgodnjega opozarjanja na NPS, ki je potrebna za preprečevanje in obvladovanje posledic, ki jih povzročajo NPS. Posebno pozornost bomo namenili preventivi.
12. Na področju alkohola bomo še naprej spremljali njegovo porabo v različnih populacijskih skupinah ter analizirali zdravstvene kazalnike tvegane in škodljive rabe alkohola, tudi v povezavi z epidemijo covid-19. Zagotovili bomo strokovno podporo pri spreminjanju zakonodaje na tem področju in pri pripravi Akcijskega načrta omejevanja porabe alkohola in zmanjševanja škodljivih posledic rabe alkohola v Sloveniji. Pripravili bomo nove oz. posodobili obstoječe strokovne podlage za uvedbo učinkovitih ukrepov. Skupaj s sodelavci iz OE bomo izvajali aktivnosti posvečene ozaveščanju izpostavljenosti otroka alkoholu pred rojstvom, otroci za varnost v prometu, dan brez alkohola. Zagotovili bomo delovanje spletnega portala MOSA – Mobilizacija skupnosti za odgovornejši odnos do alkohola.
13. Nadaljevali bomo z delom na merilih za vrednotenje intervencij na področju javnega zdravja, predvsem bomo nadaljevali s sodelovanjem z nevladnimi organizacijami in pilotnim preizkušanjem/testiranjem meril na posameznih programih s področja alkohola. Aktivnosti na merilih za vrednotenje dobrih praks bomo povezali z nacionalnimi inštituti za javno zdravje v mreži EuroHealthnet in pripravili pregled delovanja obstoječih pristopov za vrednotenje dobrih praks v EU.
14. Tudi v letu 2022 bomo sodelovali pri izvajanju aktivnosti Akcijskega načrta za izvajanje nacionalnega programa o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje do leta 2022. Nadaljevali bomo s poglobljenimi analizami podatkov iz raziskav EU MENI, HBSC in CINDI za različne deležnike in javnosti, z identifikacijo in spremljanjem indikatorjev, ki bi lahko kazali na spremembe v prehrani in

s tem povezanimi spremembami v zdravju prebivalcev Slovenije, še posebej ranljivih skupin v času pandemije covid-19. Nadaljevali bomo s stalnimi aktivnostmi na področju spremljanja prehrane s svetovanjem v VIZ, spremljanjem nadgrajene šolske sheme in aktivnostmi v podporo tradicionalnega slovenskega zajtrka.

15. Izhajajoč iz Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 »Dober tek, Slovenija« bomo spodbujali aktivni transport, sodelovali pri pripravi nacionalnih smernic za telesno dejavnost za različne ciljne skupine, ozaveščali splošno in ciljne javnosti o pomenu gibanja za zdravje, obeležili svetovne dneve ter nacionalne in mednarodne tedne (Svetovni dan in Mednarodni teden gibanja, Svetovni dan športa, Svetovni dan fizioterapije – Gibanje za zdravje, Svetovni dan hoje, Evropski teden mobilnosti, Evropski teden športa, Simbioza giba). Še posebej bomo z različnimi aktivnostmi spodbujali gibanje otrok in mladostnikov ter družin, ki je zastalo zaradi ukrepov za zaježitev pandemije covid-19.
16. Pripravili bomo strokovne podlage za nadgradnjo in posodobitev preventivnega programa za nosečnice in otročnice, vključno s prenovo Pravilnika za izvajanje PZV (za področje reproduktivnega zdravja in patronažnih obiskov) ter pripravili vzpostavitev upravljanja preventivnega programa (prenos projektno razvitih nadgradenj preventivnih programov v vsa okolja v Sloveniji), vključno s covid-19 temami. Za preventivni program za ranljive nosečnice in družine z dojenčkom »Program prvih 1000 dni« bomo razvijali strokovne podlage za, vključno s covid-19 temami, ter krepili duševno zdravje v obporodnem obdobju. Delovali bomo na preventivi okužbe s HIV in ostalih SPO (sodelovanje v Republiški komisiji za aids, pri izvajanju strategije in AN obvladovanja okužbe s HIV). Delali bomo na preprečevanju nasilja, še posebej na razvoju pristopov za naslavljanje in obvladovanje problematike zanemarjenja in nasilja v družini ter posledic covid-19. Redno bomo zagotavljali analize in kazalnike zdravja na področju reproduktivnega in spolnega zdravja.
17. Na področju javnega zdravja otrok in mladostnikov bomo opravljali naloge, ki bodo zagotovile odzivnost na aktualne probleme na področju zdravja otrok in mladostnikov. Skupaj s ključnimi deležniki bomo nadaljevali z vzpostavitvijo in izvajanjem nacionalnega upravljanja preventivnega programa ZDAJ – Zdravje danes za jutri. Aktivnosti bodo potekale v skladu z določili pravilnika in glede na finančne vire, ki bodo za to delo opredeljeni. NIJZ bo v letu 2022 nadaljeval s podporo vzpostavljenim centrom za krepitev zdravja, in zagotavljal strokovno usmerjanje delovanja centrov na področju krepitve zdravja otrok in mladostnikov. Nadaljevali bomo z izobraževanjem in usposabljanjem izvajalcev programa ZDAJ. Okrepili bomo sodelovanje s področjem vzgoje in izobraževanja na nacionalni ravni. Na lokalni ravni bomo spodbujali krepitev sodelovanja z VIZ in lokalno skupnostjo. V letu 2022 bomo nadaljevali z razvijanjem sistema spremljanja, da bi zagotovili potrebne informacije o zdravju otrok in mladostnikov ter izvajanju programa. Poseben poudarek bo na proučevanju vzrokov neenakosti v dostopnosti do ustreznih preventivnih programov in aktivnostih za njihovo preseganje. Razvijali bomo podatkovne vire, nabor kazalnikov ter informatizacijo preventivnega zdravstvenega varstva za otroke in mladostnike. Pripravljali bomo smernice za preventivne aktivnosti, prilagojene na epidemiološko situacijo v zvezi s covidom-19. Sodelovali bomo z deležniki na področju vzgoje in izobraževanja v povezavi z ukrepanjem v zvezi z epidemijo covid-19 in sindemijo kot širšim pojavom. Otroci in mladostniki so skupina prebivalstva, ki potrebuje posebno pozornost v okviru izhodne strategije za zmanjševanje posledic pandemije covid-19 na zdravje.
18. V okviru nacionalne koordinacije promocije zdravja otrok in mladostnikov, vključno z bodočimi starši, bomo v sodelovanju s sodelavci na OE koordinirali in širili Slovensko mrežo zdravih šol ter uvajali aktualne tematike javnega zdravja. Odzivali se bomo na probleme v zvezi z zdravjem otrok in mladostnikov ter aktualno javnozdravstveno situacijo zaradi sindemije covid-19. Delali bomo

na razvoju, posodabljanju in izvajanju preizkušenih programov za promocijo zdravja na telesnem, duševnem, socialnem in okoljskem področju za učence, učitelje in starše. Posvetili se bomo digitalizaciji življenja, pozitivnim vidikom digitalizacije ob uporabi v šolske namene in negativnim vplivom, kot je digitalno trženje na življenjski slog otrok in mladostnikov. Promovirali bomo ukrepe, ki spodbujajo pozitivne vidike uporabe spletnega okolja in zmanjšujejo negativne.

19. Posebno pozornost bomo namenili tudi aktivnostim iz akcijskega načrta za zdravje delavcev. Obseg dela bo prilagojen finančnim virom, ki bodo na voljo za to področje. Na področju spremljanja zdravja delavcev bomo nadaljevali z analizami začasne nezmožnosti za delo za leto 2021 s posebnim poudarkom na analizi bolniškega staleža zaradi kostno-mišičnih obolenj, duševnih motenj in bolniškega staleža zaradi covid-19. V sodelovanju z ZZZS, krovnimi gospodarskimi organizacijami in sindikati bomo nadaljevali z regionalnimi srečanji na temo zdravja delovno aktivne populacije z namenom obvladovanja zdravstvenega absentizma. Upamo, da bomo v letu 2022 uspeli implementirati nacionalno platformo promocije zdravja delavcev, ki je bila pripravljena že v letu 2021. Z omenjenimi aktivnostmi bomo dvigovali ozaveščenost o koristih in metodah v promociji zdravja pri delu, prispevali k izboljšanju zdravja zaposlenih in delovnega okolja ter zniževanju absentizma in prezentizma, zmanjševanju pojava poškodb pri delu, poklicnih ter z delom povezanih bolezni ter s tem zdravstvenih, gospodarskih, socialno-ekonomskih in družbenih posledic naraščajočega bolniškega staleža.
20. V sklopu podpore in razvoja programov za ranljive skupine bomo nadaljevali z razvojem instrumenta za neverbalno komuniciranje, razvojem in izvedbo preventivnih aktivnosti v zaporih, podporo programom za brezdomce in sodelovanjem pri reševanju problematike preventivnega in zdravstvenega varstva romske populacije in migrantov.
21. V programu Mreža zdravih mest, ki ga je pred več kot 20 leti razvil Evropski urad Svetovne zdravstvene organizacije, je v Sloveniji v preteklosti že sodelovalo več mest. Aktivnosti so kasneje izzvenele. NIJZ je ponovno vzpostavil nacionalno koordinacijo, povezal preko 20 mest in manjših krajev ter organiziral nacionalno konferenco. V okviru Evropske mreže zdravih mest se je začela t.i. 7. faza programa. NIJZ bo promoviral program, sodeloval z mesti in občinami pri načrtovanju aktivnosti krepitev zdravja in jih spodbujal k ustvarjanju pogojev za zdravo življenje v skupnosti.
22. Povezani v mreži EuroHealthNet-a bomo spremljali javnozdravstveno aktualno dogajanje na EU ravni in prispevali k odzivom javnega zdravja v tem prostoru, še posebej glede na sindemijo covid-19. Nadaljevali pa bomo tudi sodelovanje s Svetovno zdravstveno organizacijo v okviru mreže EVIPNet.

Za izvedbo vseh potreb po dolgoročnem vzdržnem financiranju kadra na temeljnih funkcijah javnega zdravja, še posebej na epidemiološkem spremljanju umrljivosti in obolevnosti zaradi kroničnih nenalezljivih bolezni (razen raka), ter javnega zdravja otrok in mladostnikov.

Ključni izdelki na področju preučevanja, razvoja in krepitev zdravja v letu 2022 bodo:

- Poročila o izvedenem 19. valu panelne in dveh presečnih izvedbah raziskave SI-PANDA, raziskave o pandemski izčrpanosti v Sloveniji;
- Zdravje v občini in Zdravje v regiji, publikaciji za leto 2022;
- Analiza vpliva epidemije covid-19 na duševno zdravje v Sloveniji;
- Publikacija s podatki o učinkih ZOUTPI (vseh vključenih ukrepov v času od 2–5 let po uveljavitvi);
- Poročilo o porabi alkohola in zdravstvenih posledicah rabe alkohola;
- Nacionalno poročilo 2021 o stanju na področju prepovedanih drog (daljša in krajša oblika);

- Letno poročilo – analiza vsebine spletnih vprašanj mladih v svetovalnici www.tosemjaz.net v letu 2021;
- Letno evalvacijsko poročilo o izvajanju preventivnih delavnic po priročniku Zorenje skozi To sem jaz v šolskem letu 2021/2022;
- Poročilo in znanstveni članek s področja nekemičnih zasvojenosti;
- Poročilo o raziskavi Pismenost o duševnem zdravju;
- Analiza Poškodbe v Sloveniji – 10-letni trendi in vpliv pandemije;
- Maternalna umrljivost v Sloveniji (triletno poročilo);
- Strokovne podlage za nadgradnjo in posodobitev preventivnega programa za nosečnice in otročnice;
- Poročilo o upravljanju/koordinaciji Programa ZDAJ, gradiva za izvajalce in za uporabnike, portal programa ZDAJ;
- Spletni portal ovrednotenih programov promocije zdravja na delovnem mestu;
- Trendi zdravstvenega absentizma 2021 (poročilo);
- Znanstvena monografija s področja demence in covid-19;
- Izvedba svetovnih dni, nacionalnih in mednarodnih tednov na področju zdravja, duševnega zdravja, preprečevanja samomora, meseca preprečevanja zasvojenosti, Alzheimerjeve bolezni, tobaka, alkohola, prehrane, telesne dejavnosti, HIV/aids-a - v omejenem obsegu in s prilagojenimi tematikami, glede na epidemijo covid-19.

Dodana vrednost ključnih projektnih aktivnosti na NIJZ v letu 2022 na področju proučevanja, razvoja in krepitve zdravja:

S sodelovanjem v projektu Heroji z zavodom Vozim bomo vzpostavili dobro prakso spodbujanja lokalnih skupnosti za odgovornejši odnos do pitja alkohola in rabe konoplje in sprejemanju celovitih politik za zmanjševanje rabe alkohola in konoplje med mladostniki in drugimi starostnimi skupinami.

Aktivnosti projekta VešKajPiješ? bodo pomagale pri informiranju prebivalcev o sestavi alkoholnih pijač ter prispevale k dvigu ozaveščenosti o posledicah tvegane in škodljive rabe alkohola. Mobilna aplikacija VešKajPiješ uporabnike informira o sestavi pijač, uporabi pa se jo lahko tudi kot učinkovit komunikacijski kanal za ozaveščanje o škodljivih posledicah pitja alkohola in pošiljanje zdravstvenih opozoril. Znanstvene raziskave namreč kažejo, da je informiranje najbolj učinkovito ravno v situaciji, ko posameznik išče informacije o določenem izdelku.

ALHAMBRA je evropski projekt, katerega namen je priprava podlag za spremembo oziroma posodobitev zakonodaje v državah članicah EU na področju omejevanja tržnega komuniciranja alkoholnih pijač s poudarkom na spletnem oglaševanju.

Epidemiologija na osnovi odpadnih vod (*ang.* »Wastewater-based epidemiology«; WBE)

je inovativen (okoljski) pristop pridobivanja informacij na podlagi merjenja vsebnosti humanih metabolitov (biomarkerjev) prepovedanih drog v odpadnih vodah in dobro dopolnjuje epidemiološke podatke zbrane na druge načine.

Povečevanje lastnih kapacitet na področju nadzora nad tobakom, doseganja ciljev strategije Slovenija brez tobaka in povečevanje znanja in kapacitet za strategije končanja epidemije tobaka, vključno z mreženjem s strokovnjaki sodelujočih članic je dodana vrednost sodelovanja na JA JACT2.

NIJZ, kot upravljalec Nacionalnega programa duševnega zdravja 2018–2028, izvaja aktivnosti, ki se vsebinsko in tehnično prekrivajo z aktivnostmi, ki se izvajajo v JA ImpleMENTAL. S sodelovanjem v projektu se večajo kompetence strokovnjakov na NIJZ, hkrati pa se facilitira implementacija Nacionalnega programa duševnega zdravja. Duševno zdravje v Sloveniji se sooča s številnimi izzivi, ki jih nameravamo nasloviti s prenosom dobrih praks iz tujine, katere bodo skladne z Nacionalnim programom duševnega zdravja, kar zagotavlja tudi trajnost vpeljanih sprememb.

Z aktivnostmi programa varovanja duševnega zdravja v času epidemije covid-19 in spremljajoče gospodarsko-socialne krize (Projekt PKP5) bomo izvajali naloge (program ToSemJaz, prva psihološka pomoč, program Prvih 1000 dni, krepitev duševnega zdravja delovno aktivnih in starejših, programi usposabljanja) in zagotavljali vire za izvajanje nalog (programi starševstva, programi za učitelje, psihološke svetovalnice, preventiva nekemičnih zasvojenosti) iz Akcijskega načrta Nacionalnega programa duševnega zdravja 2022–2023, ki so povezane z vplivi epidemije covid-19 na duševno zdravje.

Projekt Človek v primežu covid-19: psihološke posledice epidemije in ukrepov za zaježitev širjenja okužb bo pripomogel k uvajanju dobrih praks za izboljšanje precepljenosti, po drugi strani pa omogočil pridobivanje mednarodnih kontaktov in mreženje.

V sklopu projekta STOP bomo identificirali in preverili najboljše pristope k preprečevanju in odpravljanju otroške debelosti ter pripravili priporočila za izvajanje učinkovitih politik, še posebej med otroki do 12. leta starosti, kar bo pripomoglo k učinkovitemu izvajanju medsektorskih politik in ukrepov, sprejetih v strategiji »Dober tek, Slovenija«.

Projekt Metabolni in prirojeni dejavniki reproduktivnega zdravja, Porod III podpira usmeritev javnega zdravja v krepitev zdravja v zgodnjem obdobju življenja s kratkoročnimi in dolgoročnimi učinki (krepitev zdravja otrok, mater, očetov, družin), pridobiva nova znanstvena spoznanja za pripravo programov krepitev zdravja različnih populacij (otroci, ženske in moški) v reproduktivnem obdobju.

S sodelovanjem na nacionalnem portalu PREHRANA.SI bomo z obstoječimi in novimi vsebinami na portalu in s pomočjo družbenih medijev še naprej skrbeli, da bodo informacije o zdravem načinu prehranjevanja čim bolj dostopne splošni in strokovni javnosti. S strokovnimi in preverjenimi vsebinami bomo spodbujali uživanja lokalne sezonske zelenjave in sadja, ozaveščali o sestavah živil, razbijali mite o prehrani ter se odzivali na aktualne novice in priporočila stroke. Poleg tega bomo zagotavljali strokovne vsebine za portal in informirali strokovno javnost.

NIJZ skladno z Zakonom o šolski prehrani izvaja tudi ukrep strokovnega spremljanja šolske prehrane s svetovanjem. Pričakujemo, da bodo rezultati raziskave doprinesli k boljšemu razumevanju pristopov implementacije smernic zdravega prehranjevanja otrok in mladostnikov ter k boljšemu vpogledu v podatke o prehranski sestavi šolskih obrokov v praksi.

Projekt Šolski lonec in e-orodje PISKR ponujata učinkovito rešitev za načrtovanje šolske prehrane – od načrtovanja jedilnikov preko izbire in javnega naročanja živil do izvedbe šolskih obrokov, ki so skladni z nacionalnimi prehranskimi smernicami. Koristi projekta so vidne na nivoju posameznega

vzgojno-izobraževalnega zavoda. Projekt »Analiza prehranske sestave obrokov v osnovnih šolah« predstavlja raziskovalno podlago za nadaljnji razvoj orodja ePISKR in za uspešno implementacijo smernic za zdravo prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih v Sloveniji.

Razvoj trajnostnega modela strokovne podpore študentski prehrani – Dober tek, študent! – daje možnost strokovne podpore in vplivanja na sistem organizacije, ponudbe, strokovnega spremljanja in usposabljanja ponudnikov študentske prehrane.

ARRS projekt: Spremljanje izločanja Na, K in J Projekt ima zelo velik pomen za javno zdravje, saj bomo na ta način pridobili potrebne podatke za vrednotenje obremenjenosti prebivalstva s soljo. Poleg tega bomo ocenili tudi ustreznost preskrbe prebivalstva z jodom. V tej raziskavi pridobljene prehranske kazalnike (vnos soli, vnos kalija, preskrba z jodom) za odrasle prebivalce Slovenije bomo umestili med že pridobljene nacionalne podatke ter druge nacionalne študije, opravljene v obdobju od 2015 do 2023. Raziskava je v podporo politikam in ukrepom na področju prehrane in preprečevanja kroničnih nenalezljivih bolezni.

S projektom ZaPiS (Dvig zdravstvene pismenosti v Sloveniji) bomo pridobili mednarodno primerljive podatke o zdravstveni pismenosti odraslih Slovencev in pregled že obstoječih aktivnosti za dvig zdravstvene pismenosti v Sloveniji, ter razvili orodja za dvig tako individualne kot organizacijske zdravstvene pismenosti.

6.1.2 Spremljanje in preučevanje nalezljivih bolezni

Učinkovito javnozdravstveno ukrepanje temelji na zagotavljanju podpore pri preprečevanju tveganj s pravočasnim načrtovanjem aktivnosti za hitro zaznavanje in odzivanje, pridobivanjem in ocenjevanjem informacij iz sistemov epidemiološkega spremljanja nalezljivih bolezni na osnovi kazalnikov (*angl.* indicator based surveillance), epidemiološkega spremljanja na osnovi dogodkov in iz mednarodnih sistemov obveščanja. Spremljanje in odzivanje na tveganja za nalezljive bolezni zajema obsežno interdisciplinarno sodelovanje epidemiološke službe, svetovanje in koordinacijo pripravljenosti in odzivanja tako z zdravstvenimi, kot tudi ne-zdravstvenimi deležniki. Ob tem je pomembno kontinuirano sodelovanje ter usklajeno ukrepanje ob pojavu tveganj za zdravje ljudi z različnimi službami (resorna ministrstva, parlament, Civilna zaščita, občine, VIZ, policija, FURS, letališče, pristanišče, azilni domovi, športne organizacije ipd.). V okviru območnih enot NIJZ poteka ocenjevanje regijskih informacij, pridobljenih z obvezno prijavo nalezljivih bolezni, zaznavanje izbruhov, obveščanje in končno poročilo o izbruhu, zaznavanje neobičajnega pojavljanja nalezljivih bolezni ali kliničnega sindroma ter zbiranje, ocenjevanje in poročanje podatkov lokalnega laboratorija. Na nacionalnem nivoju poteka sprejemanje in analiziranje informacij pridobljenih iz regijskih sporočil, preko sistemov hitrega obveščanja (EWRS, IHR, EPIS) ter drugih uradnih in neformalnih virov, ter ocenjevanje tveganja za zdravje ljudi. Na osnovi ocene dogodka, ki je nepričakovan, obsežen ter predstavlja tveganje za javno zdravje, se izvedejo ustrezni epidemiološki ukrepi. Informacije posredujemo javnostim (odločevalcem, splošni in strokovni javnosti). Zagotavlja se potrebno spoštovanje mednarodnih pravnih obveznosti in izvajanje nove evropske zakonodaje z namenom usklajenega obvladovanja širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh in drugih resnih čezmejnih nevarnosti za zdravje.

Zaznava nalezljivih bolezni temelji na epidemiološkem spremljanju, ki ga definiramo kot sistematično, stalno zbiranje podatkov na standardiziran način. Vloga prijavitelja je ključna za delovanje učinkovitega sistema zaznavanja nalezljivih bolezni, ki ga opredeljujejo popolnost, pravočasnost in pravilnost. V zelo veliko pomoč pri popolnosti prijave predstavljajo mikrobiološki laboratoriji s posredovanjem podatkov o diagnosticiranih primerih nalezljivih bolezni in okužb. Zelo pomembno je tudi epidemiološko spremljanje okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo, vključno s ponavljanjem nacionalnih presečnih

raziskav v bolnišnicah. Zbrani epidemiološki podatki so osnova za načrtovanje programov zmanjšanja bremena, eliminacije in eradikacije bolezni.

V letu 2022 bomo nadaljevali z informacijskimi nadgradnjami sistema spremljanja nalezljivih bolezni in okužb z izboljšanjem kakovosti podatkov, analizirali podatke in izoblikovali informacije za načrtovanje boljšega obvladovanja bolnišničnih okužb. Načrtovali bomo uvedbo novih cepiv oz. cepilnih shem in preučili uspešnost implementacije predlogov za povečanje precepljenosti ranljivih skupin prebivalstva. Na osnovi izkušenj delovanja in odzivanja v času pandemije se bo oblikoval poseben program za vzpostavitev stalnega, dolgoročnega delovanja na področju vodenja in obvladovanja kriznih situacij (t.i. Emergency Operation Center), za vse nevarnosti s področja javnega zdravja, ki bi lahko predstavljala večje tveganje za zdravje prebivalstva.

Prioritetne naloge na področju spremljanja in preučevanja nalezljivih bolezni v letu 2022 bodo:

1. Oblikovanje strategije glede prednostnih skupin za cepljenje proti covidu-19. Na podlagi strokovnih epidemioloških stališč in z dokazi podprtim znanjem bomo oblikovali strategijo in določili prioritete skupine za cepljenje proti covidu-19. Namen oblikovanja strategije je s hitrim cepljenjem preprečiti težje oblike bolezni in smrti.
2. Spremljanje precepljenosti in neželenih dogodkov po cepljenju proti covidu-19. Z uvedbo novih cepiv proti covidu-19 je potrebno podrobno spremljanje poteka cepljenja in pojavljanja neželenih dogodkov po cepljenju.
3. Spremljanje in odzivanje na epidemiološko situacijo covid-19 v Sloveniji in svetu ter priprava mnenj, priporočil, navodil za strokovno in splošno javnost. Epidemiologi predstavljajo enotno strokovno skupino, ki na podlagi novih znanstvenih dognanj in rezultatov objavljenih študij ter strokovnega konsenza oblikuje mnenja, priporočila in navodila za strokovno in splošno javnost.
4. Vizualizacija podatkov o covid-19 (angl. dashboard). Redno in vsakodnevno spremljanje pojavljanja covid-19 zahteva tudi redno in vsakodnevno analizo podatkov, ki bo vizualizirana v obliki interaktivnega portala.
5. Zasnova digitalizacije sistema prijave NB (vseh). Digitalizacija sistema prijave primerov covid-19 se je izkazala za izredno učinkovit in enostaven pristop, zato bomo pripravili zasnovo sistema digitalne prijave, ki bi ga razširili na vse nalezljive bolezni, ki se po ZNB morajo prijaviti.
6. Vzdrževanje in nadgradnja klicnih centrov za iskanje stikov primerov covid-19 s prehodom na profesionalne klicne centre. Krepitev kadrovskih kapacitet za iskanje in sledenje stikom primerov covid-19 ostaja ključna pri obvladovanju epidemije. V dogovoru z vlado in MZ bomo krepili sistem profesionalnih klicnih centrov, ki so bolj smiselni z vidika vzdržnosti, procesa dela in prilagodljivosti kapacitet ob ukrepanju, namenjenem obvladovanju covid-19 v državi.
7. Oblikovanje Centra za krizno upravljanje večjih tveganj za zdravje prebivalstva na NIJZ. Zagotavljanje usklajene, neprekinjene, kakovostne aktivnosti za zmanjševanje tveganja za zdravje ljudi v primeru pojava nalezljive bolezni, kopičenja, izbruha/epidemije v skladu z doktrino in predpisi.
8. Obravnavo tako epidemiološko pomembnih sporadičnih primerov NB, skupkov, izbruhov in epidemij kot varovanje dovzetnih oseb pred okužbo, zagotavljanje enake obravnave ranljivih oseb in obravnavo tesnih kontaktov v skladu s strokovno doktrino in predpisi.
9. Stalna komunikacija, motiviranje in informiranje mreže strokovnjakov in ostalih javnosti.
10. Delovanje 24/7 epidemiološke službe v okviru mednarodnih obveznosti in stalne strokovne podpore ter svetovanja strokovni in drugim javnostim.

Ključni izdelki na področju nalezljivih bolezní v letu 2022 bodo:

- Strategija glede prednostnih skupin za cepljenje proti covidu-19;
- Poročilo o precepljenosti in neželenih učinkih covid-19;
- Letni imunizacijski program;
- Mnenja, priporočila, navodila za splošno in strokovno javnost glede na epidemiološko situacijo covid-19 in vsa ostala tveganja s področja NB;
- Zasnova digitalnega sistema (aplikacija) prijave vseh NB;
- Interaktivni portal covid-19;
- Kadrovsko in logistično postavljen center za krizno upravljanje NIJZ.

Dodana vrednost ključnih projektnih aktivnosti na NIJZ v letu 2022 na področju nalezljivih bolezní:

Center za nalezljive bolezni sodeluje kot partner, podizvajalec ali koordinator na projektih s področja nalezljivih bolezní (covid-19, cepljenje), kot tudi na nekaterih drugih področjih, ki se povezujejo z nalezljivimi boleznimi in širše (rak, bioterorizem, čezmejne zdravstvene grožnje).

Cilji projektnega dela v povezavi s covidom-19 so ugotoviti smer in čas vnosa različic SARS-CoV-2 v državo, opredeliti virusne seve in gruče v slovenski populaciji, ugotoviti obstoj morebitnih epidemioloških povezav med do sedaj nepovezanimi primeri ter opredeliti dodano vrednost sekveniranja pri preprečevanju širjenja okužbe s SARS-CoV-2, doprinos k razumevanju kratko-, srednje- in dolgoročnih posledic, ki jih je epidemija covid-19 imela na breme raka v slovenski populaciji in še bi lahko naštevali. Velik poudarek pri upravljanju pridobljenih podatkov je digitalizacija sistema spremljanja covid-19 in tudi ostalih nalezljivih bolezní, ki smo jih dolžni zbirati po Zakonu o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva in Zakonu o nalezljivih boleznih, pa tudi posredovati mednarodnim deležnikom. Poleg krepitve kapacitet epidemiološke službe (mobilni timi, kadri za podporo izvajanju epidemiološke službe in njihovo usposabljanje, prostorske in delovne kapacitete, informacijsko tehnološka podpora analiz), skozi projektno delo ustvarjamo razvoj znanja in kompetenc za različne deležnike. Projekti s področja bioterorizma, čezmejnih zdravstvenih groženj ponujajo priložnosti za naš prostor, dodatno pomoč pri ureditvi skupnih pristopov k reševanju in odzivanju na večja različna tveganja v državi (angl. all-hazard approach) in hkrati dodatna znanja o prepoznavah in odzivanju na morebitna bioteroristična tveganja, ki so sicer za Slovenijo ocenjena kot nizka, niso pa nezanimljiva glede na našo geografsko lokacijo, odprtost mej in migracije. Znanje in pripravljenost tudi na takšne možnosti so v duhu meddržavnega sodelovanja in evropskega prostora nujna ter samo krepijo interdisciplinarno sodelovanje, lažjo prepoznavo in usklajevanje, kot je bilo priporočeno tudi s strani SZO. Z načrtovanimi aktivnostmi bomo pripomogli k iskanju rešitev za uspešno izpolnjevanje zahtev MZP, za preprečevanje in obvladovanje različnih čezmejnih bioloških, kemijskih in okoljskih tveganj, krepitev intersektorskega sodelovanja, nadgradnjo in implementacijo standardnih operativnih postopkov (SOP) ter krepitvi kontinuiranega usposabljanja na področjih, ki jih projekti pokrivajo.

Dodana vrednost našemu delu je prav tako povečana zmogljivost na področju nalezljivih bolezní, razvoj metodologije, uvajanje dobrih praks, pridobitev mednarodnih kontaktov ter mreženje, ki lahko služijo kot osnova za ukrepanje ob morebitnih drugih epidemijah ali drugih javnozdravstvenih problemih v povezavi z nalezljivimi boleznimi.

6.1.3 Okolje in zdravje

Kakovostno bivalno okolje, zrak (zunaj in v notranjih prostorih), varnost in kakovost živil, pitne vode ter potrošniških izdelkov, so pomembni dejavniki zdravja. Zelo pomembno je, da posebno pozornost posvetimo najbolj občutljivim in ranljivim skupinam prebivalstva, ki jih neugodne bivanjske razmere še posebej prizadenejo in omejujejo.

Prioritetne naloge na področju okolja in zdravja v letu 2022 bodo:

1. Biološki dejavniki tveganja

Pričakujemo, da bo v letu 2022, vsaj v prvi polovici leta, prioriteta mikrobiološka problematika povezana s preprečevanjem širjenjem virusa SARS-CoV-2. Predvidevamo, da bodo glavno nalog predstavljale naloge v zvezi z novim koronavirusom (priprava strokovnih mnenj, priprava higienskih priporočil za preprečevanje širjenja okužb za različne gospodarske, storitvene, športne, kulturne dejavnosti, informiranje laične in strokovne javnosti ter dnevni odgovori na številna vprašanja v zvezi s to problematiko).

V zvezi s problematiko novega koronavirusa bomo nudili strokovno podporo različnim deležnikom (različna ministrstva RS, Državni zbor, šole, vrtci, občine, Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, panožne športne zveze, upravljavci športnih objektov, kulturna združenja in inštitucije, gostinstvo, turizem, izvajalci javnega prevoza, javno upravne inštitucije, sodišča, zapori, verske ustanove, posamezniki ...). Sodelovali bomo v delovni skupini za podporo Sekretariatu Vlade RS za koordinacijo priprav na mednarodne sprejeme/dogodke in ob dogodkih nudili vso podporo za izvedbo; poleg omenjenega bomo sodelovali tudi v delovni skupini za izvedbo mednarodnih športnih tekmovanj.

Zavedamo se, da je v času širjenja covid-19 izrednega pomena, da preventivne ukrepe vključimo v celoten načrt priprave in zagotavljanja postopkov ter komunikacijskih kanalov za učinkovito ukrepanje ob pojavu tveganj za širjenje nalezljivih bolezni.

V okviru področja bioloških dejavnikov tveganja bomo novinarjem nudili odgovore oziroma interpretacije na zastavljena vprašanja.

Spremljali bomo tudi druge biološke dejavnike tveganja, ki lahko predstavljajo tveganje za zdravje ter ugotavljali izpostavljenost prebivalcev, še posebej ranljivih skupin. Podajali bomo predloge ukrepov/priporočil za preprečevanje ali zmanjševanje tveganja na sprejemljivo raven. Pripravljali bomo strokovne podlage za medresorske skupine in telesa - za različne zakonodajne aspekte ter za obvladovanje določenih bioloških dejavnikov tveganja.

Nadaljevali bomo s pripravo strokovnih mnenj o nevarnostih za pojav in širjenje nalezljivih bolezni ter o drugih tveganjih za zdravje ljudi kot posledice bioloških dejavnikov za različne deležnike (ZIRS, šole, vrtci, civilne iniciative, druga ministrstva, posamezniki ...).

Nadaljevali bomo delo na problematiki izredno povečane pojavnosti tularemije v letu 2021.

Z namenom krepitve znanj in osveščenosti splošne in strokovne javnosti bodo pripravljene nove in revidirane obstoječe vsebine v zvezi s higienskimi pristopi in škodljivimi biološkimi dejavniki tveganja v živilih. Nadaljevali bomo aktivnosti na nacionalnem sistemu osveščanja in pretoka informacij s tega področja.

2. Odzivanje na nevarnosti kemičnega in okoljskega izvora ob naravnih in drugih nesrečah

Namen naloge je zagotavljati ustrezen odziv na različne nesreče kemičnega in okoljskega izvora, pri katerih bi lahko bilo ogroženo javno zdravje. NIJZ sodeluje v sistemu odziva na nesreče, kjer mora zagotavljati hitro in kakovostno oceno za javno zdravje in predlagati ustrezne varovalne ukrepe. Pri tem sodeluje z ostalimi vključenimi institucijami (URSZR, NLZOH, ARSO, UVHVVR, MZ, inšpektorati itd.), ki zagotavljajo podatke in informacije za ocenjevanje tveganja in informiranje ključnih javnosti preko različnih kanalov.

V letu 2022 bomo nadaljevali izvajanje stalne strokovne podpore po sistemu 24/7/365, ki bo zagotavljala takojšnje svetovanje posredovalcem na terenu ter objavo splošnih varovalnih ukrepov v roku dveh ur po aktivaciji in izvedba terenskega ogleda s prvimi usmerjenimi navodili za varovanje zdravja v roku šestih ur po aktivaciji. Nadaljevali bomo z dopolnitvami vsebin za podporo delovanja odzivu na NIJZ: krovni dokument; dolgoročne posledice nesreč; seznam relevantnih kontaktov; splošna navodila za ravnanje ob različnih nesrečah po področjih (bivalno okolje, zrak, voda, živila).

Na tem področju bomo:

- zagotavljali učinkovit odziv v primeru nesreč in s tem manj škodljive posledice za zdravje, tako s strani CZE, NIJZ, kot celotnega sistema;
- izdelali letno poročilo o delovanju NIJZ na področju odziva na nesreče za leto 2022;
- dopolnili dokument »NESREČE - odziv na naravne in druge nesreče, ki bi lahko imele vpliv na javno zdravje«.

3. Ocenjevanje vplivov na zdravje v okviru postopkov celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) in postopkov presoje vplivov na okolje (PVO)

Tudi v letu 2022 bomo v okviru postopkov sprejemanja prostorskih in drugih planov in v okviru postopkov izdaje okoljevarstvenih soglasij za Ministrstvo za zdravje v zahtevanih časovnih rokih izdelovali mnenja, vezana na ocenjevanje vplivov izvedbe planov in posegov v okolje na zdravje ljudi. Na poziv Ministrstva bomo sodelovali tudi pri oblikovanju pripomb in predlogov v postopkih sprejemanja tistih zakonskih predpisov, kjer je v postopke sprejemanja vključeno tudi Ministrstvo za zdravje. Med drugim bo to po pričakovanjih tudi novi Zakon o urejanju prostora. Nadaljevali bomo z aktivnostmi za pripravo predloga za spremembe zakonodaje na način, da bo postopek ocenjevanja vplivov na zdravje ljudi v postopkih celovite presoje vplivov na okolje in postopkih presoje vplivov na okolje predpisan s posebnim predpisom (podobno kot to velja za ocenjevanje vplivov na varovana območja narave) ali da bodo v ta namen izdelane posebne smernice. Sodelovali bomo pri nadgradnji in pripravi dokončno usklajenega predloga splošnih smernic za urejanje prostora z vidika okoljskega zdravja za prostorske načrte do stopnje, da bo pripravljen za pošiljanje v mnenje Komisiji Vlade za prostorski razvoj.

V okviru te naloge bomo še naprej izvajali tudi aktivnosti na področju zvočnega okolja, kot je na primer urejanje spletne strani, organizacija Mednarodnega dneva ozaveščanja o hrupu, sodelovanje pri aktivnostih Mednarodne zveze za akustiko (Natečajji za šole). Sodelujemo tudi pri različnih ad hoc nalogah, povezanih s hrupom v okolju (na primer: povabilo k sodelovanju pri oceni motenj zaradi hrupa delovanja Luke Koper – OE Koper). Redno bomo svetovali javnosti o načinu reševanja problematike hrupa v življenjskem okolju.

Na tem področju bomo pripravili:

- mnenja vezana na ocenjevanje vplivov izvedbe planov in posegov v okolje na zdravje ljudi;
- svetovanje javnosti;
- poročila o izvedbi dogodkov;
- poročila o ad hoc nalogah.

4. Fizikalni dejavniki tveganja

V letu 2022 bomo nadaljevali z izvajanjem aktivnosti za spreminjanje vedenjskih vzorcev otrok in mladostnikov glede izpostavljanja UV sevanju (sončni žarki, umetni viri), s čimer želimo dolgoročno zaustaviti neugoden trend pojavljanja rakavih obolenj kože v Sloveniji. V prijavljenih vrtcih in osnovnih šolah bomo, epidemiološkim razmeram in veljavnim ukrepom primerno, v pomladanskem delu šolskega leta 2021/22, izvedli program Varno s soncem. Med mladimi (dijaki, študenti) bomo izvedli ponovitev raziskave o odnosu do zagorelosti in obiskovanja solarijev. Hkrati jim bomo problematiko UV sevanja predstavili preko e-gradiv, vključili bomo tudi seznanjanje o posledicah izpostavljanja UV sevanju v solarijih. Aktivni bomo tudi na področju zagotavljanja ustrezne preskrbljenosti z vitaminom D pri prebivalcih Slovenije. Nadaljevali bomo z delom v strokovni skupini za izdelavo Smernic za zadostno preskrbo posameznih populacijskih skupin prebivalcev Slovenije z vitaminom D, koordinirali bomo delo skupine.

S ciljem zmanjševati in preprečevati bolezni, ki nastanejo zaradi izpostavljenosti onesnaženemu zraku, bomo tudi v letu 2022 nadaljevali z informiranjem in spodbujanjem prebivalstva, s poudarkom na ranljivih populacijskih skupinah, k doslednemu upoštevanju in izvajanju »zaščitnih ukrepov«, s priporočili za ravnanje prebivalcev za zaščito zdravja. Nadaljevali bomo tudi s spremljanjem zdravstvenega stanja prebivalcev in učinkov na zdravje zaradi izpostavljenosti onesnaženemu zraku v zunanjem okolju ter s spodbujanjem medsektorskih politik za znižanje onesnaženosti zraka v zunanjem okolju in v zaprtih prostorih. Intenzivneje se bomo usmerili tudi k problematiki notranjega zraka.

Z namenom osveščanja prebivalstva o nevarnostih odpadnega azbesta bomo nadaljevali z informiranjem javnosti, pripravami mnenj, odgovorov ter objavljanjem gradiv za ozaveščanje javnosti.

5. Podnebne spremembe in zdravje

V letu 2022 bomo nadaljevali s spremljanjem učinkov različnih dejavnikov tveganja, ki so nastali ali so okrepljeni zaradi podnebnih sprememb (vpliv na obolevnost ter umrljivost zaradi vročine). Osredotočili se bomo tudi na novejši dejavnik tveganja v spreminjajočem se podnebj: SARS-CoV-2 in posodabljanje priporočil v skladu z novimi spoznanji. Informirali in spodbujali bomo prebivalstvo, še zlasti ranljive skupine (starejše), k doslednemu upoštevanju in izvajanju ukrepov prilagajanja in blaženja podnebnih sprememb. V sodelovanju z drugimi resorji bomo prenovili spremljanje v skladu z novejšo definicijo vročinskih valov, to bo vplivalo tudi na prenovo kazalnika s tega področja. Spremljali bomo nova spoznanja in dokaze in jih v sodelovanju z drugimi institucijami prenašali v naš prostor: v letu 2022 je predviden izid treh za zdravstvo pomembnih poročil Medvladnega foruma o podnebnih spremembah (IPCC): blaženju, vplivih, prilagajanju in ranljivosti.

6. Okoljska epidemiologija

Izdelali bomo strokovna mnenja in odgovore zainteresirani javnosti na temo sežiga in sosežiga odpadkov in potencialnimi vplivi na zdravje. Aktivno bomo delovali tudi v delovni skupini, imenovani s strani Ministrstva za zdravje, in sicer Medresorska delovna skupina za preučitev možnosti za izenačitev normativov dovoljenih emisij sosežigalnic s tistimi, ki veljajo za sežigalnice odpadkov ter pripravo časovnega načrta in ukrepov za namen okoljske sanacije v delih srednje Soške doline, kjer je to potrebno, ki bo zagotavljala varno in zdravo življenje tamkajšnjim prebivalcem.

V sodelovanju s strokovnjaki s klinične medicine (področje alergijskih reakcij) bomo izvedli pilotno raziskavo za razvoj modela za oceno sistemske alergijske reakcije in opredelitev dejavnikov tveganja pri populaciji slovenskih čebelarjev. Pri tem bomo opredelili možne opazovane izide ter potencialne moteče dejavnike temelječ na sistematičnem pregledu literature. Končni izdelek bo predstavljen kot poročilo pilotnega testiranja izdelanega modela.

V sodelovanju s strokovnjaki na področju kakovosti zraka in učinki na zdravje bomo izdelali metodološki pristop ocene bremena bolezni v povezavi z stopnjo onesnaženosti zraka prilagojeno na potencialne moteče dejavnike tveganja. Končni izdelek bo predstavljen kot strokovni članek.

V sodelovanju z MOP bomo pripravili poročilo o zdravstveno okoljskih kazalcih.

7. Zagotavljanje zdravja prebivalcev z izboljšanjem dostopa do varne vode

V sodelovanju s vsemi deležniki, ki lahko prispevajo k izboljšanju dostopa prebivalcev do varne pitne vode, MZ, ZIRS, NLZOH, MOP, MKGH, upravljavci vodovodov, prebivalci-uporabniki in drugimi, želimo dolgoročno prispevati k skupnemu cilju: ohranitvi in izboljšanju zdravja z odpravo in/ali obvladovanjem vseh dejavnikov tveganja v povezavi z vodo, ki bi lahko potencialno negativno vplivali na zdravje uporabnikov. V letu 2022 bomo skupaj z vsemi deležniki sodelovali pri implementaciji EU Direktive o pitni vodi v dokument v pripravi, novo Uredbo o pitni vodi.

Izdelali in posodobili bomo navodila in priporočila, opredeljena v obstoječi zakonodaji o pitni vodi in zakonodaji v pripravi. Oblikovali in prenovili bomo strokovna mnenja in stališča, izdelali ocene varnosti za obvladovanje kemijskih, mikrobioloških in fizikalnih dejavnikov tveganja v pitni in kopalni vodi. V letu 2022 bomo nadaljevali z razvojem GIS prikaza o dostopnosti do pitne vode po naseljih. Na ta način želimo izboljšati informiranost prebivalstva o kakovosti pitne vode, ki jo pijejo in posledično vplivati na reševanje problematike, oz. odpravo dejavnikov tveganja za zdravje uporabnikov na teh območjih.

Osveščali bomo laično in strokovno javnost s poudarkom na ranljivih skupinah, predvsem prek objav na spletu.

Spremljali bomo zdravstveno ustreznost pitne vode v Sloveniji in ocenjevali kakovost vode po posameznih oskrbovalnih območjih in prostorskih enotah ter si prizadevali za sprejem sistemskih ukrepov za izboljšanje njene kakovosti, kakor tudi preprečevanje nezaželenih posledic za zdravje v povezavi s pitjem vode, kot npr. pojav hidričnih epidemij.

Predlagali bomo ukrepe za izboljšanje stanja na vseh nivojih (regionalnem in nacionalnem).

Vplivali bomo na dvig osveščenosti uporabnikov kopališč oziroma bazenov glede varnosti in higiene, zlasti občutljivih skupin (preprečevanje, poti širjenja, zaščita). S povečanjem osveščenosti prebivalstva želimo zmanjšati število poškodb in utopitev ter okužb pri kopanju.

Zagotavljali bomo strokovno podporo pri reševanju vprašanj s področja pitne vode izvajalcem uradnega nadzora (ZIRS, IRSKGHO ...) in resornim ministrstvom (MZ, MKO).

Izdelali in posodobili bomo kazalnike zdravja in okolja, povezane s kakovostjo pitne in kopalne vode.

Sodelovali bomo pri načrtovanju državnega monitoringa pitne vode.

Pri obravnavi problematike dostopa do varne pitne in kopalne vode bomo sodelovali z drugimi sektorji (MKO, Direktorat za vode, ARSO, strokovnjaki iz mejnih in dr. držav).

8. Kemijski dejavniki tveganja iz okolja

Namen naloge je varovanje zdravja in preprečevanje bolezni, stanj in zastrupitev, ki lahko nastanejo kot posledica izpostavljenosti naravnim in umetnim kemikalijam iz različnih segmentov okolja, vključno z žvili in predmeti splošne rabe.

Vsebina naloge vsebuje prepoznavanje, spremljanje in ocenjevanje tveganja kemijskih dejavnikov, vključno s snovmi v nano obliki, pripravo doktrinarnih stališč, pripravo priporočil in ukrepov za zmanjševanje tveganj in spremljanje učinkovitosti teh ukrepov, obveščanje in ozaveščanje splošne in strokovne javnosti.

Ključne naloge s tega področja bodo:

- toksikovigilanca vključno z nutrivigilanco in kozmetovigilanco kemijskih dejavnikov tveganja: prepoznavanje, spremljanje, ocenjevanje tveganj, priprava priporočil ukrepov in komunikacija s strokovno in splošno javnostjo;
- vpeljava novih pristopov in metodologij v skladu z razvojem stroke;
- nadaljnji razvoj nacionalne mreže ocenjevalcev tveganja, vzpostavitev nacionalnega vozlišča PARC (Partnership for the Assessment of Risk from Chemicals, <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/horizon-hlth-2021-envhlth-03-01>) in koordinacija NV PARC;
- svetovanje Direktoratu za javno zdravje na področju vplivov fizičnega okolja na zdravje;
- aktivno sodelovanje v nacionalnih (NV za humani biomonitoring, Komisija za kozmetiko, Svet za varno hrano) in mednarodnih mrežah, strokovnih odborih, ekspertnih skupinah in svetovalnih forumih (EC, ECHA, EFSA, OECD, Svet Evrope, SZO);
- promocija in povezovanje sistemov toksikovigilance, kozmetovigilance in nutrivigilance.

Ključni izdelki na področju okolja in zdravja v letu 2022 bodo:

- Priprava strokovnih mnenj in higienskih priporočil za preprečevanje širjenja novega koronavirusa;
- Priprava osnutka splošnih smernic za urejanje prostora z vidika okoljskega zdravja za državne prostorske načrte;
- Dopolnjen dokument »NESREČE - odziv na naravne in druge nesreče, ki bi lahko imele vpliv na javno zdravje« (dodano poglavje spremljanja dolgoročnih posledic nesreč in osvežitev navodil (bivalno okolje, zrak, voda, živila));
- Poročilo o izvedbi programa Varo s soncem 2022;
- Ocena trenda umrljivosti v obdobju vročinskih valov in ocena obolevnosti (hospitalizacije) v obdobju vročinskih valov;
- Ažurirana baza za spletni geografski prikaz o dostopu do pitne vode po krajih v Sloveniji z oceno mikrobiološke ter fizikalne in kemijske kakovosti pitne vode in posodobljen interaktivni prikaz;

- Nadaljevanje dela na nacionalni mreži ocenjevalcev tveganj kemičnih snovi v povezavi s projektom PARC (*angl.* Partnership for Assessment to Risk of Chemicals);
- Zagotavljanje ustrezne strokovne podpore naročniku z neodvisnimi strokovnimi mnenji, poročili in na dokazih temelječih ocenah tveganja za rutinske tekoče programe.

Dodana vrednost ključnih projektnih aktivnosti na NIJZ v letu 2022 na področju okolja in zdravja:

CZE v letu 2022 sodeluje na projektih kakovosti notranjega zraka, izpostavljenosti kemikalijam, čezmejnih groženj za zdravje in kemijske varnosti, zdravega staranja, izpostavljenosti soncu, humanega biološkega monitoringa in na področju zunanjih vplivov na zdravje in razvoj otrok. Izsledke raziskav in rezultate projektov bomo skušali implementirati v strategije in načrte RS. Projekti pomembno prispevajo k oblikovanju mrež strokovnjakov in sklepanju partnerstev, kar je za področje okolja izjemno pomembno, saj je pristop izrazito medsektorski in zahteva medresorsko sodelovanje. Na področju čezmejnih zdravstvenih groženj je pomemben naš vpliv pri izdelovanju novih protokolov, smernic in politik na nacionalni ravni. Prispeva k izboljšanju sporočanja tveganj in izboljšanju komunikacijskih veščin na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni, zato je potrebno nadaljevati z evropskimi skupnimi ukrepi, zagotoviti uporabo enotnih smernic v vseh EU državah in zagotoviti trajnost dosežkov (navodil, priporočil, protokolov, izobraževanj). Na področju humanega biološkega monitoringa bodo zbrani podatki podlaga za uvajanje ukrepov za razbremenitev prebivalstva s kemikalijami.

Dodana vrednost projektov je predvsem izboljšanje sistema zgodnjega zaznavanja in pravočasnega odzivanja na grožnje zdravju, izboljšanje načrtov pripravljenosti, enotnejši protokoli ukrepanja (projekta Healthy Gateways in Sharp), smernice za prepoznavanje kemijskih tveganj in posledično boljšega obvladovanja le-teh (projekt Sharp), razvoj modela za učinkovito prezračevanje notranjih prostorov (projekt ARRS Kakovost notranjega zraka), izobraževalno gradivo o zdravem bivalnem/delovnem okolju za tehnične stroke in razvoj kompetenc s področja vplivov novih gradbenih in drugih materialov na osnovi lesa na zdravje (projekt Innorenew), proučevanje celovitega vpliva fizičnega in socialnega okolja na duševni in kognitivni razvoj otrok in mladostnikov (projekt Equal-Life), analiza potreb starostnikov in vzpostavitev sodelovanja z različnimi nacionalnimi in mednarodnimi strokovnjaki na področju aktivnega zdravega staranja (projekt Phara-ON in STAR-VITAL), zagotavljanje primarne preventive za preprečevanje kožnih rakov ter zmanjševanje neenakosti v zdravju in osveščanje splošne javnosti ter posebej rizičnih skupin (otroci, mladi) o škodljivosti UV in spodbujanje k preventivi (projekt PSZMK) ter ocenjevanje izpostavljenosti prebivalcev različnim škodljivim dejavnikom v okolju s pomočjo vzpostavitve skupne baze podatkov o obremenjenosti posameznih skupin prebivalstva z določenimi kemikalijami (projekt HBM4EU).

Projekti kakovostno dopolnjujejo našo osnovno dejavnost. So nujno potrebni, saj prinašajo dodatna materialna sredstva za razvoj novih metod in orodij, omogočajo pridobivanje novih kompetenc na strateških področjih (notranje in zunanje okolje, čezmejne grožnje zdravju idr.) in prispevajo k razvoju (mladih) strokovnjakov na področju okolja in zdravja. Povezovanje slovenskih in mednarodnih strokovnjakov zagotavlja stalno izmenjavo znanj in izkušenj in nas vpenja v širšo mrežo strokovnjakov. Na optimalni izplen projektov, pri katerih sodelujemo, pomembno vpliva opolnomočenje evropskih institucij (ECDC, Evropska komisija, direktorati ...), zlasti pri izvajanju enotnega odziva držav članic na čezmejne grožnje javnemu zdravju.

6.1.4 Zdravstveno varstvo

Prioritetne naloge na področju zdravstvenega varstva v letu 2022 bodo:

1. Ker bomo sledili prednostnim nalogam in siceršnjim prioritetam MZ, bomo v letu 2022 nadaljevali z aktivnostmi, ki so namenjene projekcijam potreb po zdravnikih specialistih in po diplomiranih medicinskih sestrah. Skladno z metodologijo, ki je bila pripravljena in potrjena s strani projekta SRSS v letih 2019–2021, bomo podobne analize kot za prvih deset specialnosti, sedaj pripravili tudi za radiologijo, anesteziologijo z reanimatologijo in ORL. Poleg tega nameravamo skupaj z MZ izpeljati sestanke s strokovnimi združenji/sekcijami SZD/RSK za kirurgijo, ginekologijo in porodništvo zaradi potrditve projekcij in uporabljene metodologije.
2. Za potrebe načrtovanja števila diplomiranih medicinskih sester in kadra na področju zdravstvene nege bomo v sodelovanju z MZ in Zbornico-Zvezo dorekli metodologijo in preverili vire podatkov.
3. V letu 2022 bomo ponovno pripravili analizo kazalnikov kakovosti dela v bolnišnicah, pri čemer bomo sledili tako dosedanjim izkušnjam, kot tudi posodobitvam, ki bodo dogovorjene na mednarodni ravni.
4. Začeli bomo s pripravo Strategije javnega zdravja, ki bo temeljila na izsledkih in priporočilih projekta presojene temeljnih funkcij.
5. Nadaljevali bomo sodelovanje na projektu SRSS, ki je namenjen učinkovitosti, varnosti in kakovosti v zdravstvenem varstvu.
6. Pripravili bomo novo verzijo šifranta VZS in nadaljevali usklajevanje križnega šifranta VZD/VZS.
7. Pripravili bomo tako analizo porabe ambulantno predpisanih zdravil, kot tudi porabe zdravil v bolnišnicah ter porabo antibiotikov za leto 2021.
8. Pripravili bomo desetletno analizo dejavnosti patronažne zdravstvene službe in pokritosti s kadri v patronažnem zdravstvenem varstvu za leto 2021.
9. V letu 2022 bo pripravljena analiza ekonomskih posledic bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva v Sloveniji; analiza ekonomskih posledic demence v Sloveniji v obdobju 2019–2020 ter analiza ekonomskih posledic tvegane in škodljivega pitja alkohola v Sloveniji za leto 2020.
10. Na podlagi Strategije primarnega zdravstvenega varstva predlagamo, da bi skupaj z MZ razvili nalogo, ki bi integrirala celovito spremljanje in vrednotenje primarnega zdravstvenega varstva v Sloveniji. Za to nalogo bi potrebovali odobritev dodatnih kadrov. Vključevala bo naslednje elemente:
  - spremljanje in priprava vrednotenja Strategije primarnega zdravstvenega varstva v Sloveniji;
  - priprava nabora kazalnikov za spremljanje pokritosti, obsega dejavnosti in dostopnosti primarnega zdravstvenega varstva;
  - priprava letnega poročila o stanju na področju primarnega zdravstvenega varstva;
  - razvoj programov preventive, ki se izvajajo v okviru primarnega zdravstvenega varstva.
11. Nadaljevanje dela na področju analitike spremljanja čakalnih dob, ki bo nadgradila sedanji informacijski sistem ter bo vsebinsko ovrednotila zbrane podatke o napotitvah. Izsledke bomo zasnovali na prioriteten seznamu, ki bo usklajen s potrebami Ministrstva za zdravje.
12. Dejavno bomo sodelovali v dejavnostih Evropskega Observatorija za zdravstvene sisteme in politike, tako pri njegovih vsebinskih prioritetah, kot tudi v okviru Mreže za zdravstvene sisteme in politike, ki jo Observatorij koordinira.

13. Pripravili bomo vsebine in okvir dela na področju razvoja analitike HSPA – Health System Performance Assessment in v sodelovanju z Evropskim observatorijem za zdravstvene sisteme in politike.
14. Pripravili bomo merila načrtovanja mreže javne zdravstvene službe (priprava strokovnih podlag za izdelavo modela meril za mrežo, predvsem z vidika, katere zdravstvene dejavnosti je treba načrtovati na ravni občin, katere na ravni statističnih regij, katere pa na ravni celotne države).
15. Pripravili bomo analizo podatkov, ki jih lahko zagotovimo na podlagi statističnih podatkov, ki jih spremljamo za posameznega izvajalca zdravstvene dejavnosti.

Ključni izdelki na področju zdravstvenega varstva v letu 2022 bodo:

- Prvi osnutek Strategije javnega zdravja za Slovenijo;
- Analiza stanja čakalnih dob za izbrane diagnoze, posege in specialistična področja;
- Opredelitev določenih izvedbenih komponent za uvajanje Strategije primarnega zdravstvenega varstva v Sloveniji z naborom kazalnikov za spremljanje pokritosti, obsega dejavnosti in dostopnosti primarnega zdravstvenega varstva ter kakovosti in učinkovitosti (HSPA);
- Letno poročilo o stanju na področju primarnega zdravstvenega varstva;
- Analiza in projekcije potreb po zdravnikih specialistih za specialnosti: radiologija, anesteziologija z reanimatologijo, ORL;
- Analiza kazalnikov kakovosti dela v bolnišnicah za leto 2021;
- Razvoj področja HSPA skladno s priporočili, smernicami in okvirjem iz projekta SRSS HSPA glede na prioritete MZ;
- Prvi letni izračuni kazalnikov po naboru, predlaganem v projektu SRSS HSPA (naloga prenesena iz 2021);
- Posodobljena verzija šifranta VZS;
- Analiza porabe ambulantno predpisanih zdravil za leto 2021;
- Analiza porabe zdravil v bolnišnicah za leto 2021;
- Analiza porabe antibiotikov za leto 2021;
- Desetletna analiza dejavnosti patronaže in kadrovska pokritost v dejavnosti patronažnega zdravstvenega varstva za leto 2021;
- Ekonomske posledice bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva v Sloveniji;
- Ekonomske posledice demence v Sloveniji v obdobju 2019–2020;
- Ekonomske posledice tvegane in škodljivega pitja alkohola v Sloveniji za leto 2020;
- Doktorska disertacija - Vpliv epidemioloških dejavnikov na pojavnost, odkrivanje in značilnosti raka dojk.

Dodana vrednost ključnih projektnih aktivnosti na NIJZ v letu 2022 na področju zdravstvenega varstva:

S projektnimi aktivnostmi bomo prispevali k boljšemu spremljanju in vrednotenju zdravstvene dejavnosti v Sloveniji, s posebnim poudarkom na vrednotenju hospitalizacij zaradi sladkorne bolezni in politik na področju raka v EU in v Sloveniji.

6.1.5 Upravljanje programov preventive in krepitve zdravja

V okviru javne službe na NIJZ poteka nacionalno upravljanje programa zdravstvene in zobozdravstvene vzgoje, upravljanje Nacionalnega programa duševnega zdravja (delno), zagotavljanje podpore ambulantam družinske medicine, upravljanje programa odvajanja od kajenja QuitLine, programa Zdravje v vrtcu in programa Slovenska mreža Zdravih mest.

Prioritetne naloge na področju upravljanja programov preventive in krepitve zdravja v letu 2022 bodo:

1. Strokovno usmerjanje in podpora izvajalcem zdravstvene in zobozdravstvene vzgoje pri zagotavljanju storitev v času epidemije covid-19 in v obdobju okrevanja po epidemiji.
2. Raziskava o zdravstvenovzgojnih obravnavah oseb po prebolelem covidu-19.
3. Zagotavljanje podpore ambulantam družinske medicine in Delovni skupini pri Ministrstvu za zdravje. Organizacija in izvedba usposabljanj. Administrativna podpora procesa imenovanja nosilcev ADM.
4. Kontinuirano delovanje QuitLine svetovalnega telefona za pomoč pri opuščanju kajenja.
5. Upravljanje Nacionalnega programa duševnega zdravja, program Zdravje v vrtcu in program Slovenska mreža Zdravih mest so opisani v poglavju Proučevanje, razvoj in krepitev zdravja.

Ključni izdelki na področju upravljanja programov preventive in krepitve zdravja v letu 2022 bodo:

- Strokovna priporočila za zdravstveno-vzgojno delo v lokalni skupnosti in za delo z ranljivimi skupinami;
- Strokovna priporočila za delo na področju priprave na porod in starševstvo, vzgoje za zdravje za otroke in mladostnike, zobozdravstvene vzgoje ter aktivnosti centrov za krepitev zdravja in zdravstvenovzgojnih centrov v času epidemije covid-19;
- Poročilo raziskave o obravnavi rekonvalescentov covid-19 v ZVC/CKZ (na področjih prehranjevanja, telesne dejavnosti, duševnega zdravja, opuščanja kajenja, opuščanja tvegane/škodljivega pitja alkohola, sladkorne bolezni tipa 2, obvladovanja bioloških dejavnikov tveganja);
- Letno poročilo o kazalnikih v ambulantah družinske medicine;
- Letno poročilo o izvajanju preventivnega programa preprečevanja kroničnih nenalezljivih bolezni v ambulantah družinske medicine;
- Letno poročilo o evalvaciji Nacionalnega programa duševnega zdravja – Programa MIRA;
- Letno poročilo o izvajanju QuitLine.

Dodana vrednost ključnih projektnih aktivnosti na NIJZ v letu 2022 na področju upravljanja programov preventive in krepitve zdravja:

S spremljanjem kazalnikov v ambulantah družinske medicine bomo zagotovili dokaze o spremembah izvajanja preventive za odrasle v času epidemije covid-19. Z raziskavo o vplivu zdravstvenovzgojnih obravnav na bolnike po prebolelem covidu-19 bomo ugotovili uspešnost in učinkovitost intervencij za podporo življenjskemu slogu.

6.1.6 Informatika v zdravstvu

Rešitve eZdravja se vse bolj uveljavljajo v vsakodnevem poslovanju slovenskega zdravstvenega sistema, kar potrjujejo tudi podatki o njihovi uporabi.

Prioritetne naloge na področju informatike v zdravstvu v letu 2022 bodo:

1. Dvigovanje ravni uporabe rešitev eZdravja s strani končnih uporabnikov.
2. Izboljšanje kakovosti delovanja rešitev ter njihovo celovito vzdrževanje in nadgrajevanje v skladu z zaznanimi potrebami oz. zakonskimi zahtevami.
3. Razvoj in implementacija novih oz. dopoljenih rešitev eZdravja v skladu z ugotovljenimi potrebami.
4. Promocija eZdravja in priložnosti, ki jih ponujajo rešitve eZdravja.
  - Učinkovito upravljanje na področju rešitev eZdravja in povečevanje njihove uporabe s strani končnih uporabnikov bo v prihodnjih letih zahtevalo usklajeno delovanje ključnih deležnikov (NIJZ, Ministrstvo za zdravje in ZZSZ), sistemsko podporo ter ustrezne vire. Načrtovane naloge na tem področju vključujejo na eni strani uspešno upravljanje in koordinacijo aktivnosti za razvoj, uvedbo ter vzdrževanje rešitev eZdravja, na drugi strani pa spremljanje in vrednotenje uspešnosti ter kakovosti rešitev eZdravja. Vzporedno z upravljanjem rešitev eZdravja bo tudi v prihodnje potrebno zagotavljati učinkovito IKT podporo notranjemu delovanju NIJZ, vključno z območnimi enotami, pri izvajanju vseh z zakonom predpisanih nalog in aktivnosti, prenovi poslovnih procesov ter notranji in zunanji komunikaciji, sodelovanju v mednarodnih projektih, diseminaciji rezultatov raziskav in povezovanju z drugimi inštitucijami. V sklopu slednjih nalog bo potrebno poskrbeti za:
    - tekoče vzdrževanje in posodabljanje IKT infrastrukture ter zagotavljanje informacijske varnosti na NIJZ;
    - kakovostno IKT podporo uporabnikom na NIJZ in preoblikovanje poslovnih procesov ter njihovo informatizacijo;
    - razvoj novih in vzdrževanje obstoječih IS za podatkovne zbirke (SBO, SZBO, RIZDDZ, SVIT, SURVIVAL, eSmrti itd.).

Ključni izdelki na področju informatike v zdravstvu v letu 2022 bodo:

1. eZdravje

- Aktivno sodelovanje pri pripravi usmeritev in oblikovanju nacionalne strategije eZdravja;
- eNaročanje – uvedba V3 pri izvajalcih;
- eNaročanje (in CRPP) – uvedba novega procesa in dokumenta - implementacija delovnega naloga (potrebna bo tudi nadgradnja CRPP – dostop za prejemnike DN);

- Nacionalni razpis za skrajševanje čakalnih vrst v zdravstvu (ločeno financiranje);
- Priprava specifikacije za implementacijo zaključevanja receptov zaradi deficitarnosti (ZZZS);
- Podpora čezmejnemu receptom – nadgradnja eRecepta;
- Prenova poročil o receptih;
- Priprava načrta in uvedba terminološkega strežnika, ki omogoča verzioniranje in API avtomatizirane dostope;
- Posodabljanje Priročnika za uporabnike CRPP in Metodoloških navodil za izvajalce covid testiranja;
- Dostop nadomestnih zdravnikov in drugih zdravstvenih delavcev (izvajalcev po DN) do CRPP (pogoj realizacija na EueZ);
- Vzpostavitev namenske podatkovne baze za revizijsko sled (ATNA);
- Zapisovanje revizijske sledi zVEMPlus, DCP aplikacije, eRecepta, Telekapi v ATNA (vključuje predhodne analize izvedbe in morebitne nadgradnje);
- Vzdrževanje in razvoj rešitve za izdajo DCP, posodabljanje v skladu z zakonodajo in spremembami poslovnih pravil;
- Priklop/migracija storitev na EueZ:
  - CRPP,
  - eRecept,
  - eNaročanje,
  - Telekap,
- Teleradiologija - uvedba uporabniških dostopov v VS s certifikatom za radiološke inženirje;
- Vzpostavitev sistema za vpis nadomestnega zdravnika (VS) in analiza možnosti za nadomeščanje drugih zdravstvenih delavcev (fizioterapevti, patronažne sestre in drugi izvajalci po DN);
- eTriaža – integracija z zalednimi sistemi (IRIS);
- eTriaža – posodobitev vmesnika in dopolnitev z novimi funkcijami;
- Vizualna prenova, nadgradnja in dodatne funkcionalnosti na portalu zVEM;
- Naročanje na primarne zdr. storitve/termini na portalu zVEMplus (financiranje iz React mehanizma);
- Povečanje uporabe Teleradiologije (skladno z dogovori v delovni skupini za enotni PACS);
- Nadgradnja Telekapi (zagotovitev HA);
- Vzdrževanje in nadgradnje podatkovnih centrov v LJ in MB;
- *Register redkih bolezni (CRPP nadgradnja/integracija);
- Izdelava Metodoloških navodil za zapisovanje preobčutljivosti v PPOP (skupaj z alergologi);
- Nadgradnja CRPP za dosledno uveljavitev politike dostopa – preverjanje SAML na funkcijo Retrieve. Nujna zaradi obveščanja o izvidih (notifikacij). Zahteva tudi nadgradnje zalednih sistemov;
- Dostop imenovanih zdravnikov ZZZS;
- Nadgradnja CRPP za kontrolo obračuna storitev;

- izdelava servisov (izvoz podatkov) za ZZS,
- izdelava servisov za izvajalce (izvoz seznama dokumentov/revizijske sledi za kontrolo);
- Razširitev CRPP/RPPE v zvezi s pooblastili staršev in skrbnikov (otroci s posebnimi potrebami 15–18 let);
- Razširitev CRPP/RPPE (zmogljivejša platforma);
- Vzpostavitev rešitve na zVEMplus, ki bo pooblaščenim osebam omogočala dostop do relevantnih podatkov v okviru dolgotrajne oskrbe – po predhodnem vsebinskem usklajevanju z MZ;
- Nadgradnja CRPP/RPPE s podatki o šolanju (razred, šola, oddelek);
- Nadgradnja CRPP/RPPE s podatki o šolskih zdravnikih/zobozdravnikih in zagotovitev uporabniškega vmesnika ali drugega mehanizma za ažuriranje seznama zdravnikov/zobozdravnikov po šolah;
- *Nadgradnja CRPP/RPPE s podatki o terenskih območjih patronažnih sester in zagotovitev uporabniškega vmesnika ali drugega mehanizma za ažuriranje seznama (v primeru zagotavljenega vira za podatke);
- *Analiza in načrt izvedbe za nadgradnjo eZdravja (ločena struktura) s podatki o timih pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti vključno z možnostjo izvajalcev za njihovo ažuriranje;
- Zajem podatkov o različicah virusa Covid-19 (sekvenciranje);
- Informacijska rešitev za pridobivanje in preverjanje kontaktnih podatkov pacienta, vključno s mehanizmi za prejemanje podatkov iz zunanjih virov (zaledni sistemi), možnostjo ažuriranja kontaktnih podatkov pacienta preko zVEM (portala in aplikacije) vključitvijo podatkov iz CRPP;
- *Nadgradnja CRPP/RPPE in zVEM portala in mobilne aplikacije, da lahko pacient sam podeli pooblastilo določenemu zdravniku ali drugemu zdravstvenemu delavcu pri določenem izvajalcu (elektronski podpis pooblastila) ob pogoju ureditve pridobivanja seznama zdravnikov;
- *Nadgradnja CRPP/RPPE z razširjeno demografijo, ki omogoča dodelitev enotnega identifikatorja pacienta za osebe, ki sedaj niso v RPPE (tujci), celovita rešitev;
- Razširitev podatkovnih struktur in storitev CRPP/RPPE v skladu z razvojem prioritarnih nacionalnih rešitev (razširjen nabor podatkov o pacientu – kontaktni podatki, pooblaščen osebe);
- Priprava in oblikovanje (digitalnega) priročnika o oblikovanju SUVI;
- Celovita nadgradnja DPIA za vse rešitve eZdravja;
- eRCO – vzdrževanje, selitev in nadgradnje (selitev na novejši strežnik, posredovanje neželenih učinkov na JAZMP, analitični modul na eRCO);
- DCP – izdaja DCP za tujce (po nadgradnji RPPE z enotnim identifikatorjem);
- DCP – blokiranje neveljavnih DCP potrdil;
- Razvoj in implementacija nove spletne eKnjige;
- Implementacija samostojnega modula za celovit pregled pacientove dokumentacije (viewer) in izboljšanje uporabniške izkušnje za zdravnike in druge zdravstvene delavce, vključitev viewerja v zVEMplus;
- Dostop do podatkov CRPP preko REST in openEHR podatkov;

- Prvi nivo podpore in razširjen nabor rešitev, ki jih PNP podpira (vse nove rešitve in nadgradnje obstoječih rešitev);
- Sodelovanje pri pripravi tehnične izvedbe brezšivne skrbi (osebna kartica zdravil, preskrba pacienta z zdravili v bolnišnicah ob odpustu).

* oznaka pomeni, da naloge zahtevajo dodatno financiranje, ki v času priprave letnega načrta še ni zagotovljeno.

2. Preostala področja (NIJZ, nacionalni IS in zbirke, projekti)

- Tekoče vzdrževanje in posodabljanje IKT infrastrukture ter zagotavljanje informacijske varnosti na NIJZ;
- IKT podpora uporabnikom na NIJZ in preoblikovanje poslovnih procesov ter njihova informatizacija;
- SiNCP - Podpora in sodelovanje na projektu;
- IPPO - Vzdrževanje in nadgradnje aplikacije IPPO;
- IPPO - Širitev aplikacije IPPO na preostale ZD;
- eSmrti (nadgradnja CRPP: strukturiran dokument za prijavo smrti, dostop za MP in sodno medicino);
- RIZDDZ - podpora izmenjavi podatkov z IZD / zbornicami:
  - podpora posredovanju podatkov iz IZD / zbornic (novi spletni storitvi),
  - podpora prevzemu podatkov s strani IZD / zbornic (dopolnitev obstoječih spletnih storitev s sledenjem in ustreznim nadzorom v administraciji aplikacije);
- RIZDDZ - vzdrževanje aplikacije:
  - osnovno vzdrževanje,
  - dopolnitev funkcionalnosti,
  - prehod na višje verzije systemskega programja s prilagoditvami aplikacije,
  - prilagoditev aplikacije in baze zaradi podaljšanja polj PRS in CRP;
- RIZDDZ - evidence MZ;
  - podpora uporabi,
  - nadgradnja aplikacije (tudi za potrebe dolgotrajne oskrbe);
- RIZDDZ - protokoli k pogodbi z ZZZS;
- Izvedba nerealiziranih dogovorjenih rednih in drugih sprememb inf. sistema Svit iz let 2019, 2020, 2021;
- SOPA – vzdrževanje in nadgradnje (KU1 obravnave in delavnice so v naslednjem letu v rednem programu v ZVC in CKZ);
- Vzdrževanje in razvoj aplikacije #OstaniZdrav;
- Vzpostavitev ERP za potrebe NIJZ (DMS, IS za FRS);
- Nadgradnja SPSS na novejšo verzijo;

- Dopolnitev šestih področij eSZBO (SKUP, PATR, POZA, NOST, PZVO in FTSM) ter vpeljava v produkcijo;
- Razvoj IS za eNaročanje vseh vrst cepiv/zdravil in integracija v SPC;
- Vzdrževanje IS za cepiva: BP3, BI3, BP3->ISOZ21, BP3_SiMVS in eNaročanje COVID.

Dodana vrednost ključnih projektnih aktivnosti na NIJZ v letu 2022 na področju informatike v zdravstvu:

Projekt: COVID-19 - Informacijska podpora naročanju (na cepljenje) na primarni ravni

Namen projekta je vzpostaviti aplikacijo, s katero se bodo lahko vsi državljani in drugi upravičenci naročali na cepljenje proti covidu-19 (že realizirano), v drugi fazi pa na storitve primarnega zdravstva. Aplikacija se bo nadgrajevala s funkcionalnostmi, ki bodo odsevale aktualno stanje na področju pandemije covid-19 (morebitni poživitveni odmerki, dodajanje novih cepiv, dodajanje novih skupin upravičenih prebivalcev in drugih funkcionalnosti). V širšem kontekstu pripravljamo nadgradnjo za celovito naročanje na primarne zdravstvene storitve, z enotnim urnikom, ki ga bodo lahko uporabljali vsi izvajalci zdravstvene dejavnosti na primarni ravni. Projekt sledi ciljem izboljšanja storitev eZdravja in nadaljevanju digitalizacije slovenskega zdravstva. V tej luči izboljšuje učinkovitost komunikacije med pacienti in IZD-ji ter tako dviguje raven kakovosti zdravstvenih storitev na splošno in krepi zaupanje v slovenski zdravstveni sistem.

Projekt: Slovenian National Contact Point (SiNCP)

Projekt predvideva vzpostavitev nacionalne kontaktne točke (NCP) za eZdravje ter implementacijo mednarodne izmenjave eReceptov in Povzetkov podatkov o pacientih. V sklopu projekta bodo vzpostavljene usmeritve za oblikovanje ustreznega pravnega okvirja za mednarodne izmenjave kliničnih dokumentov, razvita in implementirana tehnična infrastruktura za mednarodno izmenjavo kliničnih dokumentov ter vzpostavljene podlage za oblikovanje nacionalnih organizacijskih struktur, ki bodo bdele nad mednarodno izmenjavo kliničnih dokumentov.

Projekt: Exchanging Electronic Health Records in a common framework (X-eHealth)

Projekt se osredotoča na izdelavo smernic, specifikacij in referenčnih standardov za čezmejno izmenjavo digitaliziranih laboratorijskih izvidov, odpustnih pisem, radioloških izvidov ter razširjenega Povzetka podatkov o pacientu. Sodelovanje pri projektu omogoča slovenski strani vidno vlogo pri oblikovanju in sprejemanju prihodnjih strateških usmeritev EU na področju eZdravja ter mreženje z najpomembnejšimi evropskimi akterji pri oblikovanju naslednjih projektnih predlogov. Poleg tega, je to ena izmed redkih priložnosti za izmenjavo mednarodnih izkušenj in pridobivanje kompetenc na področju eZdravja, kar je zaradi globalnega pomanjkanja strokovnjakov s tega področja zelo pomembno za NIJZ in Slovenijo.

6.1.7 Zagotavljanje podatkov in informacij o zdravju in zdravstvenem varstvu

Prioritetne naloge na področju zagotavljanja podatkov in informacij o zdravju in zdravstvenem varstvu v letu 2022 bodo:

1. Zagotavljanje podatkov po ZZPPZ in ZPac. V letu 2022 bomo podobno kot v prejšnjih letih zagotavljali podatke v skladu z ZZPPZ, kar vključuje: zbiranje in kontrolo podatkov, komunikacijo in usklajevanje podatkov s poročevalci, informiranje poročevalcev z razlago metodoloških in drugih navodil, usklajevanje podatkov med NIJZ zbirkami in zbirkami drugih institucij, vnos podatkov (oz. prenos elektronskih verzij podatkov), obdelavo podatkov in kreiranje posameznih tipov baz, pripravo dokumentacije in poročil o kakovosti posamičnih zbirk podatkov in pripravo metodoloških navodil za leto 2023. NIJZ pripravlja tudi podatke po Zakonu o pacientovih pravicah (ZPacP), in sicer spremlja čakalne dobe.
2. Posebna pozornost bo prav tako kot v letu 2021 posvečena obdelavi podatkov, povezanih z pandemijo covid-19, pri čemer se bomo osredotočili na posledice pandemije na zdravstveni sistem in zdravstveno stanje populacije.
3. Nadaljevalo se bo tudi delo za izboljšanje kakovosti podatkov Registra izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ) skupaj z območnimi enotami NIJZ (kontrolne zajetja, nadzor nad vnosi pri izvajalcih, primerjave z zunanjimi viri podatkov). Prav tako se bo nadaljevalo z usklajevanjem podatkov o bolniških posteljah med različnimi viri podatkov s ciljem po skupnem zajemu teh podatkov za različne potrebe. Za potrebe vzpostavitve registra izvajalcev dolgotrajne oskrbe bomo nadgradili obstoječi RIZDDZ. V sodelovanju z območnimi enotami bomo omogočili registracijo izvajalcev DO, ki bodo prejeli dovoljenje za opravljanje DO.

Večina dela s področja zbiranja, kontrole podatkov, komunikacije in usklajevanja podatkov s poročevalci, informiranje poročevalcev poteka skupaj s sodelavci na območnih enotah NIJZ. Vloga območnih enot NIJZ je pri večini zbirk pomembna in obsega sodelovanje v procesu zbiranja, kontrole podatkov, vodenje komunikacije in usklajevanje podatkov s poročevalci, informiranje poročevalcev o novostih in razlage metodoloških navodil pri zbirkah NIJZ2, NIJZ5, NIJZ6, NIJZ7, NIJZ16, NIJZ54, NIJZ57, NIJZ58, NIJZ60, NIJZ61. Poleg tega kodirajo in vnašajo podatke za zbirko NIJZ5 in koordinirajo vnose pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti v zbirko NIJZ16. Zbrane podatke NIJZ uporablja za analize in raziskave na področju javnega zdravja. Ključni cilji, določeni tudi s strateškimi programskimi dokumenti, so racionalizacija zbiranja podatkov, pridobivanje kakovostnih, pravočasnih, točnih in primerljivih podatkov, standardizacija podatkov ter omogočanje dostopa uporabnikov do podatkov in informacij na enostaven, hiter in razumljiv način.

4. Vsebinske in tehnične preнове zbirk podatkov. V letu 2022 bo kot ena od ključnih nalog na področju obdelave podatkov nadaljevanje nacionalne implementacije prenovljene zbirke zunajbolnišničnih obravnav, povezanih s prenovo ostalih evidenc, ki nastajajo v zunajbolnišničnem zdravstvenem varstvu (npr. patronažno zdravstveno varstvo, preventivno zdravstveno varstvo vseh populacijskih skupin, aktivnosti centrov za krepitev zdravja, sterilizacije, fetalne smrti itd.). V letih 2020 in 2021 sta potekali prenovi zbiranja podatkov o bolniškem staležu – eBOL in o poškodbah pri delu – PPD skupaj z ZZS ter MJU in IRSD (za PPD); eBOL je ZZS implementiral že z januarjem 2020, NIJZ pa je prejete podatke uporabil za statistične namene, kljub temu pa je potrebno v letu 2022 prenoviti aplikacijo za obdelavo in agregacijo podatkov eBOL. Prenova zbiranja podatkov o poškodbah pri delu se bo nadaljevala glede na načrt ZZS in MJU oz. IRSD, predvidoma pa bomo izvedli prilagoditve na obdelavi zbirke v letu 2022. Nadaljujemo tudi s projektom digitalizacije beleženja vzrokov smrti, s katerim bomo posodobili in

pospešiti proces prijave smrti ter izboljšali ažurnost zbranih podatkov, hkrati pa razbremenili svoje umrlih administrativnih opravkov.

5. Izvajanje nacionalnih raziskav. Poleg rutinsko zbranih podatkov je pomemben vir podatkov in informacij tudi anketiranje. Gre za dopolnitev rutinskih zbirk podatkov zlasti z vidikom vedenjskih vzorcev in mnenj anketiranih, kar je ključnega pomena za kakovostno načrtovanje predlogov ukrepov. V letu 2022 načrtujemo podrobne analize raziskav o pandemski izčrpanosti, ki smo jo izvajali v letu 2021. Planirane so ponovitve raziskave o pandemski izčrpanosti (SI-PANDA) v drugi polovici leta 2022, kar pa je odvisno od epidemiološke situacije in finančnih virov. V začetku leta 2022 bo izvedena redna štiriletna mednarodna raziskava Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (HBSC) med 11-, 13-, 15- in 17-letniki v slovenskih osnovnih in srednjih šolah. Raziskava HBSC se bo z nekoliko prilagojenim vprašalnikom, v letu 2022 že drugič izvedla tudi med uporabniki PUM-O. V zadnji četrtini leta 2022 se bo pričela priprava na izvedbo tretje Nacionalne raziskave o tobaku, alkoholu in drugih drogah, ki se bo izvedla v letu 2023: v letu 2022 načrtujemo pripravo metodološkega načrta izvedbe raziskave in pripravo osnutka vprašalnika. V začetku drugega četrtletja bomo v skladu s smernicami SZO ter v sodelovanju z UKC Ljubljana in Inštitutom za nutricionistiko izvedli pilotno Nacionalno raziskavo spremljanja izločanega natrija, kalija in joda v 24-urnem urinu pri odraslih prebivalcih Slovenije (ManjSoli.si), v jeseni 2022 pa se načrtuje izvedba glavne raziskave.
6. Podatki o izkušnjah pacientov. Moderni zdravstveni sistemi prepoznavajo paciente kot ključne deležnike zdravstvenega sistema, saj so njegovi končni uporabniki. Paciente je potrebno aktivno vključiti v oblikovanje, delovanje in izboljšave zdravstvenega sistema z namenom zagotoviti njegovo odzivnost na potrebe in zahteve pacientov. Slovenija je v preteklih letih izvedla več nacionalnih raziskav o izkušnjah pacientov v specialističnih ambulantah in v akutnih bolnišnicah. V letu 2022 bomo podobni raziskavi ponovili (eno v specialistični zunajbolnišnični ambulantni dejavnosti in eno v bolnišnicah). V letu 2022 načrtujemo pripravo spletnega portala informacij po izvajalcih za paciente. Hkrati razvijamo tudi vprašalnike o izkušnjah pediatričnih pacientov oz. njihovih staršev na pediatričnih bolnišničnih oddelkih. Predvidoma bomo v letu 2022 oblikovali ustrezne vprašalnike, izvedli kognitivna testiranja in pilotno raziskavo, če bo epidemiološka situacija to dopuščala. Prav tako sodelujemo v projektu PARIS na področju primarnega zdravstvenega varstva, ki ga v Sloveniji vodi Medicinska fakulteta skupaj z Zdravstvenim domom Ljubljana in Ministrstvom za zdravje.
7. NIJZ kot pooblaščen izvajalec v sistemu uradne statistike in razvoj metodologij. NIJZ je tudi pooblaščen izvajalec statističnih raziskovanj za področje zdravstvenih statistik in ima v skladu z Letnim programom statističnih raziskovanj (LPSR) obveznost zagotavljanja podatkov in izvedbe vseh nalog, ki so opredeljene v LPSR. Pomemben del aktivnosti NIJZ je vezan na razvoj statistične metodologije, in sicer na področju nacionalnih zbirk, anketne metodologije in anket. Namen naloge je izvedba anket, razvoj različnih metod na področju anketiranja oseb ali gospodinjstev s ciljem izboljšave anketiranja na področju zdravja in zdravstvenega varstva, razvoj ustreznih statističnih metod na področju zbirk podatkov s ciljem izboljšane kakovosti zbirk podatkov ter racionalizacije zbiranja podatkov.
8. Diseminacija podatkov: v okviru te naloge z organiziranim, usklajenim, kakovostnim in pravočasnim objavljanim vseh podatkov, ki jih NIJZ zbira na različnih zakonskih podlagah, omogočimo hiter dostop do podatkov vsem, ki jih potrebujejo za nadaljnje delo. Diseminacija podatkov je pomemben kanal osveščanja splošne in specialnih javnosti o ključnih izsledkih. Zajema tako enostavne objave na spletu, objavo Zdravstvenega statističnega letopisa ter pripravo podatkov za posebne zahteve uporabnikov, zlasti raziskovalcev, posredovanje podatkov mednarodnim organizacijam (WHO, Eurostat, OECD, Unicef ...), za objave na mednarodnih

podatkovnih portalih ter v mednarodnih publikacijah. Zdravstveni statistični letopis bo po desetih letih od vsebinske prenove v letu 2022 deležen tudi tehnične in oblikovne prenove. Evropska komisija bo predvidoma v letu 2022 zaključila s pripravo izvedbene uredbe na podlagi krovne Uredbe (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in sveta v zvezi s statistiko virov in storitev zdravstvenega varstva, s katero želijo formalno urediti pravno podlago, s katero bi natančno definirali proces in obseg obveznega poročanja zdravstvenih podatkov članic Evropske unije. Prvo referenčno leto za poročanje podatkov je predvideno za leto 2021, kar pomeni potrebne prilagoditve poročanja novi uredbi v letu 2022. Podatki in kazalniki večine zbirk in anket, ki se zbirajo pod okriljem NIJZ ter drugih organizacij, so redno objavljani na NIJZ podatkovnem portalu (<https://podatki.nijz.si>). Portal je redno osveževan z rednimi objavami, hkrati pa se širijo že obstoječe ter objavljajo nove vsebine. V letu 2022 bomo nadaljevali z delom vsebinskih dopolnitev portala, povezave s slovenskim portalom odprtih podatkov OPSI, ter širše promocije podatkovnega portala v obliki najav prvih objav podatkov ter na spletnih medijih. V letu 2022 bomo nadaljevali z aktivnostmi poenotenega prikaza podatkov na lokalni ravni t.i. »Zdravje v občini«, kjer bodo ponovno pripravljene in osveženi zdravstveni kazalniki na ravni. Posebno pozornost bomo namenili pripravi podatkov za raziskovalce in poenostavitvi dostopov do anonimiziranih mikropodatkov.

9. Vodenje klasifikacij in šifrantov. NIJZ v skladu z ZZPPZ upravlja tudi pomembne nacionalne klasifikacije in šifrante. Med najpomembnejše aktivnosti v letu 2022 sodijo:

- Priprava nove verzije avstralske modifikacije Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene ter povezanih klasifikacij in dokumentov (Klasifikacija terapevtskih in diagnostičnih postopkov, Standardi kodiranja, eKnjiga, indeksa bolezni in postopkov ...) v skladu z dogovori z MZ in ZZSZ;
- Začetek dela na prevodu enajste verzije Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene – MKB-11;
- Nadaljnje delo na šifrantu Vrste zdravstvenih storitev (VZS), ki je ključna sestavina sistema eNaročanja (posodobitev križnega šifranta VZS-VZD, sodelovanje v delovni skupini MZ za pripravo križnega šifranta VZS-VZD-ZZZS obračunski šifrant, sprotno posodabljanje šifranta VZS glede na zahteve stroke v skladu s predlaganim protokolom, priprava križnih šifrantov v skladu z zahtevami delovne skupine za ukrepe za skrajševanje čakalnih dob);
- Sodelovanje z ZZSZ pri dopolnitvah šifranta Vrste zdravstvenih dejavnosti (VZD).

10. Vzpostavitev nacionalne kontaktne točke za zdravstvene informacije je pomembna aktivnost, ki bi uporabnikom in upravljavcem podatkov lahko prinesla veliko dobrobit zlasti zaradi izmenjave informacij in izkušenj. Vzpostavitev take točke priporoča tako OECD-jeva strategija Health Data Governance kot tudi nekateri akti Evropske unije. V letu 2022 bo pripravljena analiza možnosti, izveden sestanek pomembnih akterjev v Sloveniji, ter vzpostavitev povezave z nacionalnimi kontaktnimi točkami drugih držav.

Ključni izdelki na področju zagotavljanja podatkov in informacij o zdravju in zdravstvenem varstvu v letu 2022 bodo:

- Podatkovne baze za leto 2021 s spremljajočo dokumentacijo (metapodatki) in metodološka navodila za leto 2023;
- Analiza podatkovnih zbirk z vidika pandemije covid-19 (SI-PANDA);
- Izvedba mednarodne raziskave Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (HBSC);

- Prenovljena zbirka zunajbolnišničnih obravnav – postopna nacionalna implementacija;
- Objava podatkov večine zbirk, tudi tekočih raziskav in zdravstvenih kazalnikov na NIJZ Podatkovnem portalu;
- Objava publikacije Zdravstveni statistični letopis Slovenije na spletni strani NIJZ;
- S podatki za Slovenijo dopolnjene mednarodne baze: OECD, WHO, Eurostat, EMCDDA ...;
- Izdelki v skladu z veljavnim Letnim programom statističnih raziskovanj za leto 2022;
- Izvedba in objava podatkov nacionalne ankete o izkušnjah pacientov v specialističnih ambulantah (PREMs);
- Priprava nove verzije MKB-10-AM in povezanih šifrantov ter drugih dokumentov.

Dodana vrednost ključnih projektnih aktivnosti na NIJZ v letu 2022 na področju zagotavljanja podatkov in informacij o zdravju in zdravstvenem varstvu:

Projekt: PHIRI (Population Health Information Research Infrastructure (PHIRI) for Covid-19)

Namen in cilj projekta je vzpostavitev strukturiranega evropskega mehanizma za izmenjavo informacij med državami, zlasti na področju zdravja prebivalstva, s poudarkom na širših vplivih covid-19. PHIRI želi omogočiti ter podpirati odprte, medsebojno povezane in na podlagi podatkov usmerjene raziskave ter podpreti izmenjavo dobrih praks v zvezi z zbiranjem, pripravo, obdelavo, uporabo in nadaljnjo uporabo podatkov.

Eden od ključnih ciljev PHIRI je zagotoviti portal zdravstvenih informacij za covid-19 s katalogi FAIR, da se zagotovi strukturirana izmenjava najboljših praks in strokovnega znanja o covidu-19, ter spodbujati interoperabilnost in odpravljati neenakosti v zdravstvenih informacijah. Zato bo PHIRI gradil nacionalna vozlišča, pripravil kataloge virov podatkov, študij zdravstvenega varstva prebivalstva, gradiva za usposabljanje in tečajih, upoštevajoč etične in pravne vidike.

Dodana vrednost za NIJZ in Slovenijo kot rezultat projektnih aktivnosti je izboljšanje zdravstvenih informacij, ki jih pripravljamo tako z vidika pravočasnosti kot tudi z vidika primerljivosti z drugimi državami, vzpostavitev Health Information Portal, kjer bodo na voljo zdravstvene informacije za večino evropskih držav, analize primerov z uporabo (tudi) slovenskih podatkov, ter pridobivanje informacij iz drugih držav iz Rapid Exchange Forum (WP8).

Projekt TEHDAS (Joint Action on the European Health Data Space)

Glavni cilji skupnega ukrepa TEHDAS:

- Prispevati k zagotavljanju zaščite in prostega pretoka podatkov v zdravstvenem sektorju na podlagi preučitve, kako države članice uporabljajo pravila GDPR za obdelavo zdravstvenih podatkov.
- Pripraviti analizo možnosti za sekundarno uporabo zdravstvenih podatkov, vključno z uporabo masovnih podatkov in umetne inteligence v zdravstvu in dolgotrajni oskrbi.

Dodana vrednost za NIJZ in Slovenijo je zagotovljena tehnična podpora pri razvoju smernic o učinkovitih metodah za uporabo zdravstvenih informacij za javno zdravje in raziskave, ter predlagane možnosti za modele upravljanja za izmenjavo podatkov na ravni EU, zlasti mreženje za sekundarno uporabo.

Projekt V3-2102 Ocena izkušenj in izidov zdravstvene oskrbe pacientov s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi v ambulantah DM

Glavni cilj projekta PaRIS je pridobitev mednarodno primerljivih podatkov o izidih in izkušnjah kroničnih bolnikov s primarno zdravstveno oskrbo. Projekt vključuje prvo mednarodno raziskavo zdravstvenih izidov in izkušenj pacientov z eno ali več kroničnimi boleznimi, ki zdravstveno oskrbo prejemajo na primarni ravni zdravstvene dejavnosti. Projekt je prvi tovrsten na področju osnovnega zdravstva, ne samo v Sloveniji, ampak tudi v državah OECD. Ta projekt bo ponudil priložnost za oceno kakovosti primarnega zdravstvenega varstva v Sloveniji.

Sodelovanje v projektu PaRIS Ocena izkušenj in izidov zdravstvene oskrbe pacientov s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi v ambulantah DM je skladno z načrti in cilji, ki jih imamo na področju programa PREMs na NIJZ, obenem pa je NIJZ inštitucija z obsežno ekspertizo izvajanja različnih raziskav in raziskovanj, vključno z razvojem orodij, pripravo analiz in diseminacijo podatkov.

6.2 NAČRT PROGRAMA DELA ZA PLAČNIKA ZZZS ZA LETO 2022

6.2.1 Preventivni zdravstveni programi

NIJZ upravlja program integrirane preventive kroničnih nenalezljivih bolezni, ki od leta 2018 združuje Nacionalni program primarne preventive srčno-žilnih bolezni, razširjen program preventive kroničnih nenalezljivih bolezni v (referenčnih) ambulantah družinske medicine in delovanje zdravstveno-vzgojnih centrov (ZVC) ter centrov za krepitev zdravja (CKZ) v nov enovit Program integrirane preventive kroničnih nenalezljivih bolezni pri odraslih (**Program Skupaj za zdravje**).

Prioritetne naloge na področju upravljanja preventivnih zdravstvenih programov v letu 2022 bodo:

1. Razvoj končnega modela centrov za krepitev zdravja. Razvoj obravnav sekundarne in terciarne preventive v centrih za krepitev zdravja za osebe s kroničnimi boleznimi. Pripravili bomo strokovne usmeritve za delovanje ZVC/CKZ v času sproščanja ukrepov epidemije covid-19 in strokovno usmerjali pristope za obravnavo rekonvalescentov covid-19. Izdali bomo priročnik o delovanju ZVC/CKZ pri krepitvi zdravja v lokalnih skupnostih, s poudarkom na ranljivih skupinah. Vzpostavili bomo kazalnike kakovosti delovanja ZVC/CKZ.
2. Nadaljujemo z razvojem modela prehranske obravnave v ADM, ZVC/CKZ in v patronažnem varstvu. Implementirali bomo nove smernice SZO na področju telesne dejavnosti. Vzpostavili bomo program multikomponentne vadbe za preprečevanje padcev na domu (v okviru patronažnega varstva). Izvedli bomo širitev obravnav oseb s sladkorno boleznijo (delavnica Sladkorna bolezen tipa 2 in S sladkorno boleznijo skozi življenje) v vse ZVC/CKZ. Izvedli bomo širitev obravnav oseb, ki tvegano in škodljivo pijejo alkohol (delavnica Zdravi odnosi in individualno svetovanje Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola) v vse ZVC/CKZ.
3. Usposabljanje izvajalcev: NIJZ bo izvedel Temeljno izobraževanje za promocijo zdravja in preprečevanje kroničnih bolezni v primarnem zdravstvenem varstvu – teoretični in praktični del in Temeljno izobraževanje za DMS v ADM – modul preventiva. Vzpostavili bomo spletne učilnice in

celotno podporo učenju na daljavo. Izvedli bomo 4 obnovitvene module za DMS v ADM. Na področju usposabljanja bomo izvedli tudi obdobja srečanja timov v zdravstvenovzgojnih centrih in centrih za krepitev zdravja ter supervizije za izvajalce svetovanja za opuščanje kajenja in psihoedukativnih delavnic. Koordinirali in strokovno usmerjali bomo mentorsko mrežo edukatorjev na področju sladkorne bolezni tipa 2 in psihoedukativnih delavnic.

4. Koordinativne naloge: Koordinacija izvajalcev zdravstvene dejavnosti, ki izvajajo programe preventive in krepitev zdravja, je ključna za doseganje ciljev teh programov, saj omogoča zagotavljanje ustrezne kakovosti, dostopnosti in učinkovitosti. V času pandemije covid-19 so zaposleni v mreži ZVC/CKZ prerazporejeni na naloge obvladovanja covid-19. Ob sproščanju ukrepov in ponovnem izvajanju obravnav NIJZ zagotavlja kontinuirano strokovno podporo izvajalcem.
5. Spremljanje in evalvacija: NIJZ bo sistematično izvajal evalvacije zdravstvenovzgojnih delavnic in delovanja ZVC/CKZ.
6. Komuniciranje: NIJZ bo izvajal aktivnosti za ponovno vzpostavitev zdravstvenovzgojnih in preventivnih obravnav v času epidemije covid-19 in v obdobju okrevanja po epidemiji z opozarjanjem na naraščajoče breme kroničnih nenalezljivih bolezni in drugih družbenih posledic sindemije covid-19.
7. Gradiva za izvajalce in uporabnike: NIJZ bo zagotavljal gradiva za uporabnike delavnic in izvajalce programov preventive in krepitev zdravja v ZVC/CKZ.

Ključni izdelki na področju upravljanja preventivnih zdravstvenih programov v letu 2022 bodo:

- Publikacija "Evalvacija integriranih CKZ";
- Strokovne usmeritve za delovanje ZVC/CKZ v času sproščanja ukrepov epidemije covid-19;
- Priročnik o delovanju ZVC/CKZ pri krepitevi zdravja v lokalnih skupnostih;
- Pristopi in orodja za izvedbo prehranskega presejanja, antropometrije in prehranske obravnave v ADM, ZVC/CKZ in patronažnem varstvu;
- Vzpostavitev programa preprečevanja padcev na domu;
- Vzpostavitev obravnav oseb s sladkorno boleznijo in oseb, ki tvegano in škodljivo pijejo alkohol (pristop SOPA);
- Izvedba Temeljnega izobraževanja za promocijo zdravja in preprečevanje kroničnih bolezni v primarnem zdravstvenem varstvu – teoretični in praktični del za izvajalce iz ZVC/CKZ, uvedba webinarskega načina usposabljanj in spletnih učilnic;
- Izvedba Temeljnega izobraževanja za DMS v ADM – modul preventiva (2 izvedbi); 4 izvedeni obnovitveni moduli za dipl. m. s. iz ADM (področje KNB);
- Poročilo o organizaciji in izvedenih aktivnosti ZVC/CKZ v 2021; Letno poročilo o evalvaciji poglobljenih obravnav v ZVC/CKZ v 2021;
- Podporna gradiva za uporabnike in za izvajalce programov preventive in krepitev zdravja v ZVC/CKZ in v (R)ADM.

Dodana vrednost ključnih projektnih aktivnosti na NIJZ v letu 2022 na področju Preventivnih zdravstvenih programov:

Projekt JADECARE je namenjen prenosu dobrih praks na področju integrirane obravnave kroničnih nenalezljivih bolezni s poudarkom na posameznika osredotočeni digitalno podprti celostni oskrbi. S projektom bo NIJZ in zdravstveni sistem pridobil znanja in veščine za uspešno transformacijo sistema.

6.2.2 Državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki – Program Svit

Državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki - Program Svit se izvaja od leta 2009. Namenjen je zgodnjemu in pravočasnemu odkrivanju bolezni pri prebivalcih Slovenije. Cilji programa so zmanjšati umrljivost in obolevnost zaradi raka na debelem črevesu in danki (RDČD), zmanjšati stroške zdravljenja, izboljšati kakovost življenja obolelih in izboljšati kakovost obravnave bolnikov.

Pravico do brezplačnega sodelovanja imajo osebe v ciljni starostni skupini ob urejenem obveznem zdravstvenem zavarovanju. V letu 2015 se je starost ciljne populacije razširila od 50 do vključno 74 let. Posamezen cikel programa traja dve leti. Vsaki dve leti ciljna populacija po pošti prejme vabilo za sodelovanje v programu in teste za ugotavljanje prikrite krvavitve v blatu. Udeleženci s pozitivnim testom so napoteni na presejalno kolonoskopijo, ki omogoča zgodnje odkrivanje RDČD ter hkratno odstranjevanje polipov, ki so v 70 do 90 % primerov vzrok za nastanek bolezni. Program Svit obsega pošiljanje vabil za sodelovanje v programu, pošiljanje kompleta za odvzem vzorcev blata, laboratorijski pregled vzorcev, obvestila o rezultatih preiskav in ustrezno nadaljnjo diagnostiko (presejalna kolonoskopija s histologijo, prva konziliarna obravnava oseb z odkritim RDČD).

Upravljelec Programa Svit je NIJZ. Ključne aktivnosti upravljanja zajemajo načrtovanje izvajanja programa, spremljanje in evalvacijo programa, nadzor in zagotavljanje kakovosti programa, koordinacijo izvajanja programa, komuniciranje z javnostmi s ciljem informiranja in motiviranja za vključevanje v program, zagotavljanje razvoja programa in potrebnih izobraževanj izvajalcev za kakovostno izvajanje storitev. NIJZ izvaja poleg upravljanja Programa Svit tudi vabljenje v program, testiranje ciljne populacije na prikrito krvavitev v blatu ter organiziranje kolonoskopij za osebe s pozitivnim testom na prikrito krvavitev v blatu.

V letu 2022 se izvaja sedmi krog presejanja, ki se bo zaključil v decembru 2022. Potekale bodo aktivnosti za vključevanje oseb v program in koordiniranje aktivnosti izvajanja programa skladno z evropskimi smernicami. Mesečno bo poslano do 25.000 vabil, ne-odzivnikom bodo poslani opomniki, poslani bodo kompleti za odvzem vzorcev blata. Izvajale se bodo laboratorijske analize vzorcev blata, pošiljali izvidi udeležencem in izbranim osebnim zdravnikom, naročali se bodo pacienti na kolonoskopijo, pošiljala obvestila o terminu in lokaciji kolonoskopije. Aktivnosti bodo potekale v sodelovanju z izbranimi osebnimi zdravniki ter pooblaščenimi kolonoskopskimi in histopatološkimi centri.

Izdelane bodo analize in poročila o poteku programa, ki bodo objavljena na spletni strani programa in v različnih člankih. Komunikacijske dejavnosti se bodo prilagodile tako strokovni kot splošni javnosti z namenom večanja ozaveščenosti o problematiki RDČD in pomenu rednega sodelovanja v Programu Svit. Na podlagi rezultatov Nacionalne raziskave o učinkovitosti komuniciranja Programa Svit bomo prenovili nekatera gradiva, ki so namenjena splošni in ciljni javnosti programa.

V letu 2022 bo ob že utečenem izvajanju nalog pozornost namenjena ponovnemu zviševanju odzivnosti ciljne populacije, prilagajanju informacijskega sistema prenovljenim smernicam, nadaljnjemu izboljševanju kakovosti storitev vseh izvajalcev.

V programu se bodo zasledovali naslednji cilji: povabiti več kot >90 % ciljne populacije, odzivnost vabljenе populacije na vabilo v program >65 %, odzivnost vabljenе populacije na poslan test na prikrito krvavitev v blatu > 80%, delež neuporabnih vzorcev <5 %. Ciljani kazalniki kakovosti so postavljeni tudi pri vseh ostalih aktivnostih v programu.

Posebej izpostavljamo naloge, ki jih opravljajo območne enote NIJZ na področju Programa Svit:

1. Priprava akcijskih načrtov območnih enot in poročila.
2. Povezovanje z organizacijami v lokalni skupnosti, NVO, zdravstvenimi in delovnimi organizacijami in izvedba kampanje v mesecu marcu, mesecu boja proti raku na debelem črevesu in danki.
3. Diseminacija enotnih sporočil o Programu Svit različnim ciljnim populacijam.
4. Organizacija Svitovih e-dogodkov.
5. Povezovanje in sodelovanje z zdravstvenimi delavci v osnovni zdravstveni dejavnosti, spletno srečanje s predstavniki Svitovih kontaktnih točk v zdravstvenih domovih, če bo epidemiološka situacija to dovoljevala glede na prerezporeditev zdravstvenih delavcev.
6. Povezovanje z občinami in delovnimi organizacijami v podporo programu.
7. Sodelovanje s sodelavci na nacionalnem nivoju in spremljanje stanja.

Dodana vrednost ključnih projektnih aktivnosti na NIJZ v letu 2022 na področju Programa Svit:

Projekt EU-TOPIA-EAST: Utrjevanje ugleda v mednarodni strokovni javnosti in delitev izkušenj s področja presejanja za raka debelega črevesa in danke. Vzpostavitev mednarodnih strokovnih povezav, ki omogočajo neposredno sodelovanje pri oblikovanju smernic, ki jih nato uveljavljamo tudi pri izboljšanju presejanja v Sloveniji.

Projekt ARRS J3-2537: Nova razvita metoda za oceno pridobljenih let življenja v populacijskih presejalnih programih za raka se bo kot kazalnik učinkovitosti presejalnih programov promovirala v svetovni stroki. NIJZ kot nosilec Registra Svit predstavlja enega od ključnih virov podatkov, na podlagi katerih bo razvita, testirana in preverjena nova metoda. To metodo bomo redno uporabljali za oceno učinkov Programa Svit.

6.2.3 Preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladine

Preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladine se izvaja v okviru nacionalnega preventivnega programa na primarni ravni zdravstvene dejavnosti. Namen preventivnega programa je izboljšati telesno, duševno in socialno zdravje otrok in mladine, izboljšati dostopnost z zagotavljanjem enakosti in kakovosti obravnave in izboljšati spremljanje kazalnikov zdravja. NIJZ opravlja koordinativno vlogo preko regionalne ravni na področju vzgoje za zdravje za otroke in mladostnike.

Posebej izpostavljammo naloge, ki jih opravljajo območne enote NIJZ na področju preventivnega zdravstvenega varstva otrok in mladine (vzgoja za zdravje):

1. Izvedena srečanja z izvajalci na območni ravni (tri srečanja).
2. Izvedeno izobraževanje za sodelavce na območnih enotah oziroma izvajalcev vzgoje za zdravje.
3. Posodobitev obstoječih vsebin vzgoje za zdravje za različne ciljne skupine.
4. Redno zbiranje podatkov o izvajanju vzgoje za zdravje.
5. Spremljanje novosti na področju zakonodaje (zakoni, pravilniki, splošni dogovor ...) – glede na nov Pravilnik o spremembah Pravilnika za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni.
6. Zagotavljanje rednega poročanja izvajalcev programa vzgoje za zdravje (nacionalna uvedba eSZBO).
7. Spremljanje mreže izvajalcev vzgoje za zdravje.
8. Izvedba izobraževanj za izvajalce vzgoje za zdravje v okviru rednih srečanj (skupna tema).
9. Sodelovanje med območnimi enotami (strokovna podpora, pomoč pri reševanju težav, izmenjava izkušenj ter organizacija vsaj dveh sestankov).
10. Sodelovanje s ključnimi lokalnimi deležniki za podporo izvajanju programa zdravstvenega varstva otrok in mladine.

6.2.4 Upravljanje nacionalnega programa duševnega zdravja

V okviru Nacionalnega programa duševnega zdravja bomo izvajali naloge strokovnega usmerjanja, koordinacije, spremljanja in evalvacije centrov za duševno zdravje odraslih oz. otrok in mladostnikov. Pripravljali, izdajali in distribuirali bomo gradiva ter promocijske materiale za izvajalce in uporabnike nacionalnega programa.

Prioritetne naloge na področju upravljanja Nacionalnega programa duševnega zdravja v letu 2022 bodo:

1. Usposabljanje timov centrov za duševno zdravje odraslih ter otrok in mladostnikov; usposabljanje drugih izvajalcev v primarnem zdravstvenem varstvu; usposabljanje regijskih koordinatorjev; usposabljanje deležnikov v lokalnih okoljih.
2. Koordinacija izvajalcev nacionalnega programa duševnega zdravja je ključna aktivnost, ki zagotavlja doseganje kakovosti obravnav in usmerjenost v uporabnika. Z vzpostavitvijo regijske in lokalne koordinacije krepimo povezanost deležnikov ter večjo dostopnost programa.
3. Spremljanje in evalvacija programa, vzpostavitev kazalnikov kakovosti. Izvajali bomo strokovne obiske centrov za duševno zdravje.
4. Nacionalni program duševnega zdravja – Program Mira bomo komunicirali preko spletnega portala, medijskih objav, gradiv za strokovno javnost in uporabnike.

Ključni izdelki na področju upravljanja Nacionalnega programa duševnega zdravja v letu 2022 bodo:

- Izvedba temeljnega usposabljanja za time CDZ in usposabljanj za regijske koordinatorje NIJZ;
- Letno evalvacijsko poročilo o delovanju centrov za duševno zdravje;
- Strokovna in promocijska podporna gradiva za delovanje centrov za duševno zdravje.

6.2.5 Izvajanje zdravstvenih storitev za ugotavljanje in obvladovanje nalezljivih bolezni

V letu 2022 bomo na osnovi zakonsko določenega epidemiološkega spremljanja nalezljivih bolezni v regijah, z namenom pravočasnega izvajanja ukrepov za njihovo preprečevanje in obvladovanje, spremljali gibanje nalezljivih bolezni skupaj s sodelavci Centra za nalezljive bolezni. Sodelovali bomo pri izdelavi, oblikovanju in uvedbi različnih strokovnih vsebin (algoritmi, navodila, smernice...), bodisi znotraj CNB (Centralna in Območne enote) ali pa interdisciplinarno (sodelovanje s Centrom za zdravstveno ekologijo, z NLZOH, UVHVVR, ZIRS).

Obravnavali bomo sporadične primere nalezljivih bolezni, ki zahtevajo epidemiološko poizvedovanje in intervencijo, zaznavali, spremljali bomo skupke in izbruhe v posameznih regijah ter sami ali pa v sodelovanju s pristojnimi inšpekcijskimi službami priporočili ukrepe za omejevanje širjenja. Izvajalcem cepljenja v regijah bomo nudili strokovno pomoč, prav tako komunicirali z laiki ter sodelovali v izjavah za medije z namenom obveščanja.

Skozi vse leto, posebej pa še v času sezonskega pojavljanja gripe in akutnih okužb dihal, bomo v okviru nacionalnega mrežnega spremljanja koordinirali delo vključenih mrežnih zdravnikov. Zbirali, analizirali in pošiljali bomo podatke v CNB NIJZ. O izsledkih bomo obveščali zdravstvene službe v regijah.

V primerih pojava NB, ki zahtevajo poglobljeno obravnavo, bomo izvajali usmerjeno epidemiološko poizvedovanje z odvzemom/načrtovanjem mikrobioloških vzorcev za ugotavljanje virov okužbe ter izvajali ustrezne ukrepe za preprečevanje širjenja bolezni.

V primeru groženj za JZ bomo nudili strokovno podporo zdravstvenim službam v regijah, vrtcem, šolam, domovom za institucionalno varstvo, ter območnim izpostavam UVHVVR, ZIRS in ostalim deležnikom. V več primerih pojava nalezljive bolezni/izbruha je potrebno medregijsko sodelovanje, potrebna je izmenjava podatkov in informacij na različnih strokovnih nivojih (bolnišnice, zdravstveni domovi, NLZOH, MF, IMI, CNB, OE NIJZ, UVHVVR, ZIRS).

V regijah bomo zdravstveni službi nudili neprekinjeno 24/7 epidemiološko pomoč.

Pomagali bomo organizatorjem množičnih prireditev v regijah pri varni izvedbi dogodkov, hkrati bomo pripravljene na hiter odziv v primeru pojava NB.

V ambulantah na OE NIJZ bomo obravnavali osebe zaradi možnega suma na steklino - antirabična obravnava z morebitno potrebno zaščito s cepljenjem proti steklini. Tudi v letu 2022 smo pripravljene preventivno zaščititi študente veterine s cepljenjem.

Še naprej bomo izvajali cepljenja z namenom zaščite posameznikov ob posebnih zdravstvenih in epidemioloških indikacijah (presaditev kostnega mozga, asplenija, kronična odpoved ledvic ...).

Nekatere območne enote bodo nadaljevale z mesečnim obveščanjem strokovne javnosti o gibanju nalezljivih bolezni v regiji. Prav tako bomo aktivni pri objavljanju aktualnih regijskih novic na spletni strani NIJZ/Regije.

Posebej izpostavljamo naslednji nalogi:

1. ODZIVANJE IN UKREPANJE OB POJAVU NALEZLJIVIH BOLEZNI

Spremljanje nalezljivih bolezni, pravočasna zaznava in obravnava dogodkov, povezanih z nalezljivimi boleznimi, je ena od pomembnih nalog, ki jih opravljajo epidemiologi Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ). Pojav nalezljive bolezni oziroma dogodek, povezan z nalezljivo boleznijo, zahteva dobro pripravljenost, učinkovito usklajevanje in hiter odziv, ki mora temeljiti na oceni tveganja. Zato se bodo epidemiologi, tako na Centralni, kot na Območnih enotah, tudi v letu 2022 neprekinjeno (24/7) odzivali na vse dogodke, ki bi lahko predstavljali tveganje za javno zdravje. Z izvajanjem zdravstvenih storitev, tudi terenskih, kot so epidemiološko poizvedovanje, anketiranje, vzorčenje, ocenjevanje tveganj, ter s pravočasnimi, sorazmernimi in usklajenimi ukrepi za preprečitev širjenja in obvladovanje nalezljivih bolezni, čim bolj minimalizirali vplive na javno zdravje. Med te ukrepe sodijo zaščita tesnih kontaktov, zaščita z zdravili, cepljenje v skladu z epidemiološkimi indikacijami.

O vseh dogodkih bomo preko enotnih komunikacijskih kanalov obveščali tako splošno kot strokovno javnost.

2. VARSTVO PRED STEKLINO IN IZVAJANJE DOLOČENIH CEPLJENJ IN ZAŠČITE Z ZDRAVILI

Steklina še vedno spada med nalezljive bolezni z zelo visoko umrljivostjo. V letu 2016 je Slovenija izpolnila pogoje Svetovne organizacije za zdravje živali (OIE), za razglasitev države proste stekline.

Za vzdrževanje statusa stekline prosta država, bomo tudi v letu 2022 izvajali naslednje aktivnosti in ukrepe: dopolnjevanje/posodabljanje že obstoječih postopkov in priporočil za obravnavo oseb, izpostavljenih nevarnosti za steklino, zagotavljanje uveljavitve nacionalnih priporočil, vzpostavljanje enotne baze za evidentiranje antirabičnih obravnava.

V sodelovanju z veterinarsko stroko in inšpekcijskimi službami bomo sodelovali in spremljali predpise s področja veterine, ki bodo vplivali na način antirabičnih obravnava/cepljenj ljudi.

Ključne aktivnosti in izdelki pri izvajanju zdravstvenih storitev za ugotavljanje in obvladovanje nalezljivih bolezni v letu 2022 bodo:

- 24/7 zagotavljanje pripravljenosti epidemiološke službe;
- Izvedene obravnave prijavljenih sporadičnih primerov, skupkov in izbruhov nalezljivih bolezni z vnosom v ustrezne elektronske podatkovne zbirke;
- Cepljenja v skladu s strokovno doktrino ob zdravstvenih in epidemioloških indikacijah (vključno s steklino) ter cepljenja v skladu s potrebami posameznikov zaradi zaščite pred potovanjem oz. zaščite pred določeno nalezljivo boleznijo;
- Zagotovljena strokovna podpora in sodelovanje z izvajalci obveznih in neobveznih cepljenj;
- Komuniciranje z različnimi javnostmi v skladu s komunikacijskim planom;
- Izdelava poročil o delu oz. izdelki:
  - Prečiščene regijske elektronske podatkovne zbirke SURVIVAL, posredovane na CNB za izdelavo letnega poročila;
  - Poročila o izbruhih, prijava, odjava (sprotno);
  - Letna regijska poročila v skladu z zakonodajo in roki o izvedenih cepljenjih (samoplačniki, predšolski, šolski otroci in mladina, ostali prebivalci);

- Poročila o regijskih letnih srečanjih s cepitelji;
- Obvestila za strokovno in splošno javnost v skladu z zaznanimi potrebami, distribucija na dogovorjen način;
- Poročilo o komunikacijskih aktivnostih;
- Pregled realiziranih nalog za operativni nivo OE glede na plan sodelovanja NIJZ z NLZOH.

6.3 NAČRT TERCIARNE DEJAVNOSTI ZA LETO 2022

Priloga - Obrazec 6: Načrt terciarne dejavnosti

*- podrobnejša obrazložitev načrta terciarne dejavnosti,
ki bo izvajana v letu 2022 in višina sredstev, ki jih NIJZ prejme iz tega naslova.*

6.3.1 Program učenja

Program učenja je namenjen prenosu znanja in usposobljenosti s področja javnega zdravja na zdravstvene delavce in sodelavce. V programu učenja bo sodelovalo več kot 50 glavnih in neposrednih mentorjev.

Posebej izpostavljam naslednje naloge:

1. Organizacija štirih eno-tedenskih tečajev za zdravnike in doktorje dentalne medicine, ki opravljajo pripravništvo. Seznanili se bodo s področjem javnega zdravja in sodobnim reševanjem izzivov na tem področju.
2. Organizacija najmanj 20 strokovnih srečanj, namenjenih prenosu znanja s področja javnega zdravja na sodelavce, ki so vključeni v posamezne programe na področju javnega zdravja.

6.3.2 Program usposabljanja za posebna znanja

V program usposabljanja za posebna znanja sodijo tista izobraževanja, ki so organizirana znotraj NIJZ za zunanje zdravstvene delavce in sodelavce. Namenjena so prenosu znanja in najnovejših dognanj iz prakse in literature v prakso na konkretnih zdravstvenih področjih.

Posebej izpostavljam naslednje naloge:

1. Varno cepljenje, dobra skladiščno-distribucijska praksa cepiv (za odgovorne osebe za sprejem, shranjevanje in sledljivost zdravil in za zdravstvene delavce, ki rokujejo s cepivom).
2. Izvedba regijskih delavnic o cepljenju (za zdravstvene delavce, ki izvajajo cepljenje in rokujejo s cepivom).
3. Izvedba enomesečnega seminarja katastrofne medicine za specializante javnega zdravja.

6.3.3 Program razvoja in raziskovanja

Program razvoja in raziskovanja obsega aplikativne raziskovalne in razvojne projekte, ki zagotavljajo napredek v izvajanju najvišje izvedenske (ekspertne) ravni ter oblikovanje usmeritev na posameznem področju dela. Iz terciarnih sredstev pokrивamo:

- a) samostojne interne projekte, ki nosijo visoko dodano vrednost in so komplementarni s področjem dela NIJZ;
- b) lastno udeležbo pri nekaterih ARRS projektih;
- c) lastno udeležbo pri nekaterih slovenskih projektih, financiranih s strani Ministrstva za zdravje;
- d) lastno udeležbo pri nekaterih evropskih projektih.

Spodaj so povzetki planov za leto 2022 za vse projekte, za katere potrebujemo sredstva ZZS za pokrivanje lastne udeležbe.

a) Samostojni interni projekti

POVZETEK:

V letu 2022 bomo na NIJZ vodili en interni projekt z ZZS terciarnih sredstev, in sicer: **Epidemiološko spremljanje okužb s SARS-CoV-2 v priložnostnih skupinah**. Projekt se bo letos zaključil. Območne enote NLZOH bodo zbrale in shranile 3000 priložnostnih serumskih vzorcev. V serumskih vzorcih bodo določena protitelesa proti S in proti N beljakovini SARS-CoV-2. V sodelovanju z NLZOH in Zavodom RS za transfuzijsko medicino bo potekalo zbiranje in shranjevanje serumov nosečnic v skladu s protokoli NIJZ za epidemiološko spremljanje okužbe s HIV z nevezanim anonimnim testiranjem. Serumi bodo testirani na protitelesa proti SARS-CoV-2. Rezultati bodo odražali minimalno oceno deleža nosečnic te starostne skupine, ki so že bile okužene s SARS-CoV-2 oziroma bile cepljene proti covidu-19.

1) Epidemiološko spremljanje okužb s SARS-CoV-2 v priložnostnih skupinah

OPIS

Z namenom preprečevanja in obvladovanja covid-19 želimo vzpostaviti spremljanje spremi-njanja deleža ljudi z označevalci okužbe s SARS-CoV-2 s ponavljajočimi se presečnimi (prevalenčnimi) raziskavami s priložnostnih vzorcih različnih skupin v obdobju od aprila 2020 do decembra 2022 po posameznih mesecih.

V sodelovanju z NLZOH in Zavodom RS za trans-fuzijsko medicino bo potekalo zbiranje in shranjevanje serumov nosečnic v skladu s protokoli NIJZ za epidemiološko spremljanje okužbe s HIV z nevezanim anonimnim testiranjem. Serumi bodo testirani na protitelesa proti SARS-CoV-2 po pridobitvi soglasja komisije za medicinsko etiko pri MZ. Ob predpostavki, da bomo v letu 2021 testirali 12.000 serumov nosečnic, starih 25–34 let (zbranih v letu 2020 in 2021). Rezultati bodo odražali minimalno oceno deleža nosečnic te starostne skupine, ki so že bile okužene s SARS-CoV-2.

PLAN 2022

Območne enote NLZOH bodo zbrale in shranile 3000 priložnostnih serumskih vzorcev. Porazdelitev vzorcev po spolu in starosti bo v skladu z metodologijo, uporabljeno v seroprevalenčnih študijah ESEN 1 in ESEN 2. V serumskih vzorcih bodo določena proti-telesa proti S in proti N beljakovini SARS-CoV-2. Termiski načrt zbiranja in analize vzorcev bo prilagojen poteku 5. vala pandemije.

V sodelovanju z NLZOH in Zavodom RS za transfuzijsko medicino bo potekalo zbiranje in shranjevanje serumov nosečnic v skladu s protokoli NIJZ za epidemiološko spremljanje okužbe s HIV z nevezanim anonimnim testiranjem. Serumi bodo testirani na protitelesa proti SARS-CoV-2 pod vodstvom prof. Poljaka na IMI. Za izvedbo smo pridobili soglasje komisije za medicinsko etiko pri MZ. Ob predpostavki, da bomo v letu 2022 testirali 12.000 serumov nosečnic, starih 20–39 let (zbranih v letu 2021 in 2022) po predvideni ceni 10 € na testiran serum, potrebujemo za laboratorijsko

testiranje na IMI 120.000,00 €. Rezultati bodo odražali minimalno oceno deleža nosečnic te starostne skupine, ki so že bile okužene s SARS-CoV-2, oziroma so bile cepljene proti covidu-19.

b) Lastna udeležba pri ARRS projektih

POVZETEK:

Iz terciarnih sredstev bomo v letu 2022 dodatno financirali udeležbo pri sedmih ARRS projektih. Program »Raziskave na področju javnega zdravja« bo nadaljeval redno delo po terminskem načrtu za 2022, vključno z usposabljanjem mlade raziskovalke Klare Rebernik Grah na področju nenalezljivih boleznih. Projekt »Nova metoda za oceno pridobljenih let življenja v populacijskih presejalnih programih za raka« bo v letu 2022 naredil strokovno podlago za pripravo kohorte za program SVIT. Pri projektu »Spremljanje izločenega natrija, kalija in joda v 24h urinu na ravni odrasle populacije v Sloveniji« v letu 2022 načrtujejo izvedbo pilotne raziskave in glavne raziskave, vključno s pregledom in čiščenjem podatkov. Osrednja tematika preostalih štirih ARRS projektov je covid-19 in sicer:

- Pri projektu »Vpliv epidemije covid-19 na obvladovanje raka v Sloveniji« trenutno poteka izmenjava podatkov med bazama NIJZ in Onkološkega inštituta. V letu 2022 so predvideni dodatni sestanki na temo projekta in izvedba analize iz pridobljenih podatkov.
- Pri projektu »Epidemiologija, diagnostika, zdravljenje in preprečevanje covid-19« načrtujemo vzpostavitev analitične baze podatkov z zbranimi epidemiološkimi in ostalimi podatki izbranih oseb s SARS-CoV-2, ki je povezana z bazo podatkov z rezultati sekveniranja celotnih genomov virusa SARS-CoV-2 pri teh osebah.
- Pri projektu »Epidemiologija sočasnih virusnih okužb v epidemiji covid-19« bomo v letu 2022 nadaljevali z izvajanjem nadgradnje sistema spremljanja gripe/GPB in AOD s spremljanjem koronavirusne bolezni covid-19.
- Pri projektu »Človek v primežu Covid-19: psihološke posledice epidemije in preventivnih zaščitnih ukrepov za zajezitev širjenja okužb« bodo v letu 2022 potekale aktivnosti vzpostavitve svetovalnega odbora, priprave teoretičnih izhodišč za izvedbo kvantitativne in kvalitativne študije o vplivu epidemije covid-19 na duševno zdravje prebivalstva, izveden bo prvi val kvantitativne študije.

2) Raziskave na področju javnega zdravja (ARRS šifra P3-0339)

OPIS

Glavni namen projekta je raziskovanje na področju uvajanja novih rešitev na področju javnega zdravja, zlasti na področju družinske medicine, epidemiološkega spremljanja nalezljivih boleznih, organizacije zdravstvenega varstva, medicinske rehabilitacije in medicinske antropologije.

PLAN 2022

V letu 2022 načrtujemo izvajanje programa v skladu z načrtom, poslanim na ARRS. Izdelki bodo predvsem članki z visokim IF. V letu 2022 ne načrtujemo sprememb v terminskem planu oz. izvedbi programa. Morebitne spremembe bomo določili na sestanku programske skupine. V okviru programa P3-0339 izvajamo tudi usposabljanje mlade raziskovalke Klare Rebernik Grah, raziskave na področju javnega zdravja, kronično nenalezljive bolezni.

3) Nova metoda za oceno pridobljenih let življenja v populacijskih presejalnih programih za raka (S-LYG) (ARRS šifra J3-2537)

OPIS

Namen projekta je razvoj nove metode S-LYG, ki bo temeljila na izračunu pridobljenega števila let življenja pri osebah, ki so se odzvale na povabilo na presejalni test, v primerjavi z osebami, ki se niso. Dosedanja uporaba preživetja oseb z rakom kot mere učinkovitosti programa ima pomanjkljivosti, ki bodo z novo metodo odpravljene. Novo razvita metoda se bo kot kazalnik učinkovitosti presejalnih programov promovirala v svetovni stroki. NIJZ kot nosilec Registra Svit predstavlja enega od ključnih virov podatkov, na podlagi katerih bo razvita, testirana in preverjena nova metoda.

PLAN 2022

Pregled literature. Pregled dosedanjih analiz uspešnosti presejalnih programov za raka in ugotavljanje njihovih ključnih pomanjkljivosti. Izbor najustrežnejših mer in izidov za analizo. Opredelitev relevantnih motečih spremenljivk. Definicija ustrezne raziskovalne kohorte. Priprava kohorte Programa Svit.

4) Vpliv epidemije covid-19 na obvladovanje raka v Sloveniji (ARRS šifra V3-2032)

OPIS

Skladno z osnovnim namenom projekta, ki je na podlagi podatkov nacionalnih zdravstvenih registrov ovrednotiti vpliv epidemije covid-19 na breme raka in onkološko zdravstveno varstvo v Sloveniji, so specifični cilji projekta sledeči:

- Oceniti morebitne zamike v napotitvah, diagnostiki in specialističnih obravnavah slovenskih onkoloških bolnikov v času trajanja epidemije covid-19.
- Proučiti potek in izide zdravljenja slovenskih onkoloških bolnikov s covidom-19.
- Ugotoviti morebitno poslabšanje pro-gnostičnih faktorjev bolezni pri onkoloških bolnikih, (ne)obravnavanih v času epidemije zaradi prilagoditev v delovanju zdravstvenega sistema.

PLAN 2022

Za izvedbo raziskave bo potrebno povezati podatke Onkološkega inštituta (Register raka) in Nacionalnega inštituta za javno zdravje (osebe, pri katerih je bila potrjena okužba s SARS-CoV-2).

Z ugotovitvami, pridobljenimi v tej raziskavi, bomo doprinesli k razumevanju kratko-, srednje- in dolgoročnih posledic, ki jih je epidemija covid-19 imela na breme raka v slovenski populaciji. S tem bomo prispevali k dokazom, ki lahko služijo kot osnova za ukrepanje ob morebitnem naslednjem valu epidemije covid-19 ali drugih podobnih okoliščinah začasne poslabšane dostopnosti do osnovnih in/ali specialističnih zdravstvenih storitev.

Ugotovitve bodo služile kot pomembna podpora Državnemu programu za obvladovanje raka, tako v sklopu sprotne spremljanja stanja na področju raka v Sloveniji, še pomembneje pa za pripravo ukrepov za omilitev ali preprečitev poslabšanja stanja ob spremenjenih družbenih pogojih (zmanjšanega iskanja pomoči ali zmanjšanje dostopnosti do zdravstvenih storitev) v prihodnje, z zagotavljanjem robustnega sistema onkološkega zdravstvenega varstva z visokim nivojem kakovosti in celovitosti obravnave.

Zgoraj opisani protokol izmenjave baz podatkov med Onkološkim Inštitutom in NIJZ je bil dorečen skupaj z Informacijskim pooblaščenjem (IP). V skladu z dogovorom IP trenutno poteka izmenjava podatkov med omenjenima bazama. V letu 2022 so predvideni dodatni sestanki na temo projekta in izvedba analize iz pridobljenih podatkov.

5) Epidemiologija, diagnostika, zdravljenje in preprečevanje covid-19 (ARRS šifra V3-2034)

OPIS

Cilji so:

- Vzpostavitev analitične baze podatkov z zbranimi epidemiološkimi in ostalimi podatki izbranih oseb s SARS-CoV-2, ki je povezana z bazo podatkov z rezultati sekveniranja celotnih genomov virusa SARS-CoV-2 pri teh osebah.
- Sprotna dopolnitev te baze z epidemiološkimi podatki in rezultati sekveniranja naknadno izbranih skupin oseb.
- Uporaba podatkov, pridobljenih s pomočjo projekta, za opredelitev smeri in časa vnosa virusa v državo, opredelitev virusnih sevov in gruč v slovenski populaciji, ugotavljanja obstoja morebitnih epidemioloških povezav med do sedaj nepovezanimi primeri ter opredelitev dodane vrednosti sekveniranja pri preprečevanju širjenja okužbe s SARS-CoV-2.
- Načrtovanje in implementacija še učinkovitejših ukrepov pri obvladovanju epidemije na osnovi pridobljenih podatkov.

PLAN 2022

Ker želimo poleg že izvedenih aktivnosti v sklopu projekta tudi časovno opredeliti vdor določenih različic virusa SARS-CoV-2 v domove starejših občanov (DSO) glede na takratno razširjenost posamezne različice v populaciji v Sloveniji, bomo identificirali nekatere izbruhe covid-19 v DSO-jih in osebe, ki so bile del izbranih izbruhov. Opredelili bomo, ali so bili vzorci teh oseb že sekvenirani in po potrebi v sodelovanju z Inštitutom za mikrobiologijo in imunologijo sekvenirali dodatne vzorce. S pomočjo poročil o razširjenosti različic virusa SARS-CoV-2 v Sloveniji, pripravljenih s strani laboratorijev, in pridobljenih informacij glede sekveniranih vzorcev pri osebah, vključenih v izbruhe v DSO-jih, bomo izvedli nadaljnjo analitiko glede vnosa novih različic v DSO. Za usklajeno delovanje na projektu so v letu 2022 predvideni dodatni sestanki s sodelujočimi na projektu z Inštituta za mikrobiologijo in imunologijo.

V letu 2022 načrtujemo izvedbo dveh študij primerov s kontrolami v sodelovanju z NLZOH in IMI. V prvo študijo bomo vključili osebe, ki so se v obdobju od 1. 8. 2021 do 31. 1. 2021 (v obdobju kroženja različice delta) ponovno okužili s SARS-CoV-2 in jih primerjali s samo enkrat okuženimi v istem obdobju z namenom, da ugotovimo dejavnike ponovne okužbe in izračunamo razmerja obetov. V drugo študijo z enako metodologijo bo za primere vključitveni kriterij utemeljen sum na ponovno okužbo z različico omikron po okužbi z različico delta in jih primerjali z osebami, ki so bile okužene samo enkrat z različico delta.

6) Epidemiologija sočasnih virusnih okužb v epidemiji covid-19 (ARRS šifra V3-2036)

OPIS

Namen projekta je preučiti trenutno delovanje opozorilne mreže na primarnem nivoju, možnosti za ohranitev mrežnega načina spremljanja in prilagoditi zbiranje podatkov novemu načinu dela. Cilj je prilagojen mrežni sistem za spremljanje gripe/gripi podobne bolezni in akutnih okužb dihal, ki bo zagotavljal pravočasne, zanesljive in primerljive tedenske podatke.

V okviru prvega delovnega svežnja bomo preučili sodelovanje ambulant in rednost poročanja v sezoni 2020/2021 in jo primerjali s prejšnjimi sezonami. Primerjali bomo pristop k mrežnemu vzorčenju v preteklih sezonah s tekočo sezono, prepoznali pomanjkljivosti, ovire in izzive ter poiskali aplikativne rešitve, ki jih bomo vključili v navodila sezone 2021/2022 (vsebinska DS1 in DS2).

PLAN 2022

V letu 2022 bomo nadaljevanji z izvajanjem nadgradnje sistema spremljanja gripe/GPB in AOD s spremljanjem koronavirusne bolezni covid-19. Preučili bomo sprejemljivost in izvedljivost novega pristopa s ciljem, da pripravimo smernice za spremljanje respiratornih okužb v Sloveniji. Integrirano mrežno spremljanje gripe in covid-19 bo v prihodnje zagotavljalo enega od skupine kazalnikov za merjenje bremena obeh bolezni. Zagotavljali bomo vzdržno mrežo za spremljanje kroženja virusov influence in mrežnega spremljanja covid-19. Potekalo bo sekvencioniranje SARS-CoV-2 in primerjava s sekvencami virusov prvega pandemskega vala (Aktivnost DS 3-3).

Nadaljevali bomo z ugotavljanjem sočasnih okužb na vzorcih mrežnega spremljanja s ciljem, da na osnovi

rezultatov raziskave izdelamo predlog pristopa k virološki diagnostiki v okviru opozorilnega spremljanja akutnih okužb dihal. Na osnovi podatkov in izkušenj dveh jesensko-zimskih sezon (2020/2021 in 2021/2022) bomo v letu 2022 zasnovali znanstveno publikacijo o sočasnih virusnih okužbah pri bolnikih s covidom-19 (Izdelek DS 3-5).

Izdelali bomo celosten sistem epidemiološkega spremljanja respiratornih okužb. Prilagodili bomo zbiranje podatkov s pomočjo prilagojenega vprašalnika Nacionalnega sistema spremljanja gripe, da bomo v največji možni meri zagotavljali kontinuiteto podatkov. Optimizirali bomo mrežno spremljanje covid-19 v okviru sezonskega, sindromskega spremljanja respiratornih okužb. Po koncu sezone bomo zbrane podatke analizirali. Skupni končni cilj, ki ga bomo dosegli z rezultati, dobljenimi v okviru DS 1, 2 in 3, je z dokazi podprt prenovljen, prilagojen in vzdržan sindromski sistem spremljanja respiratornih okužb na primarni ravni zdravstvenega varstva. Ugotovitve bodo podlaga za izoblikovanje priročnika mrežnega spremljanja (izdelek DS 4-1). Pri pripravi publikacije Priporočila za spremljanje gripe, respiratornega sincicijskega virusa, covid-19 in ostalih akutnih okužb v in po pandemiji v Sloveniji bomo upoštevali izkušnje, dobre prakse in priporočila Evropskega centra za nadzor bolezni (ECDC), SZO, CDC, Health Canada, avstralska priporočila in izkušnje držav s primerljivimi sistemi. V času trajanja projekta se bomo redno udeleževali spletnih konferenc in spletnih seminarjev in spoznanja sproti vključevali v prakso.

Drug končni cilj je izdelava Algoritma mikrobiološkega testiranja kužnin v podporo epidemiološkemu spremljanju akutnih okužb dihal. Algoritem bo objavljen na spletni stran NLZOH in zastavljen tako, da bo v pomoč vsakdanjemu laboratorijskemu delu diagnostičnim in javnozdravstvenim laboratorijem (izdelek DS 4-2).

7) Človek v primežu Covid-19: psihološke posledice epidemije in preventivnih zaščitnih ukrepov za zajezitev širjenja okužb (ARRS šifra J5-3113)

OPIS

V času razglašene pandemije so po svetu uvedli različne oblike karantene, ki so zajemale vse od policijske ure, omejenega gibanja pa do popolne zapore države. Povečana negotovost glede narave in širjenja bolezni covid-19 je pri ljudeh vzbudila močan strah, ki se je izrazil v obliki pretiranih vedenj, kot je npr. panično nakupovanje. Tesnoba in neugodne psihološke posledice v tem času niso bile omejene le na ljudi, ki so za razvoj duševnih bolezni sicer ranljivi, temveč so se (v sicer večinoma obvladljivi obliki) pojavili pri večini

PLAN 2022

V letu 2022 bodo potekale aktivnosti vzpostavitve svetovalnega odbora, priprave teoretičnih izhodišč za izvedbo kvantitativne in kvalitativne študije o vplivu epidemije covid-19 na duševno zdravje prebivalstva, izveden bo prvi val kvantitativne študije. Pri naštetih nalogah v projektu bo NIJZ sodeloval v manjšem obsegu. V sodelovanju s partnerji bo NIJZ pomembneje vključen pri kvalitativni študiji o vplivu epidemije covid-19 na duševno zdravje otrok in mladostnikov. Skozi leto bomo sodelovali pri diseminacijskih aktivnostih in

prebivalstva.

Sprejeti ukrepi so posegli tudi v različne sfere vsakdanjega življenja – manj gibanja, več sedečega življenjskega sloga, daljša in bolj pogosta uporaba različnih zaslonov, socialnih omrežij itd. Kratkoročno so ob razglasitvi epidemije oz. pandemije ljudje začeli tudi npr. s kopičenjem zalog in dobrin. To je bil način spoprijemanja z neznano stresno situacijo, pri čemer želi posameznik poskrbeti za preskrbljenost sebe in svojih bližnjih. Hkrati lahko s tem vedenjem nadomesti občutek izgube kontrole nad prihodnostjo in uspe razrešiti konflikt med ohranjanjem dnevnih rutin ter negotovostmi zaradi pandemije. Čeprav panično nakupovanje posamezniku omogoča spoprijemanje z neznano situacijo (Sim, 2020), ima pomembne negativne učinke na ranljive skupine. Ob tem namreč lahko prihaja do pomanjkanja zalog, zaradi česar cene dobrin lahko narastejo, kar še posebej prizadene ranljive skupine, ki imajo nižji prihodek ali živijo v ruralnem okolju.

izpolnjevali poročevalske obveznosti.

8) Spremljanje izločenega natrija, kalija in joda v 24h urinu na ravni odrasle populacije v Sloveniji (ARRS šifra V3-2105)

OPIS

Namen: Oceniti povprečni prehranski vnos soli (natrija), kalija in joda pri prebivalcih Slovenije v starosti med 25 in 64 let.

Cilji

(C1) Pridobiti nacionalno reprezentativne podatke glede vnosa natrija (soli), kalija in joda pri odraslih prebivalcih Slovenije;

(C2) Pridobiti podatke spremljanja ukrepov zmanjševanja vnosa soli (Nacionalni akcijski načrt za zmanjševanje uživanja soli pri prebivalcih Slovenije ANSOL 2010–2020) in preskrbljenosti z jodom pri odrasli populaciji v Sloveniji (Javnozdravstveni ukrep obveznega jodiranja kuhinjske soli);

(C3) Pridobiti podatke za ciljano načrtovanje ukrepov zmanjševanja vnosa soli, skladno z nacionalnim programom prehrane in telesne dejavnosti za zdravje 2015–2025).

PLAN 2022

V letu 2022 načrtujemo izvedbo pilotne raziskave in glavne raziskave, vključno s pregledom in čiščenjem podatkov.

Pomen uporabe jodirane soli v prehrani prebivalcev Slovenije bo lahko okrepljeno komuniciran prav z rezultati naše raziskave, saj vnos joda na reprezentativnem vzorcu odraslih prebivalcev Slovenije preko izločenega joda v 24-urnem urinu še ni bil izveden. Komunikacija glede uporabe jodirane soli se izvaja na več nivojih, od zdravstvenih delavcev v stiku z bolniki do živilsko-predelovalne industrije, ki uporabo jodirane soli označuje na deklaracijah živilskih izdelkov, pa tudi na sami soli in s tem dosega vso splošno javnost.

Raziskava vsebuje kar nekaj elementov, ki se bodo lahko prenesli v prakso. Orodja, ki so že bila uporabljena ali metodologije, ki so že bile razvite v podobnih študijah po svetu, bomo prilagodili razmeram in načinu življenja v Sloveniji. Ker bodo v odprtem dostopu med rezultati projekta, jih bodo lahko uporabljali v praksi npr. študenti magistrskih ali doktorskih smeri, ki pogosto raziskovalno izvajajo podobne študije na populacijskih podskupinah npr. v Domovih starejših občanov, pri športnikih, pri študentih.

c) Slovenski projekti

POVZETEK:

Iz terciarnih sredstev bomo financirali udeležbo pri dveh MZ projektih, kjer je NIJZ koordinator, oba projekta se ukvarjata s prehrano mladih. Pri projektu »**Dober tek, študent**« bomo zaključevali z nadgradnjo kriterijev certifikata Zdrava izbira ter vzpostavitev modela usposabljanja ponudnikov študentske prehrane. Pri projektu »**Šolski lonec**« imamo letos namen izvesti glavno usposabljanje za vzgojno-izobraževalne zavode na terenu ter predstaviti aktivnosti in računalniški program za načrtovanje šolske prehrane območnim enotam.

9) Dober tek, študent!

OPIS

Namen projekta je posodobitev obstoječih smernic prehranjevanja za študente, pilotni razvoj spremljanja študentske prehrane, enoten koncept nadzora prehrane s strani študentov inšpektorjev, nadgradnja kriterijev certifikata Zdrava izbira ter vzpostavitev modela usposabljanja ponudnikov študentske prehrane.

PLAN 2022

Ključne aktivnosti in cilji:

- diseminacija promocijskega materiala,
- izdelava in testiranje kriterijev za podeljevanje certifikata Prava izbira,
- podelitev certifikata ponudnikom promocija prehranskega praktikuma za ponudnike študentske prehrane,
- izvedba praktičnega usposabljanja ponudnikov študentske prehrane,
- izvedba usposabljanja za študente inšpektorje in komisijo,
- razvijanje in testiranje pristopa strokovnega spremljanja prehrane pri ponudnikih,
- evalvacija procesa.

10) Kontinuirano posodabljanje spletnega portala Šolski lonec za podporo implementaciji nacionalnih prehranskih smernic

OPIS

Splošni cilj projekta Šolski lonec II je širitev veččin za uporabo e-orodja za načrtovanje šolskih obrokov, skladno s smernicami zdravega prehranjevanja.

PLAN 2022

Glavni cilji v letu 2022:

- izvesti glavno usposabljanje za vzgojno-izobraževalne zavode na terenu;
- predstaviti aktivnosti in računalniški program za načrtovanje šolske prehrane območnim enotam;
- izvesti evalvacijo in pripraviti poročilo za MZ.

Aktivnosti v letu 2022:

- izvesti usposabljanja in podporo za vzgojno-izobraževalne zavode;
- zaključiti s pripravo navodil za uporabo e-orodja PISKR;
- promocija portala Šolski lonec med različnimi javnostmi;
- tekoče naloge (vodenje projekta, poročanja ipd.).

d) Evropski projekti

POVZETEK:

V letu 2022 bomo iz ZZS sredstev financirali lastno udeležbo pri petih evropskih projektih. Dva projekta se ukvarjata s tematiko mladostnikov, in sicer:

- Pri projektu »**Make the difference**« na temo preprečevanja nasilja nad mladimi bomo pripravili zavezujoč dogovor o sodelovanju s partnerji projekta v lokalnem okolju in usposobili strokovne delavce projekta za mentorski pristop prostovoljcem in koordinirali usposabljanje prostovoljcev za delo z otroki.
- Pri projektu »**PARIPRE**« načrtujemo HBSC raziskave o poškodbah, povezanih s telesno dejavnostjo mladostnikov v športnih klubih, šoli in v prostem času, skladno z mednarodno metodologijo in podrobno epidemiološko raziskavo in obdelavo podatkov.

Projekt »**SiNCP**« se ukvarja z vzpostavitvijo nacionalne kontaktne točke za eZdravje, v letu 2022 bomo izvedli tehnično integracijo rešitve OpenNCP z nacionalnim sistemom eZdravja in vključitev v testno shemo za Wave 5.

Projekt »**niCE-Life**« na temo krhkosti starostnikov bo v letu 2022 pripravil lokalni akcijski plan (LAP) za vsako državo partnerico. Izvedli bomo dve tematski delavnici z deležniki glede končne oblike LAP, načrtujemo tudi končno oblikovanje LAP v slovenščini.

Projekt »**HERA**« sodi v tematiko projektov na področju SARS-CoV-2, predvsem digitalnega spremljanja in prijavljanja različic SARS-CoV-2 in poročanje primerov na ECDC.

11) SiNCP

OPIS

Cilj projekta je vzpostavitev nacionalne kontaktne točke (NCP) za eZdravje, implementacija izmenjave e-receptov in povzetkov podatkov o pacientih.

PLAN 2022

1. Tehnična integracija rešitve OpenNCP z nacionalnim sistemom eZdravja
  - dopolnitve nacionalnega konektorja za PS-A,
  - dopolnitve in rešitve za PS-B,
  - specifikacije za eP-A in eP-B.
2. Vključitev v testno shemo za Wave 5
  - sodelovanje v testnem dogodku za Wave 5.
3. Semantika
  - sodelovanje v skupinah za semantiko, PS in eP/eD, helpdesk, legal.
4. Organizacija
  - vključitev dodatnih kadrov na projekt,
  - sodelovanje v sestankih eHMSEG, eHDSI Communities,
  - prošnja za podaljšanje projekta,
  - audit.

12) niCE-Life

OPIS

Glavni cilj projekta je povečati socialno vključenost krhkih oseb skozi razvoj transnacionalnega modela zdravstvenih storitev za krhke starostnike skozi progresivne tehnologije za preprečevanje krhkosti.

PLAN 2022

Ključne aktivnosti oz. izdelki v 2022 so:

- priprava lokalnega akcijskega plana (LAP) za vsako državo partnerico;
- dve tematski delavnici z deležniki glede končne oblike LAP
- končno oblikovanje LAP v SLO in ANG;

- diseminacija za uporabo e-platfome in tehnoloških rešitev (tri delavnice);
- podpis pisma o nameri (Memorandum of Understanding)
  - načelno sprejetje LAP strogo simbolične narave (brez zakonskih oz. finančnih konsekvenc);
- priprava članka za objavo v znanstveni reviji (s kolegico Tatjano Kranc-Nikolić);
- promocijske aktivnosti v projektu (predstavitev na 7. kongresu KPM v Maribor, maja 2022);
- redni sestanki WP4 ter z nosilcem projekta;
- zaključna konferenca v Bratislavi.

13) Make the difference

OPIS

Namen projekta je preprečevanje in boj proti vsem oblikam nasilja nad otroki, mladimi in ženskami kot tudi nasilja nad drugimi rizičnimi skupinami ter zaščita žrtev teh oblik nasilja.

Glavni cilji NIJZ na projektu:

- vzpostavitev stikov z institucijami socialne pomoči v regiji, ki se pri svojem delu srečujejo in obravnavajo otroke, kjer je v družini pri starših prisotna zasvojenost;
- na regijskem nivoju povabiti k sodelovanju institucije, ki delujejo na področju zasvojenosti;
- koordinirati sodelovanje med institucijami, ki delujejo na področju zasvojenosti, in službami socialne pomoči za zgodnejše prepoznavanje otrok, ki odraščajo v družini s prisotno zasvojenostjo pri starših;
- koordiniranje medsebojnega sodelovanja na temo različnih virov pomoči, izmenjave izkušenj iz prakse, različnih zakonodajnih predpisov, pristopov razumevanja problematike za skupno sodelovanje in priprava zavezujočega protokola sodelovanja;
- edukacija strokovnih delavcev za vzpostavitev tovrstnega sodelovanja na lokalnem nivoju.

PLAN 2022

1. Priprava zavezujočega dogovora o sodelovanju s partnerji projekta v lokalnem okolju: koordiniranje in organiziranje strokovnih srečanj na lokalnem nivoju s Centrom za socialno delo Maribor, po priročniku projekta, za sklenitev skupnega protokola in dogovora o sodelovanju v zvezi z zgodnjo identifikacijo otrok iz družin s prisotno zasvojenostjo in napotitvijo teh otrok in staršev v ustrezne programe pomoči (predvidenih je 10 strokovnih srečanj po 3 ure).
2. Usposabljanje (februarja) za strokovne delavce projekta za mentorski pristop prostovoljcem (po nemškem modelu "Baloo and you"), ki bodo preživljali prosti čas z otroki iz družin s prisotno zasvojenostjo, z namenom spodbujanja odpornosti teh otrok in zaščite.
3. Koordiniranje in usposabljanje prostovoljcev za delo z otroki.
4. Na regijskem nivoju koordinirati sodelovanje med institucijami, ki delujejo na področju zasvojenosti in službami socialne pomoči za zgodnejše prepoznavanje otrok, ki odraščajo v družini s prisotno zasvojenostjo pri starših.

14) PARIPRE (Physical Activity-related Injury Prevention in Adolescents)

OPIS

Eden od glavnih ciljev projekta je zbiranje podatkov o razširjenosti poškodb, povezanih s telesno dejavnostjo, in z njimi povezanih dejavnikov tveganja med mladostniki, za kar bomo uporabili mednarodno raziskavo Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (*angl.* Health

PLAN 2022

Jan–junij 2022: Izvedba HBSC raziskave o poškodbah, povezanih s telesno dejavnostjo mladostnikov v športnih klubih, šoli in v prostem času, skladno z mednarodno metodologijo. Podatki bodo pripravljani skladno z usmeritvami in poslani v mednarodno bazo.

Behaviour in School-Aged Children, HBSC), ki se bo izvajala v letu 2022. Trenutni vprašalnik HBSC sicer vsebuje vprašanja o okoliščinah nastanka poškodbe (kraj in dejavnost), vendar ta vprašanja niso obvezna. Poleg tega je treba vprašalnik dopolniti z dodatnimi vprašanji o vrsti poškodbe, poškodovanem delu telesa, ponovnih poškodbah in drugih dejavnikih, ki bodo identificirani v sistematičnem pregledu raziskav.

Julij–dec 2022: Podrobna epidemiološka analiza in obdelava ter interpretacija prečiščenih HBSC podatkov o poškodbah, povezanih s telesno dejavnostjo. Priprava nacionalnega poročila o prevalenci poškodb in drugih spremenljivkah oz. dejavnih tveganja.

Dec. 2022 – 3. mednarodni projektne sestanek (Olomouc, Češka), namenjen skupni pripravi člankov, predstavitev, dopolnitvi priporočenih ukrepov in politik za preprečevanje poškodb, povezanih s telesno dejavnostjo.

15) HERA

OPIS

Glavni namen projekta HERA je v procesu digitalizacije sistema spremljanja in prijavljanja različnih SARS-CoV-2 in poročanje primerov na ECDC.

Eden izmed ključnih izdelkov v sklopu epidemiološkega spremljanja nalezljivih boleznih je priprava in posredovanje podatkov mednarodnim deležnikom. Sporočamo podatke o prijavljenih primerih nalezljivih boleznih in okužb na ECDC in drugim mednarodnim deležnikom.

PLAN 2022

Glavne aktivnosti NIJZ v procesu digitalizacije sistema spremljanja in prijavljanja različnih SARS-CoV-2 in poročanje primerov na ECDC se bodo izvedle v letu 2022 v zadnjih šestih mesecih projekta (M8-M13). V letu 2022 se bo nadaljevalo usklajevanje nacionalnih zdravstvenih informacijskih sistemov na relaciji NLZOH/IMI-CRPP-NIJZ za namen digitalizirane nadgradnje poročanja različnih. Na NIJZ pripravljamo servis, ki bo omogočal sprejem nadgrajenih podatkov iz laboratorijev preko CRPP. Načrtujemo, da se v prvi polovici leta 2022 nadgrajeni laboratorijski podatki z informacijo o različni SARS-CoV-2 prenesejo v Evidenco nalezljivih boleznih po Zakonu o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (zbirka podatkov NIJZ48). Sledi testiranje nacionalnega sistema poročanja različnih na strani NIJZ/vseh deležnikov in po potrebi dodatna usklajevanja in prilagajanja posameznih informacijskih sistemov. Ob uspešni vzpostavitvi digitalizirane laboratorijske prijave različnih na NIJZ, bomo lahko zagotovili pravočasno poročanje na nacionalni in evropski ravni. Za deležnike bomo pripravili avtomatiziran analitičen prikaz (ključnih kazalnikov) različnih in vzpostavili avtomatizirano tedensko poročanje primerov različnih na ECDC (»case-based« poročanje).

6.3.4 Registri in evidence – nalezljive bolezni

NIJZ izvaja naloge s področja registrov in evidenc nalezljivih boleznih. Evidence na področju varstva prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi in register obveznikov za cepljenje in izvajanje cepljenja ter register stranskih pojavov po cepljenju določa Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva. Podatke za zbirke posredujejo zdravstveni zavodi in zasebni zdravniki v časovnih rokih, določenih s predpisi, v pisni oziroma elektronski obliki. Varstvo prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi temelji na analizi kakovostnih podatkov, ki se zbirajo v evidencah in registrih. Zbirke z oznako IVZ 48–53 se vzdržujejo v NIJZ na centralnem nivoju.

IVZ 48. Evidenca nalezljivih bolezni

Vsebina: zdravstvena organizacija, ki prijavlja nalezljivo bolezen, EMŠO bolnika ali klicenosca, ime in priimek, spol, bivališče, naslov zaposlitve oziroma kolektiva, področje dela, diagnoza (MKB), odvzeti vzorci, povzročitelj, datum in kraj dogodka, način ugotovitve bolezni, podatki o cepljenju, hospitalizacija, izolacija, izvedeni ukrepi, datum smrti, zdravnik, ki prijavlja nalezljivo bolezen.

IVZ 49. Register obveznikov za cepljenje in izvajanja cepljenja (eRCO)

Vsebina: podatki o številu obveznikov za cepljenje in številu cepljenih proti določeni nalezljivi bolezni po posameznih odmerkih, podatki o izvajalcih cepljenja.

IVZ 50. Evidenca varstva prebivalstva pred steklino

Vsebina: datum sprejema poškodovanca, leto obravnave, priimek, ime, datum rojstva, starost, spol, naslov bivališča, občina, regija, delo, ki ga oseba opravlja, ime kraja/naselja, kjer se je poškodba zgodila, datum poškodbe, kje se je poškodba zgodila, lokalizacija poškodb, število poškodb, zaščita proti tetanusu, status lastnika živali, ime in naslov lastnika živali, kategorija izpostavljenosti, vrsta živali/stik z vabo, status živali, mikroskopski izvid, datum izvida, serija cepiva, proizvajalec cepiva, zaščita z IG, mesto aplikacije IG, serija IG, IG proizvajalec, vzrok prekinitve cepljenja.

IVZ 51. Register stranskih pojavov po cepljenju (eRCO)

Vsebina: ime in priimek, spol, datum rojstva, podatki o bivališču, datum cepljenja, podatki o uporabljenem cepivu (vrsta, serija, proizvajalec), opis neželenega učinka (vrsta, datum začetka in konca), ukrepi, izid bolezni, prijavitelj dogodka (zdravnik in organizacija), datum prijave, vzročna povezava, preiskave, izvidi, ukrepi, ocena.

IVZ 52. Evidenca pojavnosti infekcije s HIV, aidsa in smrti zaradi aidsa

Vsebina: spol, datum rojstva, SOUNDEX šifra, država rojstva, državljanstvo, narodnostna pripadnost, etnična pripadnost, občina prebivališča, poklic, zaposlitev, zakonski stan/življenjska skupnost, diagnoze, datumi postavitve diagnoz, rezultati in datumi laboratorijskih preiskav, datum smrti, vzrok smrti, izpostavljenosti/dejavniki tveganja, spolna usmerjenost, države in čas bivanja v tujini, vrsta in trajanje zdravljenja/profilakse, podatki o svetovanjih in napotitvah, prijavitelj ter datum prijave.

IVZ 53. Evidenca pojavnosti spolno prenesenih okužb (SP0)

Vsebina: spol, datum rojstva, SOUNDEX šifra, država rojstva, državljanstvo, narodnostna pripadnost, etnična pripadnost, občina prebivališča, poklic, zaposlitev, zakonski stan/življenjska skupnost, diagnoze, datumi postavitve diagnoz, rezultati in datumi laboratorijskih preiskav, datum smrti, vzrok smrti, izpostavljenosti/dejavniki tveganja, spolna usmerjenost, države in čas bivanja v tujini, vrsta in trajanje zdravljenja/profilakse, podatki o svetovanjih in napotitvah, prijavitelj ter datum prijave.

6.4 DRUGE STORITVE JAVNE SLUŽBE

Preskrba z zdravili za izvajanje cepljenja – financiranje iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja

NIJZ bo tudi v letu 2022 zagotavljal preskrbo s cepivi in specifičnimi imunoglobulini, ki se financirajo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, za izvajanje Programa cepljenja in zaščite z zdravili. Plan je pripravljen na podlagi predloga letnega programa cepljenja in zaščite z zdravili, ki ga je NIJZ predlagal MZ. V kolikor bo potreba po cepivih za izvedbo priporočljivih cepljenj nižja od načrtovane, bo realizacija nabave nižja.

Predlagane spremembe programa cepljenja v letu 2022 so:

Skupina za imunoprofilakso RSV s palivizumabom je v jeseni 2021 predlagala prejšnji začetek zaščite nedonošenčkov in ostalih rizičnih skupin s palivizumabom (v oktobru namesto v novembru) zaradi zgodnjega začetka kroženja respiratornega sincicijskega virusa (RSV) v sezoni 2021/22. Zato je Skupina pripravila predlog, da se za rizične otroke namesto po pet, zagotovi po šest odmerkov na otroka skozi sezono. Nabavna cena zdravila palivizumab se je v letu 2022 znižala, zato za šesti odmerek ne bo potrebno zagotoviti dodatnih finančnih sredstev.

Tabela 3: Plan preskrbe z zdravili, ki se financirajo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, za izvajanje Programa cepljenja in zaščite z zdravili za leto 2022

VRSTA ZDRAVILA	Šifra ZZS	LETO 2022 - št. odmerkov	Cena za odmerek v EUR brez DDV	Vrednost v EUR brez DDV	Cena za odmerek v EUR z DDV	Vrednost v EUR z DDV
Humani imunoglobulin proti tetanusu	E0378	5.000	8,17	40.850,00	8,17	40.850,00
Humani imunoglobulin proti hepatitisu tipa B	E0381	100	62,73	6.273,00	62,73	6.273,00
Humani imunoglobulin proti steklini	E0573	200	186,12	37.224,00	186,12	37.224,00
Respiratorni sincicijski virus (RSV) - 50 mg	E0382	600	403,44	242.064,00	441,77	265.060,08
Respiratorni sincicijski virus (RSV) -100 mg	E0383	1.300	669,93	870.909,00	733,57	953.645,36
Cepivo proti hemofilusu influence tipa B	E0574	300	7,00	2.100,00	7,67	2.299,50
Meningokokno konjugirano polisaharidno cepivo (tip ACWY)	E0520	500	26,17	13.085,00	28,66	14.328,08
Meningokokno cepivo konjugirano (tip B)	E0628	1.500	72,00	108.000,00	78,84	118.260,00
Cepivo proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju	E0384 E0385	25.295	13,00	328.835,00	14,24	360.074,33

VRSTA ZDRAVILA	Šifra ZZS	LETO 2022 - št. odmerkov	Cena za odmerek v EUR brez DDV	Vrednost v EUR brez DDV	Cena za odmerek v EUR z DDV	Vrednost v EUR z DDV
Pnevmokokno cepivo – polisaharidno	E0364	3.000	15,45	46.350,00	16,92	50.753,25
Pneumokokno cepivo konjugirano (13-valentno)	E0365	48.000	26,80	1.286.400,00	29,35	1.408.608,00
Cepivo proti tetanusu	E0348 E0744	35.000	5,00	175.000,00	5,48	191.625,00
Cepivo proti davici in tetanusu	E0346 E0745	35.000	6,00	210.000,00	6,57	229.950,00
Cepivo proti tuberkulozi	E0340	15.000	1,02	15.300,00	1,12	16.753,50
Cepivo proti tifusu	E0431	10	15,35	153,50	16,81	168,08
Cepivo proti klopnemu meningoencefalitisu (za otroke)	E0360	3.000	10,30	30.900,00	11,28	33.835,50
Cepivo proti klopnemu meningoencefalitisu (za otroke)	E0359	50.000	11,00	550.000,00	12,05	602.250,00
Cepivo proti klopnemu meningoencefalitisu (za odrasle)	E0357	40.000	11,00	440.000,00	12,05	481.800,00
Cepivo proti gripi	E0747	335.000	5,38	1.802.300,00	5,89	1.973.518,50
Cepivo proti hepatitis tipa B (za otroke)	E0575	55.000	7,30	401.500,00	7,99	439.642,50
Cepivo proti hepatitis tipa B (za odrasle)	E0576	4.000	12,97	51.880,00	14,20	56.808,60
Cepivo proti hepatitis tipa B (za dializne bolnike)	E0521	1.300	50,00	65.000,00	54,75	71.175,00
Cepivo proti hepatitis tipa A (za otroke)	E0362	50	15,40	770,00	16,86	843,15
Cepivo proti hepatitis tipa A (za odrasle)	E0363	280	17,79	4.981,20	19,48	5.454,41
Cepivo proti hepatitis tipa A in B	E0368	400	42,03	16.812,00	46,02	18.409,14
Cepivo proti ošpicam, mumpsu in rdečkam	E0350	45.000	5,95	267.750,00	6,52	293.186,25
Cepivo proti otroški paralizi (IPV)	E0578	450	6,00	2.700,00	6,57	2.956,50
Cepivo proti steklini	E0361	1.000	18,00	18.000,00	19,71	19.710,00
Cepivo proti noricam	E0579	200	31,00	6.200,00	33,95	6.789,00
Cepivo proti humanim papiloma virusom	E0626	33.700	49,00	1.651.300,00	53,66	1.808.173,50
Cepivo proti DTap-HBV-IPV+Hib	E0737	55.200	21,48	1.185.696,00	23,52	1.298.337,12
SKUPAJ				9.878.333		10.808.761

6.4.1 Distribucija cepiv proti covidu-19

Nabava cepiv proti COVID-19 poteka preko skupnega mehanizma nabave EU. Cepiva se financirajo iz proračuna Republike Slovenije, cepiva naroča Ministrstvo za zdravje. Iz proračuna Republike Slovenije se zagotavljajo tudi medicinski pripomočki za izvedbo cepljenja (brizge, igle) in topilo za pripravo cepiva.

Celotna logistika in distribucija cepiv proti COVID-19 poteka preko centralnega logističnega sistema, ki ga je vzpostavi in ga upravlja NIJZ. Distribucija se vrši, v skladu z navodili proizvajalcev, pod posebnimi temperaturnimi pogoji, treh različnih platform:

- temperaturno območje od -60°C do -90°C (globoko zamrznjeno),
- od -15°C do -25°C (zamrznjeno),
- od 2°C do 8°C (na hladnem).

Uvoz oziroma vnos cepiv in sproščanje cepiv proti COVID-19 poteka v skladu z veljavno zakonodajo v Republiki Sloveniji. Distribucija cepiv proti COVID-19 poteka v skladu s Smernicami o dobri distribucijski praksi zdravil za humano uporabo.

Distribucija cepiv proti Covid-19 obsega:

- prevzem in shranjevanje cepiv, topil in materiala (brizge, igle, kartice, nalepke, navodila),
- preverjanje dokumentacije o cepivih, kontrola kakovosti in sproščanje cepiv na trg,
- vzpostavitev in upravljanje elektronskega sistema naročanja cepiv in priprava razdelilnika v skladu z določenimi prioritetami ter izraženimi potrebami cepilnih centrov,
- priprava in izdaja cepiv, topila in materiala (brizge, igle, kartice, nalepke, navodila),
- preverjanje avtentičnosti cepiv, deaktivacija edinstvene oznake posamezne škatle cepiv v sistemu NMVS,
- dostava cepiv, topila in materiala na cepilna mesta,
- prevzem odpadnih cepiv od izvajalcev cepljenja in predaja odpadnih cepiv v uničenje,
- izvajanje odpoklica cepiv,
- zbiranje reklamacij veznih na distribucijo in kakovost cepiv,
- priprava poročil v skladu z navodili Ministrstva za zdravje.

6.4.2 Nabava in distribucija zdravil za zdravljenje in preprečevanje covid-19

Nabava in distribucija zdravil za zdravljenje in preprečevanje covid-19 poteka v skladu s pooblastili Ministrstva za zdravje. Uporabo zdravil v Republiki Sloveniji vodi Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja, UKC Ljubljana. NIJZ je imetnik dovoljenja za promet z zdravili na debelo, ki izvede nakup in distribucijo v skladu s pooblastili in prejetimi navodili.

Celotna logistika in distribucija zdravil za zdravljenje in preprečevanje COVID-19 poteka preko centralnega logističnega sistema, ki ga je vzpostavi in ga upravlja NIJZ. Distribucija se vrši, v skladu z navodili proizvajalcev, pod temperaturnimi pogoji dveh različnih platform:

- od 2°C do 8°C (na hladnem),
- od 15°C do 25°C (na sobni temperaturi).

Pooblastila Ministrstva za zdravje so vezana na naslednja zdravila:

- zdravilo z učinkovino molnupiravir,
- zdravilo z učinkovino regdanvimab (monoklonsko protitelo),
- zdravilo s kombinacijo učinkovin kasirivimab in imdevimab (kombinacija dveh rekombinantnih monoklonskih protiteles),
- zdravilo z učinkovino sotrovimab,
- zdravilo z učinkovino tixagevimab in cilgavimab (kombinacija dveh monoklonskih protiteles),

- zdravilo Paxlovid (PF-07321332 in ritonavir).

NIJZ je imetnik dovoljenja za promet z zdravili na debelo, ki v skladu s pooblastili in prejetimi navodili Ministrstva za zdravje:

- izvede nakup zdravil za potrebe pacientov v Republiki Sloveniji,
- izvede naročilo in vnos zdravil,
- organizira in vzpostavi sistema za prevzem in shranjevanje zdravil,
- vzpostavi sistema razdeljevanja zdravil in zagotavlja transparentno razdelitev zdravil glede na potrebe bolnišnic oziroma lekarn,
- organizira transport zdravil do bolnišnic oziroma lekarn,
- pripravlja poročila v skladu z navodili Ministrstva za zdravje.

6.4.3 Ocene nevarnosti in tveganja fitofarmaceutskih sredstev (FFS) v okviru pogodbe z UVHVVR

Strokovna naloga temelji na Zakonu o fitofarmaceutskih sredstvih, ki določa naloge javne službe na področju fitofarmaceutskih sredstev ter strokovnih nalog na področju FFS ter Odločbi o pooblastitvi NIJZ za izvajanje določenih nalog javne službe na področju fitofarmaceutskih sredstev. NIJZ bo izdelal toksikološke ocene nevarnosti in tveganja za zdravje ljudi za aktivne snovi fitofarmaceutskih sredstev, napropamida in Candide oleophila ki so osnova odobritev teh aktivnih snovi v Evropski uniji in koordiniral postopek izdelave zaključnega poročila med EFSA, ocenjevalci različnih področij in UVHVVR. Izdelali bomo tudi ocene nevarnosti in tveganja za fitofarmaceutska sredstva v registracijskem postopku na nacionalni ravni ter za tista sredstva, ki so v postopku registracije v osrednji coni EU. Poleg tega bomo zagotovili strokovno podporo Sektorju za fitofarmaceutska sredstva Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR). Obseg dela je opredeljen v Programu strokovnih nalog s področja fitofarmaceutskih sredstev za leto 2022, ki je prilagojen oceni dosedanjega dela na tem področju in razpoložljivim virom.

6.4.4 Ocene nevarnosti in tveganja biocidnih proizvodov v okviru pogodbe z URSK

Strokovne naloge bomo izvajali tudi po pogodbi z Uradom RS za kemikalije. V okviru te naloge bomo ocenili nevarnost in tveganje za ljudi za aktivne snovi biocidnih proizvodov, ki so osnova odobritev teh aktivnih snovi v Evropski uniji. Ocene nevarnosti in tveganja bomo izdelali tudi za namen avtorizacije ali spremembe avtorizacije biocidnega proizvoda oz. družine biocidnih proizvodov. Sodelovali bomo v delovni skupini ECHA/EFSA za določanje lastnosti kemijskih povzročiteljev hormonskih motenj. Glede na sprotne potrebe bomo nudili strokovno podporo URSK.

6.4.5 Program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini (OE Ravne na Koroškem)

NIJZ OE Ravne izvaja naloge skladno z določili Odloka o območjih največje obremenjenosti okolja in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini Ur. l. RS, št. 119/2007.

Izpostavljamo izvajanje treh temeljnih nalog:

1. Vzpostavitev in izvajanje obveščanja in ozaveščanja prebivalcev o možnih virih strupenih kovin in načinih zmanjšanja njihovega vnosa v telo ter o varni in varovalni prehrani.
2. Koordinacija priprave letnih programov ukrepov in poročil o izvajanju programa ter strokovni nadzor nad izvajanjem ukrepov iz omenjenega odloka na operativni ravni.
3. Nosilec nalog na zdravstvenem delu programa, kjer je osrednja naloga izvedba monitoringa krvi otrok na vsebnost svınca.

V letu 2022 bomo izvedli testiranje vsebnosti svınca v krvi pri tri leta starih otrocih iz Zgornje Mežiške doline. Družinam otrok z visokimi vrednostmi ($\geq 100 \mu\text{g/l}$) bomo ponudili terenski ogled njihove bivalne okolice z individualnim svetovanjem. Uredili bomo kontrolne odvzeme krvi za te otroke in možnost posveta pri specialistu. Na področju informiranja in promocije načrtujemo nov poučni lutkovni filmček Mici, za razdeljevanje promocijskih materialov bomo uporabili informativno embalažo v obliki kocke, ki smo jo izdelali v ta namen, o vsem bomo poročali na namenski spletni strani. Sodelovali bomo tudi v mednarodnem tednu SZO za preprečevanje zastrupitve s svincem. Pri pripravi predloga letnega programa ukrepov bomo predlagali plan našega dela, skupaj z ARSO bomo pripravili plan okoljskih meritev ter v plan vključili predlagane ukrepe obeh lokalnih skupnosti. Izvajali bomo tudi ostale naloge v zvezi z informiranjem javnosti in spremljanjem terenskega stanja v Zgornji Mežiški dolini.

6.4.6 Naloge na področju humanega biomonitoringa

V letu 2022 bomo izvajali naloge, ki jih opredeljuje Krovni dogovor št. C2715-18-634802 o izvajanju programa humanega biomonitoringa v obdobju 2018–2022 po Programu »HBM 2018–2022«.

Skladno s krovnim dogovorom bodo v letu 2022 potekale naslednje naloge:

1. Priprava podatkov in vodenje podatkovne baze v obsegu.
2. Urejanje spletne strani in komuniciranje.
3. Priprava poročila.
4. Priprava kazalnikov okolja za temo »Zdravje ljudi in ekosistemov« iz razpoložljivih podatkov HBM.

V letu 2022 bomo pripravili informacijo o posameznih kemikalijah za splošno javnost. Poleg tega bomo v letu 2022 pripravili tudi oceno referenčnih vrednosti za posamezne kemikalije, in sicer za otroke in mladostnike.

6.4.7 Program centra za preprečevanje odvisnosti (OE Maribor)

»Center za preprečevanje odvisnosti« je visokopražen program s ciljem doseganja stabilne abstinence od vseh prepovedanih drog in drugih kemičnih substanc, izobraževanja ali zaposlitve v skladu s sposobnostmi in motivi posameznika, oblikovanje nove socialne mreže in kakovostne izrabe prostega časa. Vključuje neposredno svetovalno delo z zasvojenimi osebami, eksperimentatorji, njihovimi ožjimi svojci in z vsemi bližnjimi, ki poosebljajo za posameznika pomembno in neogrožujočo socialno mrežo. Uporabniki programa skozi celoten čas ostajajo integrirani v domačem okolju in ohranjajo pomembne

socialne stike, kot so bivanje v družini, nadaljevanje rednega ali drugih oblik izobraževanja, iskanje zaposlitve ali zaposlitev.

Program je prednostno namenjen srednješolcem in študentom ter vsem, ki menijo, da zmorejo vzpostaviti in vzdrževati abstinenco v istem okolju, v katerem so se tudi drogirali, hkrati pa jim je pomembno nadaljevati s šolanjem ali z zaposlitvijo.

V sklopu programa izpostavljammo naslednje aktivnosti:

1. SPREJEMNI CENTER: v okviru tega izvajamo informativne aktivnosti (individualno in prvo socialno pomoč vsem, ki imajo kakršnokoli težavo zaradi zlorabe prepovedanih drog in vsem, ki jih ta problematika zanima) in motivacijske aktivnosti (individualna oblika dela z užitvalci drog ter njihovimi svojci z namenom motivacije za vzpostavitev abstinence in vključitve v naš program) ter anonimno svetovanje po telefonu.
2. DNEVNI CENTER: kot program za zasvojene osebe, ki je organiziran trinivojsko in traja najmanj 24 mesecev. Oblika dela je individualna in skupinska s končnim ciljem vzpostavitve stabilne abstinence ter ustreznim in družbeno sprejemljivim življenjskim slogom.
3. SOCIALNA REHABILITACIJA EKSPERIMENTATORJEV: namenjena občasnim užitvalcem drog, kjer o diagnozi odvisnosti še ne moremo govoriti, gre pa za splet motenj osebnosti in vedenja ter razvojnih in situacijskih težav. Obravnava je individualna in skupinska.
4. VZPOREDNA TERAPIJA DRUŽIN: je dejavnost, ki je namenjena svojcem in ključnim bližnjim osebam, ki živijo z užitvalci prepovedanih drog. Cilj dela je soočanje z odvisnostjo, čustvenimi stiskami, vzpostavitvi uravnotežene družinske in partnerske klime ter odnosov. Program traja od vstopa v program do zaključka. Vzoredna terapija družin je namenjena tudi svojcem tistih, ki živijo z užitvalcem, vendar odklanjajo pomoč.
5. PODPORNA (SUPPORTIVNA) SKUPINA: je šestmesečni program, namenjen uporabnikom, ki so osnovni program že zaključili s ciljem priprave posameznika na avtonomno življenje z možnostjo pridobitve podpore v kriznih življenjskih situacijah.
6. SPREMLJEVALNA SKUPINA: je namenjena triletnemu spremljanju uporabnikov po končani podporni skupini s ciljem evalvacije njihove uspešnosti.
7. POLDNEVNI CENTER: je nadgradnja programa dnevnih center in socialne rehabilitacije eksperimentatorjev, in je namenjen vsem užitvalcem drog, ki se vključijo v program ter potrebujejo dodatno pomoč skozi cel program, predvsem na šolskem področju. Dnevno je uporabnik lahko v tem programu štiri ure.

NIJZ spremlja stanje na področju drog (razširjenost uporabe med odraslimi in mladimi, pojavnost novih psihoaktivnih snovi) in pripravlja nacionalno poročilo na področju drog v Sloveniji za EMCDDA.

Potrebe lokalne skupnosti analiziramo na osnovi analiz raziskave ESPAD za območje več lokalnih skupnosti in tudi na osnovi letnih poročil policije glede porasta kriminalitete in povpraševanja na področju prepovedanih drog.

Vsebinski načrti programa centra za preprečevanje odvisnosti za leto 2022:

1. V tekočem letu načrtujemo nadaljevanje aktivnosti zgoraj opisanega utečenega programa, prav tako imamo v načrtu sodelovanje z mediji za večjo dostopnost ranljivim skupinam.
2. Na področju izobraževanja nameravamo našo prisotnost še razširiti. Opravljali bomo zgodnje intervencije med mladimi v več srednjih šolah na območju Maribora, sodelovali bomo z dijaškimi

domovi in nekaterimi osnovnimi in srednjimi šolami, mladinskimi domovi in širše. V takšnih okoljih potekajo skupine s prepoznanimi tveganimi mladostniki.

3. Na področju zdravstva imamo ključno vlogo pri obravnavi mladostnikov in odraslih, ki so k nam poslani s strani UKC Maribor, kot tudi Zdravstvenega doma. Te povezave nameravamo v letu 2022 krepite skozi pripravo raznih strokovnih srečanj in izobraževanj.
4. Kot vodilna institucija na področju javnega zdravja, smo v letu 2021 prevzeli vodenje Sveta za javno zdravje in okolje pri Mestni občini Maribor. Gre predvsem za medresorsko sodelovanje ter delovanje, kot svetovalno telo županu.
5. Zaradi potreb uporabnikov bomo v letu 2022 obravnavo razširili tudi na področje ostalih zasvojenosti. Ukvarjali se bomo s področjem nekemičnih zasvojenosti in zasvojenosti z alkoholom (delež mladih, ki posega po alkoholu ni zanemarljiv). Povezali se bomo z NVO-ji, ki se ukvarjajo s področjem nekemičnih zasvojenosti na področju Maribora.
6. V prihodnje vidimo naš doprinos tudi pri krepitevi zdravja v MOM ter aktivno sodelovanje v delovnih telesih ter strokovnih skupinah lokalne skupnosti.
7. V letu 2022 v okviru 25-letnice delovanja Centra za preprečevanje odvisnosti načrtujemo pripravo in izvedbo različnih dogodkov in srečanj.
8. Še naprej bomo aktivno sodelovali v sistemu EWS.

6.4.8 Zagotavljanje podpore delovanju zastopnikov pacientovih pravic

NIJZ bo tudi v letu 2022 zagotavljal podporo delovanju zastopnikov pacientovih pravic, in sicer tako v smislu zagotavljanja delovnega prostora, opreme in materialnih pogojev kot tudi v smislu administrativne podpore pri njihovem delu, skladno s pogodbo o financiranju dejavnosti Nacionalnega inštituta za javno zdravje za leto 2022, saj prepoznavamo inštitut Zastopnika pacientovih pravic kot pomemben element delovanja zdravstvenega sistema na način, ki je za uporabnika prijazen.

6.5 NAČRT STORITEV NA TRGU

6.5.1 Varovanje zdravja prebivalstva s cepljenjem

NIJZ bo še naprej izvajal določen del programa za varovanje zdravja prebivalcev s cepljenjem in zaščito z drugimi zdravili. Gre za tisti del, ki ni vključen v javno financiranje. V prvi vrsti so to cepljenja proti gripi, pnevmokoknim okužbam in klopnemu meningoencefalitisu. Poleg tega pa bo NIJZ izvajal tudi svetovanje, cepljenje in zaščito z drugimi zdravili za potnike v mednarodnem prometu.

6.5.2 Preskrba z zdravili za izvajanje cepljenja

NIJZ bo v letu 2022 zagotavljal preskrbo s cepivi tudi na trgu v skladu s Programom cepljenja in zaščite z zdravili. Preskrba se vrši na podlagi povpraševanja in naročil izvajalcev cepljenja.

Tabela 4: Plan preskrbe z zdravili za izvajanje Programa cepljenja in zaščite z zdravili za leto 2022 na trgu

VRSTA ZDRAVILA	LETO 2022 - št. odmerkov	Cena za odmerek v EUR brez DDV	Vrednost v EUR brez DDV	Cena za odmerek v EUR z DDV	Vrednost v EUR z DDV
Cepivo proti hemofilusu influence tipa B	50	7,00	350,00	7,67	383,50
Meningokokno konjugirano polisaharidno cepivo (tip ACWY)	900	26,17	23.553,00	28,66	25.794,00
Meningokokno cepivo konjugirano (tip B)	1.500	72,00	108.000,00	78,84	118.260,00
Cepivo proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju	600	13,00	7.800,00	14,24	8.544,00
Pnevmokokno cepivo - polisaharidno	2.000	15,45	30.900,00	16,92	33.840,00
Pneumokokno cepivo konjugirano - 13 valentno	1.000	26,80	26.800,00	29,35	29.350,00
Cepivo proti tetanusu	100	5,00	500,00	5,48	548,00
Cepivo proti davici in tetanusu	500	6,00	3.000,00	6,57	3.285,00
Cepivo proti tuberkulozi	1.000	1,02	1.020,00	1,12	1.120,00
Cepivo proti tifusu	1.200	15,35	18.420,00	16,81	20.172,00
Cepivo proti klopneumu meningoencefalitisu (za otroke)	30.000	11,00	330.000,00	12,05	361.500,00
Cepivo proti klopneumu meningoencefalitisu (za odrasle)	70.000	11,00	770.000,00	12,05	843.500,00
Cepivo proti gripi (za odrasle in otroke)	60.000	5,38	322.800,00	5,89	353.400,00
Cepivo proti hepatitis tipa B (za otroke)	50	7,30	365,00	7,99	399,50
Cepivo proti hepatitis tipa B (za odrasle)	3.500	12,97	45.395,00	14,20	49.700,00
Cepivo proti hepatitis tipa A (za otroke)	400	15,40	6.160,00	16,86	6.744,00

VRSTA ZDRAVILA	LETO 2022 - št. odmerkov	Cena za odmerek v EUR brez DDV	Vrednost v EUR brez DDV	Cena za odmerek v EUR z DDV	Vrednost v EUR z DDV
Cepivo proti hepatitis tipa A (za odrasle)	3.500	17,79	62.265,00	19,48	68.180,00
Cepivo proti hepatitis tipa A in B	3.100	42,03	130.293,00	46,02	142.662,00
Cepivo proti ošpicam, mumpsu in rdečkam	1.000	5,95	5.950,00	6,52	6.520,00
Cepivo proti ošpicam, mumpsu, rdečkam in noricam	500	51,00	25.500,00	55,85	27.925,00
Cepivo proti otroški paralizi (IPV)	150	6,00	900,00	6,57	985,50
Cepivo proti steklini	400	18,00	7.200,00	19,71	7.884,00
Cepivo proti rotavirusom	13.000	54,00	702.000,00	59,13	768.690,00
Cepivo proti rotavirusom, petavalentno	1.200	41,00	49.200,00	44,90	53.880,00
Cepivo proti noricam	1.300	31,00	40.300,00	33,95	44.135,00
Cepivo proti pasavcu	50	130,00	6.500,00	142,35	7.117,50
Cepivo proti rumeni mrzlici	1.300	30,00	39.000,00	32,85	42.705,00
Cepivo proti humanim papiloma virusom	2.000	49,00	98.000,00	53,66	107.320,00
SKUPAJ TRG			2.862.171		3.134.544

6.5.3 Preventivne aktivnosti v zvezi z zdravjem delavcev

NIJZ bo izvajal dejavnost, vezano na preventivne zdravstvene preglede delavcev, ki jih predvidevajo podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o varnosti in zdravju pri delu. Dejavnost bo potekala na OE Kranj, kjer so v preteklih letih to dejavnost že izvajali in imajo sklenjenih nekaj dolgoročnih pogodb. Zaenkrat je predvideno, da bomo delo opravili s svojimi zaposlenimi. Poleg tega bo v omejenem obsegu, dokler ne bodo podjetja našla drugih ponudnikov, izvajal tudi aktivnosti na področju promocije zdravja za zaposlene, ki jih prav tako predvideva Zakon o varnosti in zdravju pri delu.

6.6 RAZISKOVALNI IN RAZVOJNI PROJEKTI

Vsi projekti, ki jih izvajamo, so zasnovani na način, da nadgrajujejo našo osnovno dejavnost in pomembno prispevajo k dopolnitvi rednega dela raziskovalcev NIJZ. Aktivnosti, ki jih izvajamo v okviru projektov, pripomorejo k bolj kakovostnim rezultatom izvedenih nalog s področja vseh dejavnosti NIJZ. Večina projektov, ki jih izvajamo na NIJZ, je evropskih, tako se strokovnjaki vključujejo v mednarodne mreže in vzpostavljajo potrebne nove stike in pridobivajo nova znanja na ključnih področjih. Projekti omogočajo razvoj in krepitev kompetenc na novih področjih, zaposlitev novih sodelavcev in pogosto ponudijo možnost zaposlitve mladim na začetku svoje karijerne poti, kar pomembno pripomore tudi k ciljem kadrovske politike NIJZ. Projekti, ki jih izvajamo, so financirani s pomočjo različnih finančnih sredstev oziroma finančnih mehanizmov: sredstev Javne agencije za raziskovalno dejavnost (slovenski ARRS), Sredstev MZ v okviru Programov za krepitev zdravja, sredstev OP EKP 2014–2020 (zlasti sredstev Evropskega socialnega sklada), sredstev evropske agencije (HaDEA) v obliki t.i. Joint Actions, sredstev programa Horizon Europe, sredstev programa ERASMUS+, ter sredstev različnih evropskih direktorats (na primer DG Justice), in centrov (na primer ECDC).

Ključni podatki o projektih na NIJZ v letu 2022:

- V letu 2022 bo NIJZ potrjeno sodeloval v kar 69 različnih potekajočih projektih.
- V zaključnih evalvacijskih postopkih so štiri oddane projektne prijave. V primeru odobritve, bo delo v letu 2022 potekalo tudi na teh projektih.
- V drugem krogu razpisa za t.i. Joint Action iz leta 2021 bomo s postopki prijave nadaljevali za najmanj pet projektih prijav.
- V letu 2022 bomo v okviru novih razpisov pripravili vsaj pet novih projektih prijav.

V nadaljevanju je preglednica petih finančno največjih projektov, ki jih izvajamo na NIJZ.

5 NAJVEČIH PROJEKTOV NA NIJZ V LETU 2022 (PO FINANČNI VREDNOSTI)

Ime projekta	Vir financiranja	Vrednost projekta
1. COVID-19 ranljive skupine	Evropski strukturni in investicijski skladi (ESI)	2.096.825,55 EUR
2. COVID-19 - Informacijska podpora naročanje (na cepljenje) na primarni ravni	Evropski strukturni in investicijski skladi (ESI)	735.341,42 EUR
3. Best ReMaP (področje - prehrana, debelost)	Joint Action (HaDEA)	330.020,66 EUR
4. Epidemiološko spremljanje okužb s SARS-CoV-2 v priložnostnih skupinah	Sredstva ZZS	324.481,11 EUR
5. SOPA (področje -alkohol)	Evropski strukturni in investicijski skladi (ESI)	314.493,78 EUR

V letu 2022 načrtujemo sodelovanje pri kar 44 projektih, kjer je zagotovljeno 100 % sofinanciranje oziroma 54, z vključenimi 10 t.i. Joint Action projekti, kjer imamo posebej zagotovljena namenska sredstva MZ za financiranje lastne udeležbe. **V letu 2022 bo kar 78% projektov na NIJZ takšnih, kjer ne potrebujemo dodatnih finančnih sredstev za udeležbo.** S strateškim pristopom do projektnih prijav si v prihodnje prizadevamo k postopnemu zviševanju deleža projektov, ki imajo zagotovljeno 100 % sofinanciranje.

Pri načrtovanju dela na projektih ima izjemen pomen presoja ključnih vsebinskih področij, ki jih bomo naslavljali. Strateški cilj NIJZ na področju načrtovanja projektov je vključitev v tiste projekte, ki imajo **visoko dodano vrednost** in so najbolj komplementarni področju dela. Prednostna vsebinska področja za projektne prijave v letu 2022 so:

- Covid-19;
- Področja, povezana s »sindemijo« covid-19: duševno zdravje, debelost/prehrana/gibanje, zasvojenosti;
- Zdravstveni podatki.

Ključni poudarki pri izvajanju projektne delu v letu 2022:

- Pridobitev novega projekta tipa Joint Action, kjer je NIJZ lahko ponosen, da bo že kar šestič koordinator tovrstnega mehanizma. Projekt **CrANE** na področju raka se bo predvidoma začel septembra 2022 in predstavlja velik korak naprej na področju raka, saj bo projekt prvič usmerjen v zelo praktični cilj – vzpostavitev evropske mreže celovitih onkoloških centrov (EU CCC network). NIJZ združuje 45 evropskih partnerjev v projekt, ki bo trajal do jeseni 2024 in je financiran s strani evropske agencije HaDEA (EU4Health program).
- Začetek projekta **PARC** je predvidoma aprila 2022 in predstavlja pomemben napredek pri razvoju področja ocene tveganja (OT) kemičnih snovi, izgradnje multidisciplinarnе mreže strokovnjakov, prenos strokovno znanstvenih izsledkov na upravno raven (upravljanje s tveganji) in izgradnjo kapacitet na področju OT. NIJZ bo del slovenskega konzorcija partnerjev, projekt je financiran s sredstvi Horizon Europe in bo trajal do konca leta 2028.
- Uspešno nadaljevanje dela NIJZ raziskovalcev na kohezijskih projektih, ki so med največjimi v planu 2022.
- Integracije določenih računovodskih in kadrovskih procesov v orodje 4pm za lažje celovito spremljanje in planiranje NIJZ kadra (vsi stroškovni nosilci, projektni in NP).

Cilji projektne delu na NIJZ v letu 2022 s kazalniki:

1. Prijava NIJZ na projekte z ugodnim finančnim mehanizmom	<ul style="list-style-type: none"> - Vsaj 3 Joint Action prijave - Vsaj 2 Horizon Europe prijavi
2. Več pridobljenih projektov na kompetitivnih razpisih	<ul style="list-style-type: none"> - 50 % sprejetih projektnih prijav iz kompetitivnih razpisov
3. Razvoj in krepitev kompetenc na kohezijskih projektih (možnost dolgoročnega razvoja kadra)	<ul style="list-style-type: none"> - Vsaj 1 nova prijava na ESI sklad, kohezijska sredstva

Podroben vsebinski plan dela za vse projekte v letu 2022 je v Prilogi.

6.7 DRUGE DEJAVNOSTI

6.7.1 Založniška dejavnost

V letu 2022 bomo objavili redne številke dveh znanstvenih in strokovnih revij:

1. **Zdravstveno varstvo** (Slovenian journal of public health), ISSN 0351-0026, 2022, 4 številke, do 35 znanstvenih člankov v angleškem jeziku. Revija izhaja v tiskani in e-izdaji. Revija ima IF že 11 let in IF nad 1 že četrto leto. IF (2021), ki bo izšel do začetka julija 2022, bo po napovedih iz WoS okoli 1,3.
2. **Javno zdravje**, ISSN 2591-0906, 2022 približno 10 znanstvenih in strokovnih člankov in zbornik.

Glede na leto 2021 načrtujemo objavo približno 100 strokovnih in znanstvenih monografij, priročnikov, analiz zdravja in zdravstvenega varstva, zbornikov in raziskovalnih poročil, približno 150 znanstvenih sestavnih delov (člankov in prispevkov na konferencah), približno 400 strokovnih člankov in prispevkov ter približno 300 izvedenih del.

6.7.2 Komuniciranje

Komuniciranje z različnimi javnostmi je eno ključnih področij javnega zdravja. Z učinkovitim in uspešnim komuniciranjem lahko NIJZ uresničuje svoje osnovno poslanstvo, to je ozaveščanje javnosti ter spodbujanje h krepitvi zdravja in preventivnemu delovanju za ohranjanje zdravja.

V letu 2022 bomo poleg rednega komuniciranja posebno pozornost posvetili kriznemu komuniciranju, predvsem na področju covid-19 in komuniciranju na področju ostalih nalezljivih bolezni, vključno s cepljenjem.

Pozornost bomo usmerili tudi na področje duševnega zdravja, ki predstavlja velik komunikacijski izziv v luči po pandemiji. Za omenjena vsebinska področja bomo pripravili načrte, oblikovali različne komunikacijske aktivnosti in pri tem uporabili različne komunikacijske kanale in orodja. Prav tako bomo spremljali komunikacijske učinke.

Komunicirali bomo na različnih ravneh – tako na nacionalni kot regionalni/lokalni ravni, saj bomo v sodelovanju z območnimi enotami NIJZ krepili povezovanje z deležniki na regijski/lokalni ravni in poskrbeli za večjo vidnost ključnih sporočil v lokalnih okoljih. Krepili bomo tudi sodelovanje z nevladnimi organizacijami, ki lahko predstavljajo pomembne multiplikatorje naših sporočil v različnih okoljih.

Pri komuniciranju z javnostmi bomo uporabljali številne komunikacijske kanale in orodja – poleg tradicionalnih komunikacijskih kanalov tudi digitalne medije, in sicer družbena omrežja – Twitter, YouTube, Instagram, TikTok, Facebook in Bilten NIJZ ter spletno stran NIJZ, ki jo bomo v letu 2022 prenovili in z izboljšano uporabniško izkušnjo še bolj približali različnim uporabnikom. Ohranjali bomo dobre odnose z novinarji in medijskimi hišami, spremljali in analizirali medijsko poročanje ter novinarje poglobljeno informirali o tematikah, ki jih pokriva NIJZ. Sporočila in kanale komuniciranja bomo usklajevali z različnimi deležniki v zdravstvu in nevladnimi organizacijami, krepili pa bomo tudi sodelovanje z drugimi sektorji in drugimi ustanovami na lokalnem in nacionalnem nivoju ter tudi v mednarodnem prostoru.

Za boljšo pripravljenost NIJZ pri komuniciranju v kriznih situacijah bomo pripravili izhodišča kriznega komuniciranja NIJZ za dogodke, ki predstavljajo grožnjo zdravju ljudi. V morebitnih kriznih situacijah se bomo promptno in hitro odzvali na aktualne dogodke, kot npr. v primeru covid-19.

V Centru za komuniciranje bomo še naprej izvajali tudi redne naloge s področja komuniciranja, pri čemer je naš namen s komuniciranjem prispevati k dvigu zdravstvene pismenosti slovenskega prebivalstva.

Ključni izdelki na področju komuniciranja v letu 2022 bodo:

- Kampanja za cepljenje proti covidu-19;
- Kampanja na socialnih omrežjih s področja cepljenja in odpornosti bakterij na antibiotike;
- Izhodišča za komuniciranje duševnega zdravja;
- Izhodišča kriznega komuniciranja;
- Prenovljena spletna stran.

6.7.3 Šola javnega zdravja

V okviru Centra Šola javnega zdravja bo potekalo izvajanje nalog, ki so ključne za razvoj zmogljivosti na področju javnega zdravja, in sicer tako na **področju izobraževanja** kot tudi na **področju raziskovanja**. Obe področji sta opredeljeni kot temeljni funkciji, ki ju mora družba zagotoviti na področju javnega zdravja. Brez ustreznih zmogljivosti, tako na področju izobraževanja kot na področju raziskovanja, to ni mogoče. NIJZ preko Šole javnega zdravja vzpostavlja temeljne pogoje za ustrezen napredek izobraževanja in raziskovanja v javnem zdravju.

Na področju izobraževanja bodo v letu 2022 aktivnosti usmerjene predvsem v krepitev kompetenc strokovnjakov, ki so vključeni v akreditirane in ne-akreditirane oblike izobraževanja s področja javnega zdravja. Poleg tega bomo omogočili izobraževanja s področja javnega zdravja za različne nivoje in različna strokovna področja. Izvajali jih bomo sami in tudi v sodelovanju s zunanjimi strokovnjaki (domačimi in tujimi).

Poleg tega bomo v letu 2022 pripravili in izvedli program usposabljanja za specialna znanja za medicinske sestre in tehnike. Pripravili bomo tudi posebne module, ki bodo namenjeni krepitevi kompetenc strokovnjakov, ki delajo na področju javnega zdravja.

Na področju raziskovanja bomo v letu 2022 nadaljevali z aktivnostmi za oblikovanje enotne raziskovalne platforme z namenom večje preglednosti in bolj učinkovite organiziranosti delovanja na področju raziskovanja v javnem zdravju. Osnovni cilj je povezovanje vseh, ki raziskujejo na področju javnega zdravja in se med seboj tudi povezujejo pri izvajanju določenih raziskovanih projektov in programov. Na ta način nameravamo zmanjšati razpršenost raziskovanja na področju javnega zdravja.

Ključni izdelki na področju Šole javnega zdravja v letu 2022 bodo:

- Pripravljen in izveden Program usposabljanja za specialna znanja za medicinske sestre in tehnike;
- Oblikovana enotna raziskovalna platforma.

7 FINANČNI NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

7.1 NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Priloga - Obrazec 2: Načrt prihodkov in odhodkov 2021

Priloga – AJPES obrazec Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Finančni načrt je pripravljen glede na podana izhodišča s strani Ministrstva za zdravje in podana izhodišča za pripravo pogodb o financiranju programov. V finančni načrt smo vključili informacije o prihodkih, ki smo jih prejeli s strani Ministrstva za zdravje. V finančni načrt so vključeni prihodki iz naslova Splošnega dogovora za leto 2022.

Pri pripravi finančnega načrta NIJZ za leto 2022 smo upoštevali veljavno zakonodajo, vse znane in predvidljive finančno ovrednotene poslovne dogodke, ki jih je prejel FRS v informacijo in ki jih je mogoče oceniti v trenutku nastajanja dokumenta. Upoštevali in ocenili smo podatke o predvidenih prihodkih in ocenili odhodke, ki bodo nastali ob izvajanju Programa javnega zdravja in vsebin covid, programa, opredeljenega v pogodbi z ZZS, izvajanja projektov, izvajanja cepljenj, distribucije in prodaje cepiv, izvajanja izobraževalnih programov, posredovanja podatkov in podobno. Načrtujemo tudi odhodke iz naslova podpornih procesov, skupne stroške obratovanja in opreme, stavb, IT tehnologije in podobno.

7.1.1 Načrtovani prihodki

Po sedaj znanih podatkih za leto 2022 načrtujemo realizacijo prihodkov v višini 75.148.836 EUR. Ocenjeni prihodki (v nadaljevanju prihodki) so višji za 15,21 % oziroma za 9.919.492 EUR v primerjavi z realiziranimi prihodki v letu 2021.

V finančni načrt smo vključili podatke, ki so nam znani in smo jih pridobili preko izhodišč Ministrstva za zdravje in informacij plačnikov programov (MZ, ostali financerji). Program javnega zdravja načrtujemo glede na podatke Ministrstva za zdravje. Za leto 2022 načrtujemo 8.500.000 EUR prihodkov za izvajanje programa. Prihodki programa javnega zdravja so višji v primerjavi z realizacijo leta 2021 za 4,73 % oziroma za 384.240 EUR.

Program eZdravje smo načrtovali v višini 5.540.000 EUR. Načrtovani prihodki na programu eZdravje so za leto 2022 višji od realiziranih v letu 2021 za 1.110.474 EUR oz. 25,07 %. Če tudi v letu 2022 ne bi porabili vseh sredstev načrtovanih v okviru pogodbe bomo, glede na do sedaj uveljavljena pogodbeno določila, prejeli sredstva za dodatno financiranje amortizacije.

V finančnem načrtu za leto 2022 smo upoštevali tudi 22.874.618 € za distribucijo covid (naloge povezane z zdravili za zdravljenje COVID-19 in cepivi proti COVID-19), od tega načrtujemo 20 mio EUR

za zdravila, kar je vključeno tudi na odhodkovni strani. V kolikor ne pride do realizacije takšne višine prihodkov zdravil, bo na drugi strani nižji tudi strošek.

V finančni načrt za leto 2022 smo vključili tudi prihodke za aktivnosti duševnega zdravja za leto 2022, namenjene varovanju duševnega zdravja v času kriznih razmer (covid-19 epidemije in spremljajoče gospodarsko socialne krize), ki se bodo izvajale iz sredstev proračuna. Vključene so naloge operativnega centra za epidemiološke preiskave (klicni center) v višini 802.425 EUR. Finančno so vključene tudi naloge začasnega financiranja vzpostavitve in delovanja NKC v okviru Nacionalnega razpisa, vzpostavitve in delovanja centra za krizno upravljanje.

V finančnem načrtu za leto 2022 smo upoštevali sredstva v Splošnem dogovoru za leto 2022. Med prihodki za leto 2022 smo na postavki ZZZS cepiva upoštevali celotno razpoložljivo vrednost, in sicer 9.319.251 EUR prihodkov iz prodaje ZZZS cepiv. V enaki vrednosti smo upoštevali tudi odhodek iz tega naslova. V načrt so vključeni tudi novi programi, ki jih bo SD financiral za leto 2022 (razvojno implementacijski team - SOPA, program Zdaj, zmanjševanje škode drog – mobilne enote).

V letu 2022 načrtujemo za 5.417.422 EUR prihodkov iz naslova sofinanciranja EU projektov. Sofinanciranja so v finančnem načrtu za 997.503 EUR višja kot realizirana v letu 2021. Razlogi so v številnih dodatnih projektih, ki jih NIJZ prevzema tudi s področja covida.

Drugi prihodki so po vsebini prihodki od domačih projektov, prodaje cepiv in prihodki od opravljenih cepljenj v epidemioloških ambulantah na območnih enotah, prihodki od refundacij plač specializantov in pripravnikov, prihodki od posredovanja podatkov, povračila stroškov za uporabo prostorov, okoljskih vplivov na zdravje (škodljive snovi, težke kovine) itd.

Prihodki v finančnem načrtu za leto 2022 so sestavljeni iz prihodkov s strani Ministrstva za zdravje (MZ) v višini 8.500.000 EUR za izvajanje Programa javnega zdravja, prihodkov za eZdravje v višini 5.540.000 EUR, prihodkov iz sredstev javnih financ 22.959.306 EUR (Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije – ZZZS).

Ocenjujemo realizacijo prihodkov na trgu iz naslova prodaje cepiv v višini 2.074.793 EUR, cepljenj v samoplačniških ambulantah v območnih enotah 1.221.612 EUR in ostale tržne aktivnosti (medicina dela, revije, recepti, analize, povračila NLZOH ...) v višini 167.383 EUR. Tržne prihodke smo načrtovali v skladu z gospodarsko rastjo.

Za leto 2022 načrtujemo prihodke iz naslova zaposlitev pripravnikov in specializantov javnega zdravja v višini 822.989 EUR prihodkov in naslova povračil. Prihodke Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS, ostalih ministrstev (Zastopniki pacientovih pravic, sofinanciranje projektov MZ, Sanacija zgornje Mežiške doline, domači projekti ...) in ostalih plačnikov (ARRS, URSK, UVHVR, lokalni projekti ...), načrtujemo v 1.887.567 EUR. Sofinanciranja EU prihodkov načrtujemo v višini 5.417.422 EUR. Glede na izkušnje preteklih let načrtujemo tudi za 12.696 EUR ostalih manjših prihodkov (finančni, drugi).

Tabela: Pregled virov financiranih s strani ustanovitelja (financiranje dejavnosti NIJZ):

PLAČNIK MZ	VIŠINA SREDSTEV (EUR)
FINANCIRANJE DEJAVNOSTI IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE NIJZ	8.500.000
eZdravje	5.540.000
SOFINANCIRANJE EU PROJEKTOV	180.594
FINANCIRANJE PACIENTOVIH PRAVIC	81.428
COVID	1.200.000
DISTRIBUCIJA COVID	2.874.618 + 20.000.000 (zdravila)
DUŠEVNO ZDRAVJE	1.450.000
KLICNI CENTER	802.425
OPERATIVNI CENTER ZA EPID.PREISKAVE	149.450
VZPOSTAVITEV NKC	68.575
SKUPAJ	40.847.090

V okviru finančnega načrta smo dodatno načrtovali tudi sredstva URSK.

7.1.2 Načrtovani odhodki

Celotni načrtovani odhodki za leto 2022 znašajo 74.810.373 EUR in bodo za 17,30 % višji od doseženih v letu 2021.

Načrtovani stroški blaga, materiala in storitev

Načrtovani stroški blaga, materiala in storitev v celotnem zavodu za leto 2022 znašajo 51.161.325 EUR in bodo za 34,38 % višji od doseženih v letu 2021. Delež glede na celotne načrtovane odhodke zavoda znaša 68,38 %.

Stroški storitev so višji v primerjavi z lanskimi predvsem zaradi vključenih dodatnih stroškov covid zdravil. Teh smo, tako na prihodkovni kot odhodkovni strani, upoštevali v višini 20 milijonov EUR.

Med stroški so vključeni stroški cepiva (samoplačniške ambulante, ZZS), testerji SVIT ter predvideni pogodbeni stroški za vzdrževanje programske opreme na področju eZdravja ter izvedbeni stroški na projektih. Stroške cepiv, prodanih iz naslova ZZS in samoplačniške prodaje cepiva, načrtujemo med stroški prodanih zalog na kontu 466 v višini 31.368.584 EUR. Stroški nabave cepiv (ZZS) so načrtovani na prihodkovni in odhodkovni strani v enakem deležu. Med temi stroški so dodatni stroški za HPV cepiva, ki jih v letu 2021 ni bilo in so vključeni v SD. Strošek testerjev SVIT načrtujemo v višini 2.104.200 EUR, kar je opredeljeno v SD in so v enaki višini načrtovani med prihodki (ločeno zaračunljiv material). Ocenjujemo, da bomo v letu 2022 realizirali 4.536.809 EUR stroškov vzdrževanja programske opreme na področju eZdravja in ostalega vzdrževanja. Med stroški storitev so vključeni tudi stroški zunanega izvajalca notranje revizije. Glede na dvige cen načrtujemo višje stroške za elektriko, ogrevanje na plin in pogonska goriva ter stroške povezane z odvozom odpadkov.

Načrtovani stroški dela

Načrtovani stroški dela (464) v celotnem zavodu za leto 2022 znašajo 22.265.585 EUR in bodo za 6,85 % nižji od doseženih v letu 2021. Razlog je v tem, da se za leto 2022 ne načrtuje stroškov iz naslova covid dodatkov. Delež glede na celotne načrtovane odhodke zavoda znaša 29,76 %. V strošku dela so vključena redna napredovanja, regres za leto 2022 in dodatne zaposlitve (na primer strokovni direktor). Glede na preteklo leto načrtujemo nižje stroške iz naslova nadurnega dela in povečanega obsega dela (covid).

Načrtovani stroški amortizacije

Glede na trenutne informacije načrtujemo, da bo obračunana amortizacija po Pravilniku o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev znašala 1.133.505 EUR. Za toliko ocenjujemo, da bomo preko cene prejeli financirane amortizacije po posameznih programih.

Amortizacijo, ki ne bo pokrita v ceni proizvoda ali storitve, bomo zmanjšali v breme ustreznih obveznosti do virov, kar je v skladu z 10. členom Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

Ocenjujemo, da bomo v letu 2022 dobili financirano amortizacijo na programu ZZS, trg, eZdravje, ARRS in določenih projektih in programih MZ. Ocenjena višina financiranja je v višini 1.133.505 EUR, tako da bo to strošek amortizacije v breme poslovnega izida za leto 2022.

Načrtovana amortizacija po predpisanih stopnjah znaša 3.500.000 EUR.

- del amortizacije, ki bo vračunan v ceno, znaša 1.333.505 EUR;
- del amortizacije, ki bo knjižen v breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje 2.366.495 EUR.

7.1.3 Načrtovan poslovni izid

Razlika med načrtovanimi prihodki in načrtovanimi odhodki v celotnem zavodu za leto 2022 izkazuje pozitiven rezultat, 336.574 EUR presežka prihodkov nad odhodki.

7.2 NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Pri razmejitvi prihodkov na dejavnost javne službe in tržno dejavnost smo upoštevali Navodila Ministrstva za zdravje kot dopolnitev navodil o razmejitvi dejavnosti.

v EUR, brez centov

	LETO 2021				FINANČNI NAČRT LETO 2022			
	Prihodki	Odhodki	Davek od dohodka	Poslovni izid	Prihodki	Odhodki	Davek od dohodka	Poslovni izid
Javna služba	61.969.741	60.881.072	0	1.088.669	71.683.049	71.455.652	0	227.397
Tržna dejavnost	3.259.602	2.894.195	6.213	359.194	3.465.787	3.354.721	1.889	109.177
Skupaj zavod	65.229.343	63.775.267	6.213	1.447.863	75.148.836	74.810.373	1.889	336.574

Delitev stroškov na dejavnost javne službe in tržne dejavnosti je bilo izvedeno na podlagi navodil in dopoljenih navodil Ministrstva za zdravje. Direktne stroške oz. neposrednih stroške smo pripisali na dejavnost za tiste, kjer je to mogoče. Za to imamo na NIJZ oblikovane stroškovne nosilce. Splošne ali posredne stroške smo razdelili na dejavnost na podlagi kriterija oz. sodila, ki ga v svojih navodilih predlaga Ministrstvo za zdravje (S2) – delež neposrednih stroškov doseženih pri opravljanju posamezne dejavnosti. Glede na navodila Ministrstva za zdravje smo sprejeli tudi interni pravilnik za razmejevanje dejavnosti na javno službo in tržno dejavnost.

Razmejevanje odhodkov na dejavnost javne službe in na tržno dejavnost iz splošnih nosilcev, je bilo izvedeno v skladu z naslednjimi sodili (navedba uporabljenih sodil):

- razmerje med neposrednimi stroški na posameznem programu

Prihodki in odhodki tržne dejavnosti so nastali z opravljanjem naslednjih tržnih dejavnosti (storitev), ki jih glede na sprejet pravilnik opredeljujemo na SN (300 – 309):

- cepljenje v ambulantah,
- prodaja cepiva samoplačniškimi ambulantam,
- ambulanta za medicino dela,
- delno naročnina na revijo Zdravstveno varstvo (delno).

Planiran poslovni izid pri izvajanju javne službe znaša 227.397 EUR, iz naslova izvajanja tržne dejavnosti pa 109.177 EUR.

Priloga – AJPES obrazec Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti

7.3 NAČRT PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Priloga – AJPES obrazec Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka služi spremljanju gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov. Za leto 2022 načrtujemo presežek prihodkov nad odhodki.

8 PLAN KADROV

Priloga - obrazec 3: Spremljanje kadrov 2022

8.1 ZAPOSLENOST

Planirano število zaposlenih v letu 2022 bo v primerjavi s planiranim številom zaposlenih v letu 2021 ostalo na enaki ravni. Načrtujemo, da bo dne 31. 12. 2022 v rednem delovnem razmerju na NIJZ 633 zaposlenih.

	Št. zaposlenih za nedoločen čas	Št. zaposlenih za določen čas	Skupaj
Število zaposlenih na dan 31. 12. 2022	500	133	633

Obrazložitev zaposlitev za določen čas:

Določen čas - razdelitev kadra	PLAN NOVIH ZAPOSLOTEV IN PODALJŠANJA ZA DOLOČEN ČAS	Skupaj
SPECIALIZANT	SPECIALIZANT	18
SPECIALIZANT Skupaj		18
PRIPRAVNIKI	PRIPRAVNIK-SANITARNI INŽENIR	7
	PRIPRAVNIK-DIETETIK V ZDR.DEJ. (MAG.DIETETIKE/MAG.INŽ.PREHRANE)	2
	PRIPRAVNIK-PSIHOLOG V ZDR.DEJ. (MAG.PSIHOLOGIJE)	1
PRIPRAVNIKI Skupaj		10
DDR	DDR-VIŠJI ZDR.SPEC.	2
	DDR-ZOBOZDRAVNIK	1
	DČ-PROJEKTI-COVID-31.8.2023	2
	DDR-PROJEKT MIRA-ZDR.SPECIALIST	1
	DDR-PROJEKT MIRA-DOKTOR ZNANOSTI	1
DDR Skupaj		7
KDČ	KDČ-PROJEKT MIRA-VIŠJI ZDR.SPEC.	3
	KDČ-PROJEKTI COVID-DO 31.8.2023	3
	KDČ-PROJEKT (VIŠJI ZDR.SPECIALIST)	1
KDČ Skupaj		7

Določen čas - razdelitev kadra	PLAN NOVIH ZAPOSLOTEV IN PODALJŠANJA ZA DOLOČEN ČAS	Skupaj
polni DČ	NADOMEŠČANJE PORODNIŠKE	9
	DČ-MLADI RAZISKOVALEC-FINANCIRANA ZAPOSLOITEV ARRS	2
	POVEČAN OBSEG DELA-SPC (covid cepiva, covid zdravila, ostala cepiva)	5
	NADOMESTNA ZAPOSLOITEV, najprej DČ, nato možnost NDČ	7
	DČ-PROJEKTI-COVID-31.8.2023	16
	DČ-PROJEKT MIRA	9
	DELO NA PROJEKTU-4 osebe Joint Action projekti Best practices in Diabetes; Horizon projekt Esqulapio	4
	DELO NA PROJEKTU-ZaPIS	4
	DELO NA PROJEKTU-Best-ReMaP	4
	DELO NA PROJEKTU-2 osebe kohezijski projekt Bolečina v hrbtu	2
	DČ -Program ZDAJ (vir ZZS ali NP), upravljanje, spremljanje in evalvacija	2
	DČ -program SOPA; pridobljena nova sredstva ZZS - regijski koordinator (Nova Gorica, Novo mesto)	2
	DČ-Strokovni direktor-čas mandata	1
ostale naloge in projekti, po 1 zaposleni na nalogo	24	
polni DČ Skupaj		91
Skupaj zaposlitve za določen čas		133

Od 633 zaposlenih bo ob koncu leta 2022 133 zaposlitev za določen čas. Od tega bo 18 zdravnikov specializantov javnega zdravja (od tega je 1 specializantka na porodniškem dopustu in v Obrazcu 3 navedena v kategoriji VII. Preostali zap. (porodniška in bolniška odsotnosti več kot 30 dni)). Potrebno število novih specializantov smo oddali na Zdravniško zbornico Slovenije in v letu 2022 načrtujemo 6 zaposlitev novih specializantov. Po opravljeni specializaciji iz javnega zdravja jih zaposlimo na delovno mesto »Zdravnik specialist«. V septembru 2022 načrtujemo, da bosta specializacijo zaključila 2 doktorja medicine, za oba smo predvideli zaposlitev za nedoločen čas, pri tem da bomo z 1 zaposlitvijo za nedoločen čas nadomeščali odhod višjega zdravnika specialista v CPRZ, drugi pa je predviden za zaposlitev v CZV, kjer smo s strani MZ za leto 2022 prejeli nove naloge.

Za opravljanje pripravništva načrtujemo, da bo zaposlenih 10 oseb, od tega jih bo 7 opravljalo pripravništvo za poklic »Sanitarni inženir«, 2 za poklic »Dietetik v zdravstveni dejavnosti« ter 1 za poklic »Psiholog v zdravstveni dejavnosti«. Vsako leto nudimo pripravništvo večjemu številu zdravstvenih kadrov, ki po zaključku študija vstopajo na trg dela. Na inštitutu je zaposlenih veliko mentorjev (višji zdravniki specialisti, sanitarni inženirji, doktorji znanosti iz področja prehrane), ki izpolnjujejo pogoje za mentoriranje in prenašajo svoja znanja na pripravnike, ki si svoje pridobljeno znanje na fakulteti nadgradijo z izkušnjami v praksi ter z zaključenim strokovnim izpitom, ki ga potrebujejo za priznavanje poklica (sanitarni inženirji). Strošek plače za pripravnika in dodatek za mentorstvo je plačan s strani ZZS, tako da večjih stroškov s pripravniki nimamo. Po izkušnjah preteklih let se je izkazalo, da smo

nekatero pripravniko po poteku pripravništva tudi zaposlilo, za nadomeščanje porodniških odsotnosti ali za delo na projektu, za katere so bili prepoznani kot preizkušen in kakovosten kader, ki smo ga želeli obdržati, tudi če le za določen čas.

Za določen čas bo v 2022 zaposlenih tudi 7 delavcev v dopolnilnem delovnem razmerju, od tega 3 višji zdravniki specialisti, od tega 2 za svetovanje v Centru za nalezljive bolezni, 1 za zobozdravstveno ozaveščanje, 2 za delo na projektu Covid-19 ter 2 nujno potrebna strokovnjaka na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov za izvajanje programa Mira (1 zdravnik specialist otroške in mladostniške psihiatrije in 1 klinična psihologinja) za pomoč pri implementaciji in upravljanju Centrov za duševno zdravje.

Za določen čas (krajši delovni čas) bo v 2022 zaposlenih 7 delavcev, od tega 3 višji zdravniki specialisti na projektu MIRA, 3 zaposleni na projektu Covid-19 ter 1 specialist psihiatrije na nalogah obporodnega duševnega zdravja.

Zaradi pomanjkanja zdravnikov specialistov s področja psihiatrije in klinične psihologije ter drugih strokovnjakov rešujemo kadrovski primanjkljaj s sklepanjem pogodb za krajši delovni čas ali za dopolnilno delo in iščemo najboljše strokovnjake s tega področja, z namenom odlične izvedbe nalog na področju duševnega zdravja in na drugih področjih javnega zdravja.

Za že napovedana nadomeščanja delavk na porodniškem dopustu v 2022 načrtujemo zaposlitev 9 oseb, nove odsotnosti zaradi porodniškega dopusta in starševskega varstva pa rešujemo sproti, s prerazporeditvijo obstoječih zaposlenih, z zaposlitvijo pripravnikov ali pa z objavo novega razpisa za nadomeščanje.

Dve (2) zaposlitvi na delovno mesto izobraževalne narave »Mladi raziskovalec« imamo financirani na podlagi pogodb z Javno agencijo za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), pri tem je ena zaposlitev dodeljena NIJZ kot matični raziskovalni organizaciji in druga zaposlitev Inštitutu za nutricionistiko kot matični raziskovalni organizaciji. Pri obeh zaposlitvah sta kot strokovna mentorja izbrana zaposlena zdravnika specialista na NIJZ.

Zaradi dodatnih nalog na področju distribucije in upravljanja s cepivi (cepivo proti covidu-19, nova zdravila proti Covidu-19, vsa ostala cepiva in zdravila) je nujno potrebno zaposliti še dodatne zaposlene, v letu 2021 smo sicer uspeli zaposliti 3 (1 farmacevta in 2 farmacevtska tehnika), nujno pa do konca leta 2022 potrebujemo še 2, ki sta bila v 2021 planirana (1 farmacevt in 1 tehnik), ampak zaposlitve zaradi prostorske stiske nismo mogli realizirati, zato načrtujemo zaposlitev v letu 2022, ko bodo urejeni novi prostori na novi lokaciji Službe za preskrbo s cepivi (pisarne in skladiščni prostori za hrambo cepiv in zdravil).

Za nadomestne zaposlitve (odhodi in upokojitve), pri katerih zaposlimo nove osebe najprej za 1 leto z možnostjo podaljšanja, bomo v letu 2022 zaposlili 7 oseb.

Ostale zaposlitve za polni delovni čas ter za določen čas so predvsem iz naslova raznih projektov, in sicer: 16 zaposlenih ima pogodbo za določen čas iz naslova projekta Covid-19, 9 zaposlenih iz naslova projekta Mira, 4 zaposleni za projekta »Joint Action projekti Best practices in Diabetes« in »Horizon projekt Esquelapio«, Štirje (4) za projekt ZaPiS in 4 za projekt Best-ReMaP. Po 2 zaposlena za projekt Bolečina v hrbtu, 2 za Program ZDAJ ter 2 regijska koordinatorja v Novi Gorici in Novem mestu na programu SOPA. Ostalo bodo zaposlitve po 1 osebo na ostale projekte ali nove dodeljene naloge (STOP, STAR-VITAL, projekt Pomlad (Norveški finančni mehanizem), Jadecare, Equal-Life. itd.), ter nove naloge (sistem EPISARI, OPZ, HIVSPOHEP, EOC, SZBO), zdravstvena analitika, IT okrepitve na dodatnih nalogah, tehnični projekti za čas investicije energetske sanacije stavbe na lokaciji Trubarjeva v Ljubljani, OE Celje ter OE Murska Sobota ter prevzem in vzpostavitev novih prostorov za Službo s cepivi) itd.

Dodatno je potrebno zagotoviti zaposlitev Strokovnega direktorja skladno z novim predlaganim statutom NIJZ, zaposlitev za določen čas, za čas mandata generalnega direktorja.

Novo zaposlitve v 2022 z obrazložitvijo

89 NOVE ZAPOSLOTITVE 2022	NOVE ZAPOSLOTITVE 2022	PLAN ZAPOSLOTITEV-NOVE NALOGE NDČ	15	
		PLAN ZAPOSLOTITEV-PROJEKT	11	
		PLAN ZAPOSLOTITEV-POVEČAN OBSEG DELA	16	
		PLAN ZAPOSLOTITEV-POVEČAN OBSEG DELA-NOVE NALOGE	3	
		PLAN ZAPOSLOTITEV-PRIPRAVNIK	10	
		PLAN ZAPOSLOTITEV- SPECIALIZANT	6	
		20 UPOKOJITVE+ODHODI ZAPOSLENIH	PLAN ZAPOSLOTITEV-NADOMEŠČANJE UPOKOJITVE	15
			PLAN ZAPOSLOTITEV-NADOMEŠČANJE ODHODOV NDČ	1
			PLAN ZAPOSLOTITEV-NADOMEŠČANJE ODHODOV DČ	4
		8 NADOMEŠČANJE PORODNIŠKE	PLAN ZAPOSLOTITEV-NADOMEŠČANJE PORODNIŠKE	8
61 OBSTOJEČI KADER	OBSTOJEČI KADER	OBSTOJEČI KADER - DČ	27	
		OBSTOJEČI KADER-MENJAVA DELOVNEGA MESTA	4	
		OBSTOJEČI KADER-NDČ	29	
		OBSTOJEČI KADER-MENJAVA DM VIŠJI ZDR.SPEC.	1	

Planiranih novih zaposlitev v letu 2022 je 89 (stanje na dan 31. 12. 2022, ki pa ne bo presegel kadrovskega načrta za leto 2021), od tega 11 na projektih, 10 pripravnikov in 6 specializantov, 15 za NDČ-nove naloge za deficitarne poklice, ki jih nujno potrebujemo (5 zdravnikov specialistov, od tega 2 za EOC, 1 vrnitev po pogodbi o mirovanju, 2 za Program ZDAJ (ZZZS sredstva), 9 informatikov za Center za informatiko (z rastjo števila uporabnikov, obsegom in številom aktivnih aplikacij obseg dela na eZdravju nenehno raste, zato so dodatne zaposlitve nujne) ter 1 strokovnjak za Miro za krajši delovni čas, 8 nadomeščanje porodniške odsotnosti, 20 nadomeščanje upokojitvev in odhodov zaposlenih, 19 povečan obseg dela (od tega 3 za nove naloge).

Med letom 2022 bomo za 6 mesecev zaposlili še 19 pripravnikov (od tega 17 za opravljanje strokovnega izpita za poklic »Sanitarni inženir« in 2 za opravljanje strokovnega izpita za poklic »Psiholog v zdravstveni dejavnosti«) ter 2 zdr. sekundarija in 1 zdravnika brez specializacije za 2 oz. 3 mesece, saj želimo predstaviti študij specializacije iz Javnega zdravja doktorjem medicine, ki se za specializacijo še odločajo in jih želimo navdušiti nad vpisom specializacije iz javnega zdravja, ker nam zdravnikov specialistov primanjkuje oziroma so v bližnji prihodnosti na NIJZ pričakovane upokojitve zdravnikov specialistov JZ. Vseh skupaj, ki bodo prišli in odšli med letom 2022, je 22, njihovo število ni vključeno v končno stanje zaposlenih na dan 31. 12. 2022.

Spremembe pri obstoječih zaposlenih bodo sledeče: 27 obstoječim zaposlenim za določen čas se bo podaljšalo delovno razmerje za določen čas. Ob izpolnitvi pogojev za zasedbo tega delovnega mesta bo 1 zaposleni premeščen na delovno mesto Višji zdravnik specialist, hkrati načrtujemo še

4 premestitve in sicer iz DM Sanitarni inženir II na DM Sanitarni inženir I (1 oseba) ter iz Farmacevt III v Farmacevt II (3 osebe).

29 obstoječih zaposlenih bomo zaposlili za nedoločen čas iz sledečih razlogov: specializacija in zaposlitev na delovno mesto Zdravnik specialist, nadomeščanja upokojitev (ob prihodu so prejeli pogodbo za določen čas z možnostjo podaljšanja), povečanega obseg dela, ki se je v dveh letih izkazal za stalne naloge z zagotovljenim financiranjem oziroma zaposlitve iz naslova novih sredstev ZZS pridobljenih v letu 2022 (program SOPA) in imamo financiranje zagotovljeno.

Za vse novo zaposlene je vir sredstev zagotovljen.

NIJZ svoj delovni proces vedno organizira na način, da najprej preverimo lastno kadrovske strukturo. To pomeni, da preden zaposlimo novo osebo, vedno najprej preverimo ali je mogoče delo organizirati na način, da ga opravljajo obstoječi zaposleni oz. ali je možna kakšna prerazporeditev zaposlenih. Šele v kolikor to ni mogoče, se odločimo za novo zaposlitev, seveda pod pogojem, da imamo zagotovljena finančna sredstva oz. vir financiranja.

Organiziranost dela

Delo na NIJZ poteka praviloma v okviru 40 urnega polnega tedenskega delovnega časa (uveden je sistem gibljivega delovnega časa). Delo ne poteka izmensko. Na področjih, kjer je to zaradi narave dela nujno potrebno (obvladovanje nalezljivih bolezni, zagotavljanje distribucije cepiv, okoljska tveganja), je uvedena stalna pripravljenost kot posebni delovni pogoj, skladno z internim aktom in veljavno kolektivno pogodbo za javni sektor. Na NIJZ je v skladu s pravilnikom, ki ureja delovni čas, in po pridobljenem predhodnem soglasju direktorja, možno tudi občasno delo na domu ob pogojih, ki so določeni v pravilniku, ki ureja delovni čas. Delo od doma omogočamo večjemu številu delavcev z namenom zagotovitve zdravja na delovnem mestu in preprečevanja širjenja okužb s SARS-CoV-2. Delo od doma se je za nekatera delovna mesta izkazalo za zelo učinkovito, zato se bomo tudi v prihodnje posluževali kombiniranega dela na lokaciji in delo od doma. S tem ukrepom lahko zmanjšujemo možnosti okužb na delovnem mestu in ohranjamo stabilno organizacijo in pravočasno opravljene delovne naloge.

Deficitarnost profilov

Največji primanjkljaj se kaže na področju zaposlovanja zdravnikov specialistov javnega zdravja, zato smo tudi v letu 2022 (enako kot v prejšnjih letih) Zdravniški zbornici Slovenije zaradi načrtovanja sporočili nove potrebe po omenjenih specialistih. Starostna struktura zaposlenih zdravnikov specialistov in višjih zdravnikov specialistov na NIJZ je 21 % v starosti nad 61 let in 38% v starosti 51–60 let (stanje na dan 1. 1. 2022), zato je potrebno pridobiti nove generacije, ki bodo nadomestile odhode zdravnikov zaradi upokojitev, ki se pričakujejo v prihodnjih letih.

Prilivi in odlivi kadrov

Dodatne zaposlitve (prilivi) v letu 2022 načrtujemo za izvajanje mednarodnih projektov, in sicer za čas trajanja projektov in iz dodatnih sredstev pri pogodbi za izvajanje programa javnega zdravja (npr.: EOC – Emergency Operating Centre).

Načrtujemo tudi zaposlitev zdravnikov specialistov javnega zdravja, ki bodo zaključili specializacijo in bodo tako nadomestili tiste, ki so se upokojili ali zapustili NIJZ iz drugih razlogov. Zaposlovali bomo tudi pripravnike in specializante, financirane s strani ZZS.

8.2 OSTALE OBLIKE DELA

V letu 2022 pričakujemo, da bodo število in stroški sklenjenih podjemnih in avtorskih pogodb ostali primerljivi oz. največ na lanski ravni.

Večina omenjenih pogodb bo sklenjenih za:

- administrativno pomoč pri pripravi in sodelovanje na multidisciplinarnem konziliju Programa Svit v letu 2022;
- delo v sklopu aktivnosti svetovalnega telefona za pomoč pri opuščanju kajenja;
- izvedbe predavanj in delavnic na daljavo;
- izvedbe pregledov ladij v Kopru v skladu z mednarodnim zdravstvenim pravilnikom;
- izvedbe supervizij v centrih za duševno zdravje otrok in mladostnikov (v nadaljevanju CDZOM) in v centrih za duševno zdravje odraslih (v nadaljevanju CDZO);
- obravnava in analiza primerov maternalnih smrti v Sloveniji za leto 2019, 2020 in 2021;
- potrebe izvajanja projektov;
- sodelovanja pri izvedbi usposabljanj za strokovni kader v centrih za duševno zdravje;
- sodelovanja pri tekočih nalogah na področju humanega biološkega monitoringa;
- sodelovanje pri pripravi strokovnih smernic in priporočil izvajanja programa SVIT, načrtovanja programa in informacijskega sistema, izobraževanje, zagotavljanje kakovosti in evalvacija;
- sodelovanje pri projektu EOC, pogodba z doktorjema medicine, ki sta bila pomembna člana ekipe v času covid ukrepov v Klicnem centru (takrat sta delo opravljala preko študentskega servisa, vmes pa sta doktorirala in vpisala specializacijo drugje), mi pa ju po podjemni pogodbi potrebujemo pri vzpostavitvi EOC centra, gre za preizkušen kader z znanji na tem področju;
- spremljanja razvoja dela na področju alkohola in duševnega zdravja, izmenjava informacij in dobrih praks;
- storitve prevajanja, lektoriranje in ostala podobna dela;
- svetovanja pri koordiniranju osnovnih vzrokov smrti in priprava zahtevkov, kodiranje bolj kompleksnih vzrokov smrti;
- ukrepe na področju obvladovanja širitve covid-19 s poudarkom na ranljivih skupinah prebivalstva (koordinacija in pomoč pri celoviti logistični organizaciji in izvedbi cepljenja proti covid-19, pomoč pri analizi dela profesionalnega klicnega centra in pripravi zaključnega poročila;
- vodenju IDS, priprava letnega plana dela zaposlenih v CDZOM, prenova Protokolov sodelovanja CDZOM s službami na različnih ravneh zdravstvenega varstva.

8.3 DEJAVNOSTI, ODDANE ZUNANJIM IZVAJALCEM

Zunanjim izvajalcem oddajamo dejavnosti iz naslova varovanja objektov ter prevoza gotovine iz območnih enot, čiščenja, prevajanja in lektoriranja, tiskarske in založniške storitve, prevoze zdravil ... Za izvajanje teh dejavnosti nimamo lastnih zaposlenih.

8.4 IZOBRAŽEVANJE, SPECIALIZACIJE IN PRIPRAVNIŠTVA

Največji primanjkljaj se kaže na področju zaposlovanja zdravnikov specialistov javnega zdravja, zato smo tudi v letu 2021 (enako kot v prejšnjih letih) Zdravniški zbornici Slovenije zaradi načrtovanja sporočili nove potrebe po omenjenih specialistih. Zaposlovali bomo tudi pripravnike in specializante, financirane s strani ZZZS. V breme NIJZ izvajanja pripravništev ne izvajamo.

9 PLAN INVESTICIJ IN VZDRŽEVALNIH DEL V LETU 2022

9.1 PLAN INVESTICIJ

Priloga - obrazec 4: Načrt investicijskih vlaganj 2022

S ciljem zagotavljanja nemotenega in učinkovitega poslovanje NIJZ bodo v letu 2022 prioriteto potrebne investicije v nabavo ustrezne uporabniške IKT opreme in obnovo zastarele IKT systemske infrastrukture na NIJZ. Za učinkovito in uspešno upravljanje razvoja rešitev eZdravja bodo potrebne investicije tako za nabavo IKT systemske opreme kot tudi za vzdrževanje obstoječih in nabavo novih licenc.

Za potrebe delovanja NIJZ bomo kupil pisarniško opremo: ergonomske stole, ognjevarne arhivske omare, omare, mini čajno kuhinjo, mize, pisalne mize, počivala za noge, stojala za revije, podpornike za knjige, police ...

V načrt smo vključili celovito energetska sanacijo stavb območnih enot Ljubljana, Celje, Murska Sobota, nakup dokumentarnega in erp sistema (1 mio EUR) kot nabavo prostorov za preskrbo s cepivi (5 mio EUR). Za nabavo SPC in sanacij smo, glede na dogovor z MZ, izdelali investicijske dokumentacije.

V načrtu imamo tudi nabavo opreme: pisarniška oprema (stoli, mize, omare, uničevalci dokumentov, konferenčne mize in stoli, senčila za pisarne ...), hladilnik, opremo za krizni center, fotokopirni stroj, železna ognjevarna omara, voziček za arhiv, računalniška oprema (prenosni in stacionarni računalniki, monitorji ...), ureditev UPS in agregatov, prenova aklimatov, nadgradnja dvigala ...

9.2 PLAN VZDRŽEVALNIH DEL

Priloga - obrazec 5: Načrt vzdrževalnih del 2022

Prioriteta bo izvedba nujnih vzdrževalnih del na objektih NIJZ zaradi preprečitve nastajanja škode. Zagotovili bomo ustrezne pogoje za prostore distribucije cepiv. Ostala vzdrževalna dela so na področju vzdrževanja računalniške opreme, komunikacij, programov, vozil in ostalih vrst vzdrževanja. Največji strošek predstavlja strošek vzdrževanja programske opreme za področje eZdravja, ki smo ga prevzeli s 1. 12. 2015.

9.3 PLAN ZADOLŽEVANJA

Za leto 2022 načrtujemo, da bomo pri poslovni banki pridobili do 1.000.000 EUR kratkoročnega posojila. Pri izvajanju projektov, financiranih s finančnimi instrumenti EU, se pojavlja problem prehodnega financiranja, saj je veliko projektov financiranih po sistemu povračil stroškov, kar pomeni, da moramo sredstva zalagati oziroma se za sredstva zadolževati. S pomočjo posojila bomo zagotavljali tudi tekočo likvidnost. Ročnost posojila je 31. 12. 2022. V letu 2022 si bomo prizadevali urediti zadolževanje pri Ministrstvu za finance, Enotnem zakladniškem računu države.

Datum: 14. 4. 2022

Podpis odgovorne osebe: direktor Milan Krek, dr. med., spec.

PRILOGE

BILANCA STANJA

na dan 31. 12.

(v eurih, brez centov)

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			2021	FN 2022
1	2	3	4	5
SREDSTVA				
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002+003+004+005+006+007+008+009+010+011)	001	13.028.084	18.213.810
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	19.755.433	21.255.433
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	13.327.534	14.926.838
02	NEPREMIČNINE	004	7.871.630	14.553.774
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	4.343.174	4.690.628
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	10.437.881	10.945.386
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	7.385.237	8.936.137
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	19.085	12.820
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	17.987.948	19.944.072
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	2.308	2.772
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	7.609.176	12.071.405
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	27.612	22.983
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	8.796	5.150
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	9.259.931	6.632.968
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	151.528	152.169
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	928.597	1.056.626
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	255.823	319.575
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024		
31	ZALOGE MATERIALA	025		
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026		
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027		
34	PROIZVODI	028		
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029		
36	ZALOGE BLAGA	030	255.823	319.575
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	31.271.855	38.477.457
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	9.855.035	9.855.035
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	21.755.615	24.959.342
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	1.701.676	1.798.145
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	16.555.500	20.372.498
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	781.738	667.108
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	501.855	784.445
25	KRATKOROČNO OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	6.354	1.823
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	2.208.492	1.335.323
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052+053+054+055+056+057+058+059)	044	9.516.240	13.518.115
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	9.072	2.718
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	9.825.872	13.497.526
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	0	17.871
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	318.704	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	31.271.855	38.477.457
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	9.855.035	9.855.035

4

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV - DOLOČENIH UPORABNIKOV

(v eurih, brez centov)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK		Indeks		Razlika	
			Plan 2021	Ocena realizacije 2021	Plan 2022	Plan 2022 / Plan 2021		Plan 2022 / Ocena realizacije 2021
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	860	56.097.154	65.221.699	75.136.140	133,94	115,20	9.914.441
	(861+862+863+864)							
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	56.097.154	65.221.699	75.136.140	133,94	115,20	9.914.441
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862				#DIV/0!	#DIV/0!	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863				#DIV/0!	#DIV/0!	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864				#DIV/0!	#DIV/0!	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	50	50	50	100,00	100,00	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	100	7.594	12.646	12.646,00	166,53	5.052
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	867	12.545	0	0	0,00	#DIV/0!	0
	(868+869)							
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0			#DIV/0!	#DIV/0!	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	12.545			0,00	#DIV/0!	0
	D) CELOTNI PRIHODKI	870	56.109.849	65.229.343	75.148.836	133,93	115,21	9.919.493
	(860+865+866+867)							
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	871	30.043.145	38.072.396	51.161.325	170,29	134,38	13.088.929
	(872+873+874)							
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	10.099.322	19.800.699	31.368.584	310,60	158,42	11.567.885
del 464	STROŠKI MATERIALA	873	2.912.804	2.870.374	4.843.867	166,29	181,38	2.173.193
del 464	STROŠKI STORITEV	874	17.031.019	15.601.323	14.949.174	87,78	95,82	-652.149
	F) STROŠKI DELA	875	24.405.868	23.904.008	22.265.585	91,23	93,15	-1.638.423
	(876+877+878)							
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	20.394.121	19.903.713	18.539.478	90,91	93,15	-1.364.235
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	3.336.927	3.007.229	2.781.498	83,36	92,49	-225.731
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	674.820	993.066	944.609	139,98	95,12	-48.457
del 462	G) AMORTIZACIJA	879	1.364.880	1.561.459	1.133.505	83,05	72,59	-427.954
del 463	H) REZERVACIJE	880	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!	0
del 465,00	J) DRUGI STROŠKI	881	200.000	210.492	216.598	108,30	102,90	6.106
del 467	K) FINANČNI ODHODKI	882	15.000	6.330	13.360	89,07	211,06	7.030
del 468	L) DRUGI ODHODKI	883	14.958	19.587	20.000	133,71	102,11	413
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI(885+886)	884	20.000	995	0	0,00	0,00	-995
	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0			#DIV/0!	#DIV/0!	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	20.000	995	0	0,00	0,00	-995
del 469	N) CELOTNI ODHODKI	887	56.063.851	63.775.267	74.810.373	133,44	117,30	11.035.106
	(871+875+879+880+881+882+883+884)							
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	888	45.998	1.454.076	338.463	735,82	23,28	-1.115.613
	(870-887)							
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	889	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!	0
	(887-870)							
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	6.213	1.889	#DIV/0!	30,40	-4.324
del 80	Presežek prihodkov obratunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	891	45.998	1.447.863	336.574	731,71	23,25	-1.111.289
	(888-890)							
del 80	Presežek odhodkov obratunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	892	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!	0
	(889+890) oz. (890-888)							
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obratunskega obdobja	893	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obratunskem obdobju (celo število)	894	552	553	569	103,05	102,93	16
	Število mesecev poslovanja	895	12	12	12	100,00	100,00	0

**IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV
PO VRSTAH DEJAVNOSTI**

(v eurih, brez cenilov)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK							
			Plan 2021			Ocena realizacije 2021			Plan 2022	
			JAVNA SLUŽBA	TRG	JAVNA SLUŽBA	TRG	JAVNA SLUŽBA	TRG	JAVNA SLUŽBA	TRG
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662+663+664)	660	52.328.869	3.768.285	61.964.213	3.257.486	71.672.353	3.463.787		
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	661	52.328.869	3.768.285	61.964.213	3.257.486	71.672.353	3.463.787		
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662								
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	663								
762	B) FINANČNI PRIHODKI	664	48	4	50	0	50	0		
763	C) DRUGI PRIHODKI	665	92	8	5.478	2.116	10.846	2.000		
	C) PREVEDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (666+669)	667	11.525	1.021	0	0	0	0		
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668								
del 764	DRUGI PREVEDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	669	11.525	1.021	61.968.741	3.259.602	71.683.049	3.465.787		
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	670	26.784.149	3.258.986	35.468.032	2.604.364	48.090.658	3.070.667		
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	671	8.078.459	2.018.864	17.842.932	1.957.767	29.319.251	2.049.333		
460	STROŠKI MATERIALA	672	2.184.603	728.201	2.186.098	484.276	3.971.725	871.842		
461	STROŠKI STORITEV	673	16.520.088	510.931	15.439.002	162.321	14.798.662	149.492		
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	674	24.039.780	366.088	23.941.967	282.011	22.942.949	222.856		
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	675	20.086.209	305.912	19.885.549	218.164	18.354.083	185.595		
del 464	PRIŠPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	676	3.286.873	50.054	2.974.267	32.962	2.753.663	27.815		
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	677	654.898	10.122	982.181	10.885	935.163	9.446		
462	G) AMORTIZACIJA	678	1.282.987	81.893	1.538.538	22.921	1.076.862	56.643		
	H) REZERVACIJE	680			0	0	0	0		
465,00	J) DRUGI STROŠKI	681	194.000	6.000	205.918	4.574	211.868	4.732		
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	15.000	0	6.319	11	13.337	23		
468	L) DRUGI ODHODKI	683	12.268	2.692	18.594	3	20.000	0		
	M) PREVEDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+689)	684	0	20.000	664	311	0	0		
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0	0	0	0	0		
del 469	OSTALI PREVEDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	20.000	0	664	311	0	0		
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+678+680+681+682+683+684)	687	52.328.181	3.735.670	60.981.072	2.884.195	71.455.652	3.354.721		
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670+687)	688	12.351	33.648	1.085.689	365.407	227.397	111.066		
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687+670)	689	0	0	0	0	0	0		
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	0	0	6.213	0	1.889		
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (685+690)	691	0	33.648	1.085.689	359.194	227.397	109.177		
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (686+689) oz. (690-689)	692	12.351	0	0	0	0	0		
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokrivanju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0	0	0	0	0		

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO DENARNEM TOKU
RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB
RAČUN FINANCIRANJA

A. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

	- v evrih -	Oznaka AOP	Realizacija 2021	Finančni načrt 2022	Indeks FN 2022 / Real. 2021
			(1)	(2)	(3)
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	61.664.952	76.159.474	123,51
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	58.673.025	72.978.294	124,38
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	56.758.468	71.086.629	125,24
					#DIV/0!
7400	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	33.523.451	42.975.542	128,20
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	33.523.451	36.937.393	110,18
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	6.038.149	#DIV/0!
7401	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	80.868	69.958	86,51
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	80.868	69.958	86,51
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0		#DIV/0!
7402	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	19.382.181	24.194.250	124,83
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	19.382.181	24.194.250	124,83
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0		#DIV/0!
7403, 7404	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	0	0	#DIV/0!
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414			#DIV/0!
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415			#DIV/0!
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416			#DIV/0!
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417			#DIV/0!
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418			#DIV/0!
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	3.771.968	3.846.879	101,99
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+428+488+489+490+429+430)	420	1.914.557	1.891.665	98,80
del 7102	Prejete obresti	422	0		#DIV/0!
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0		#DIV/0!
7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487	51.042	51.042	100,00
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	4.710	4.710	100,00
72	Kapitalski prihodki	425	0		#DIV/0!
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0		#DIV/0!
731	Prejete donacije iz tujine	427	0		#DIV/0!
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0		#DIV/0!
782	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488	0		#DIV/0!
783	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489	0		#DIV/0!
784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490	0		#DIV/0!
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	1.858.805	1.835.913	98,77
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in iz drugih držav	430	0		#DIV/0!
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	2.991.927	3.181.180	106,33
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	2.991.927	3.181.180	106,33
del 7102	Prejete obresti	433			#DIV/0!
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	55.971.978	71.697.245	128,09
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	53.328.583	68.644.629	128,72
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	21.226.703	19.403.835	91,41
del 4000	Plače in dodatki	440	18.450.517	17.202.584	93,24
del 4001	Regres za letni dopust	441	602.334	618.586	102,70
del 4002	Povračila in nadomestila	442	811.490	830.252	102,31
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	503.864	251.932	50,00
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	716.033	358.017	50,00
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0	#DIV/0!
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	142.465	142.465	100,00
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	3.340.767	3.133.461	93,79
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	1.668.499	1.555.647	93,24

del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	1.398.007	1.303.450	93,24
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	17.588	16.398	93,24
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	19.717	18.383	93,24
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	236.956	239.582	101,11
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	23.372.813	37.416.115	160,08

del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	1.760.694	1.760.694	100,00
del 4021	Posebni material in storitve	455	11.045.641	24.105.698	218,24
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	3.284.578	3.284.578	100,00
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	385.554	385.554	100,00
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	55.849	55.849	100,00
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	4.177.755	4.177.755	100,00
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	366.755	350.000	95,43
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0	#DIV/0!
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0	#DIV/0!
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	2.295.987	3.295.987	143,55
403	D. Plačila domačih obresti	464	1.568	1.568	100,00
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0	#DIV/0!
410	F. Subvencije	466	0	0	#DIV/0!
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0	#DIV/0!
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0	#DIV/0!
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0	#DIV/0!
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	5.386.732	8.689.649	161,32
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	281.184	6.682.144	2.376,43
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	12.019	0	0,00
4202	Nakup opreme	473	1.343.107	507.505	37,79
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	23.285	0	0,00
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	8.041	0	0,00
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	16.167	0	0,00
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0	#DIV/0!
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	3.562.565	1.500.000	42,10
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	140.364	0	0,00
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0	#DIV/0!
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	2.643.395	3.052.616	115,48
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	211.984	193.775	91,41
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	32.784	30.748	93,79
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	2.398.627	2.828.093	117,90
	III. PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) PRIHODKOV NAD ODHODKI (I.-II.) (401+437 ali 437-401)	485 oz. 486	5.692.974	4.462.229	

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

	- v evrih -	Oznaka AOP	Realizacija 2021	Finančni načrt 2022	Indeks FN 2022 / Real. 2021
			(1)	(2)	(3)
75	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)		0	0	#DIV/0!
750	Prejeta vračila danih posojil	500			#DIV/0!
751	Prodaja kapitalskih deležev	511			#DIV/0!
752	Kupnine iz naslova privatizacije				#DIV/0!
44	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442+443)		0	0	#DIV/0!
440	Dana posojila	512			#DIV/0!
441	Povečanje kapitalskih deležev in finančnih naložb	523			#DIV/0!
442	Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije				#DIV/0!
443	Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih pravnih osebah javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti				#DIV/0!
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV. - V.)		0	0	

C. RAČUN FINANCIRANJA

	- v evrih -	Oznaka AOP	Realizacija 2021	Finančni načrt 2022	Indeks FN 2022 / Real. 2021
			(1)	(2)	(3)
50	VII. ZADOLŽEVANJE (500+501)	550	700.000	1.000.000	142,86
500	Domače zadolževanje	551	700.000	1.000.000	142,86
501	Zadolževanje v tujini	559	0		#DIV/0!
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (550+551)	560	700.000	1.000.000	142,86
550	Odplačila domačega dolga	561	700.000	1.000.000	142,86
551	Odplačila dolga v tujino	569			#DIV/0!
	IX. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	570	0	0	
	X. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	572 oz. 573	5.692.974	4.462.229	
	XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-X.-III.)		-5.692.974	-4.462.229	

Načrt prihodkov in odhodkov INŠTITUTA za program javnega zdravja

Skupin a kontov	PRIHODKI IN ODHODKI	NAČRT sredstev za izvajanje programa javnega zdravja za leto 2021	REALIZACIJA sredstev za izvajanje programa javnega zdravja za leto 2021	NAČRT sredstev za izvajanje programa javnega zdravja za leto 2021	Indeks	Indeks
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
1.	PRIHODKI proračunskih sredstev po pogodbi v obdobju	8.115.760	8.115.760	8.500.000	104,73	104,73
2.	ODHODKI skupaj (2.1. + 2.2. + 2.3.), ki se nanašajo na nacionalni program po pogodbi	8.115.760	9.705.349	8.500.000	104,73	87,58
2.1.	SKUPAJ STROŠKI DELA (2.1.1. + 2.1.2. + 2.1.3. + 2.1.4. + 2.1.5.)	6.493.565	7.049.639	7.087.066	109,14	92,65
2.1.1.	464 - de obračunane bruto plače z nadomestili	5.217.746	6.134.335	5.650.715	108,30	92,12
2.1.2.	Dajatve delodajalca	801.344	950.888	909.765	113,53	95,68
2.1.3.	465 Drugi stroški dela (2.1.3.1. + 2.1.3.2)	224.950	266.252	270.711	120,34	101,67
2.1.3.1	464 - de Stroški prevoza na delo in z dela	87.714	96.480	84.651	96,51	87,74
2.1.3.2	464 - de Stroški prehrane	137.236	169.772	186.060	135,58	109,59
2.1.4.	464 - de Regres za letni dopust	177.134	210.869	181.046	102,21	85,86
2.1.5.	464 - de Premije za dodatno kolektivno pokojninsko zavarovanje	72.391	87.295	74.830	103,37	85,72
2.2.	MATERIALNI STROŠKI IN STROŠKI STORITEV (2.2.1 + 2.2.2.)	1.622.195	2.055.710	1.412.933	87,10	68,73
2.2.1.	460 Stroški materiala	300.000	212.248	261.300	87,10	123,11
2.2.2.	461 Stroški storitev	1.322.195	1.843.462	1.151.633	87,10	62,47
2.3.	462 AMORTIZACIJA				#DIV/0!	#DIV/0!
3.	PRESEŽEK PRIHODKOV (+) / PRESEŽEK ODHODKOV (-) (1-2)	0	-1.589.589	0	#DIV/0!	0,00

Opombe

V realizaciji leta 2021 je: (upoštevano sofinanciranje EMCDDA v višini 50 % - Pod točko 2.1.1 so dodani stroški jubilejnih nagrad, odpravnin na programu, delovna uspešnost. Pod točko 2.2.1. so dodani drugi stroški na programu (nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, registracija vozil, odvozi smeti in drugi izdatki za varstvo okolja, stroški prispevka za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov zaradi neizpolnjevanja kvote, stroški financiranja ...). Na program so porazdeljeni splošni oz. podporni stroški (material, storitve, delo, amortizacija), ki jih beležimo na posebnem stroškovnem nosilcu (vključeni komulativno pod storitve v višini 630.749 EUR). Porazdeljeni so, glede na sodila in navodila, ki jih je pripravilo ministrstvo za zdravje (S2 - delež neposrednih stroškov na programu)). Stroški za 2022 so porazdeljeni, glede na ocenjene pogodbene vrednosti.

Izpolnil: Jernej Verčkovnik

Podpis odgovorne osebe: Miljan Krek, dr.med.spec.

Tel. št.:02 8705 606

Zap. št.	Konto	Besedilo	Finančni načrt za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2021	Ocena realizacije v obdobju 1. 1. do 31. 12. 2021	Finančni načrt za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2022	Indeksi	
						FN 2022 / FN 2021	FN 2022 / Ocena real. 2021
1	760	Prihodki od prodaje proizvodov iz storitev (2 + 3 + 4 + 5 + 6)	56.097.155	65.221.700	75.136.141	133,94	115,20
2		Prihodki iz sredstev javnih financ (PROGRAM IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE)	8.115.760	8.115.760	8.500.000	104,73	104,73
3		Prihodki iz sredstev javnih financ (ZZS)	17.908.078	18.029.807	22.959.306	128,21	127,34
4		Drugi prihodki iz sredstev javnih financ	26.305.032	35.818.647	40.213.048	152,87	112,27
4a		Drugi prihodki iz sredstev javnih financ (specializanti, pripravniki, projekti)	6.026.371	5.360.337	6.240.410	103,55	116,42
4b		Drugi prihodki iz sredstev javnih financ naslova javnih storitev	20.278.661	30.458.310	33.972.638	167,53	111,54
5		Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	3.768.285	3.257.486	3.463.787	91,92	106,33
6		Drugi prihodki od prodaje proizvodov in storitev				#DIV/0!	#DIV/0!
7	762	Finančni prihodki	1.000	50	1.000	100,00	2.000,00
8	761, 763, 764	Prih. od prodaje blaga in materiala, drugi prih. in prevrednotovalni prihodki	11.695	7.594	11.695	100,00	154,00
9	76	PRIHODKI (1+ 7 + 8)	56.109.850	65.229.344	75.148.836	133,93	115,21
10	460	Stroški materiala (11 + 21)	2.912.804	2.670.374	4.843.566	166,29	181,38
11		PORABLJENA ZDRAVILA IN ZDRAVSTVENI MATERIAL (od 12 do 15)	2.348.787	2.147.791	3.640.880	155,01	169,52
12		Cepiva in zdravila	558.189	432.380	1.050.971	188,28	243,07
13		Razkužila				#DIV/0!	#DIV/0!
14		Medicinski potrošni material	339.160	449.320	450.000	132,68	100,15
15		OSTALI ZDRAVSTVENI MATERIAL (od 16 do 20)	1.451.438	1.266.091	2.139.909	147,43	169,02
16		Laboratorijski testi in reagenti	1.224.479	1.232.702	2.104.200	171,84	170,70
17		Laboratorijski material	1.000	249	0	0,00	0,00
18		Kemikalije				#DIV/0!	#DIV/0!
19		Material za DDD				#DIV/0!	#DIV/0!
20		Drug zdravstveni material	225.959	33.140	35.709	15,80	107,75
21		PORABLJENI NEZDRAVSTVENI MATERIAL (od 22 do 25)	564.017	522.583	1.202.686	213,24	230,14
22		Stroški porabljene energije (elektrika, ogrevanje, pogonska goriva)	257.996	258.111	607.444	235,45	235,34
23		Voda	18.691	16.616	20.000	107,00	120,37
24		Pisarniški material	79.423	54.186	92.623	116,62	170,94
25		Ostali nezdravstveni material	207.907	193.670	482.619	232,13	249,20
26	461	Stroški storitev (27 + 30)	17.031.019	15.601.323	14.949.174	87,78	95,82
27		ZDRAVSTVENE STORITVE (28 + 29)	673.460	691.558	691.558	102,69	100,00
28		Laboratorijske storitve	666.980	688.887	688.558	103,24	99,95
29		Ostale zdravstvene storitve	6.480	2.671	3.000	46,30	112,32
30		NEZDRAVSTVENE STORITVE (od 31 do 34)	16.357.559	14.909.765	14.257.616	87,16	95,63
31		Storitve vzdrževanja	4.403.634	4.528.082	4.536.809	103,02	100,19
32		Stroški najemnin	347.745	363.318	348.730	100,28	95,98
33		Strokovno izobraževanje delavcev, specializacije in strokovno izpopolnjevanje	69.234	67.068	298.470	431,10	445,03
34		Ostale nezdravstvene storitve	11.536.946	9.951.297	9.073.607	78,65	91,18
35	462	Amortizacija (36 - 37)	1.364.880	1.561.459	1.133.505	83,05	72,59
36		Obračunana amortizacija	3.150.000	2.850.758	3.500.000	111,11	122,77
37		Zmanjšanje amortizacije v breme virov	1.785.120	1.289.299	2.366.495	132,57	183,55
38	464	Stroški dela (od 39 do 41)	24.405.868	23.904.008	22.265.585	91,23	93,15
39		Plače zaposlenih	20.394.121	19.903.713	18.539.478	90,91	93,15
40		Dajatve na plače	3.089.436	3.007.229	2.781.498	90,03	92,49
41		Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja in drugi stroški dela	922.311	993.066	944.609	102,42	95,12
42	467	Finančni odhodki	13.360	6.330	13.360	100,00	211,06
43	465, 466, 468, 469	Drugi stroški, stroški prodanih zalog, drugi odhodki in prevrednotovalni poslovni odhodki	10.335.920	20.031.771	31.605.183	305,78	157,78
44	46	ODHODKI (10 + 26 + 35 + 38 + 42+ 43)	56.063.851	63.775.265	74.810.373	133,44	117,30
45		PRESEŽEK PRIHODKOV (+) ali PRESEŽEK ODHODKOV (-) (9 - 44)	45999	1454079	338463		
46		Davek od dohodka pravnih oseb		6214	1889	#DIV/0!	30,4
47		Presežek prihodkov ali odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (45 - 46)	45999	1447865	336574		

Opombe

Izpolnil: Jernej Verčkovnik

Tel. št.: 02 8705 606

Podpis odgovorne osebe: Milan Krek, dr. med. spec.

Struktura zaposlenih	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2021	Načrtovano število zaposlenih na dan 31. 12. 2022							Indeks 2022 / 2021		
		SKUPAJ	Polni d/č	Skraj. d/č	Dopoln. delo ¹	SKUPAJ	Od skupaj (stolpec 4) kader, ki je financiran iz drugih virov ²			Od skupaj (stolpec 4) nadomeščanja ³	
							5				6
							7=4/0				
I. ZDRAVNIKI IN ZDRAVSTVENA NEGA (A+B)	145	142	12	6	160	0	0	110,34			
A E1 - Zdravniki in zobozdravniki (1+2+3)	111	100	12	6	118	0	0	106,31			
1 Zdravniki (skupaj)	110	100	12	5	117	0	0	106,36			
1.1. Višji zdravnik specialist	78	61	10	3	74			94,87			
1.2. Specialist	15	21	2	1	24			160,00			
1.3. Višji zdravnik brez specializacije z licenco					0			#DIV/0!			
1.4. Zdravnik brez specializacije z licenco					0			#DIV/0!			
1.5. Zdravnik brez specializacije / zdravnik po opravljenem sekundariatu	1	1		1	2			200,00			
1.6. Specializant	16	17			17			106,25			
1.7. Pripravnik / sekundarij					0			#DIV/0!			
2 Zobozdravniki skupaj	1	0	0	1	1	0	0	100,00			
2.1. Višji zobozdravnik specialist					0			#DIV/0!			
2.2. Specialist					0			#DIV/0!			
2.3. Zobozdravnik	1			1	1			100,00			
2.4. Višji zobozdravnik brez specializacije z licenco					0			#DIV/0!			
2.5. Zobozdravnik brez specializacije z licenco					0			#DIV/0!			
2.6. Specializant					0			#DIV/0!			
2.7. Pripravnik					0			#DIV/0!			
3 Zdravniki svetovalci skupaj (višji svetnik, svetnik, primarij)					0			#DIV/0!			
B E3 - Zdravstvena nega (ZN) skupaj	34	42	0	0	42	0	0	123,53			
1 Medicinska sestra - VII./2 TR					0			#DIV/0!			
2 Profesor zdravstvene vzgoje					0			#DIV/0!			
3 Diplomirana medicinska sestra	31	39			39			125,81			
4 Diplomirana babica / SMS babica v porodnem bloku IT III					0			#DIV/0!			
5 Medicinska sestra - nacionalna poklicna kvalifikacija (VI. R.Z.D.)					0			#DIV/0!			
6 Srednja medicinska sestra / babica	3	3			3			100,00			
7 Bolničar					0			#DIV/0!			
8 Pripravnik zdravstvene nege					0			#DIV/0!			
II. E2 - Farmaceutski delavci skupaj	13	17	0	0	17	0	0	130,77			
1 Farmacevt specialist / Farmacevt specialist s specialnimi znanji					0			#DIV/0!			
2 Farmacevt / Farmacevt s specialnimi znanji	8	12			12			150,00			
3 Inženir farmacije					0			#DIV/0!			
4 Farmaceutski tehnik / Farmaceutski tehnik s specialnimi znanji	5	5			5			100,00			
5 Pripravniki					0			#DIV/0!			
6 Ostali / Farmacevt začetnik					0			#DIV/0!			
III. E4 - Zdravstveni delavci in sodelavci skupaj	259	258	9	2	269	0	0	103,86			
1 Konzultant (različna področja)					0			#DIV/0!			
2 Analitik (različna področja)	34	35	1	2	38			111,76			
3 Medicinski biokemik specialist					0			#DIV/0!			
4 Klinični psiholog specialist					0			#DIV/0!			
5 Specializant (klinična psihologija, laboratorijska medicina)					0			#DIV/0!			
6 Socialni delavec					0			#DIV/0!			
7 Sanitarni inženir	73	59			59			80,82			
8 Radiološki inženir					0			#DIV/0!			
9 Psiholog					0			#DIV/0!			
10 Pedagog / Specialni pedagog					0			#DIV/0!			
11 Logoped					0			#DIV/0!			
12 Fizioterapevt					0			#DIV/0!			
13 Delovni terapevt					0			#DIV/0!			
14 Analitik v laboratorijski medicini					0			#DIV/0!			
15 Inženir laboratorijske biomedicine					0			#DIV/0!			
16 Sanitarni tehnik	3	2	1		3			100,00			
17 Zobotehnik					0			#DIV/0!			
18 Laboratorijski tehnik	5	5			5			100,00			
19 Voznik reševalec					0			#DIV/0!			
20 Pripravnik	11	10			10			90,91			
21 Ostali	133	147	7		154			115,79			
IV. Ostali delavci iz drugih plačnih skupin⁴	21	20	1		21			100,00			
V. J - Nezdravstveni delavci po področjih dela skupaj⁵	141	145	5	1	151	0	0	107,09			
1 Administracija (J2)	24	22	2		24			100,00			
2 Področje informatike	28	37		1	38			135,71			
3 Ekonomsko področje	7	7			7			100,00			
4 Kadrovsko-pravno in splošno področje	4	5			5			125,00			
5 Področje nabave	4	3			3			75,00			
6 Področje tehničnega vzdrževanja	4	3	1		4			100,00			
7 Področje prehrane					0			#DIV/0!			
8 Oskrbovalne službe					0			#DIV/0!			
9 Ostalo	70	68	2		70			100,00			
VI. Skupaj (I. + II. + III. + IV. + V.)	579	582	27	9	618	0	0	106,74			
VII. Preostali zaposleni s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi (tisti, ki so na porodniški in na bolniški odsotnosti daljši od 30 dni)	36	12	3		15			41,67			
VIII. Zaposleni preko javnih del					0			#DIV/0!			
IX. SKUPAJ VSI ZAPOSLENI S SKLENJENO POGODBO O ZAPOSLOTVI (VI. + VII. + VIII.)	615	594	30	9	633	0	0	102,93			

Opombe:

Izpolnil: ŠPELA JEREB

Tel. št.: 01/2441-735

Podpis odgovorne osebe:

Vir financiranja	Dovoljeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2022 (glede na sprejet FN oz. REN 2021)	Realizacija števila zaposlenih na dan 1. 1. 2022	Plan števila zaposlenih na dan 1. 1. 2023	Rast plan 1. 1. 2023 / Dovoljeno 1. 1. 2022	Rast plan 1. 1. 2023 / Realizacija 1. 1. 2022
1. Državni proračun	287,74	286,43	284,04	-1,29	-0,83
2. Proračun občin	2,00	3,36	3,36	68,00	0,00
3. ZZS in ZPIZ	146,89	162,29	172,08	17,15	6,03
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesijne, RTV- prispevek)	0,00	0,25	0,25	#DIV/0!	0,00
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	27,42	17,02	19,04	-30,56	11,87
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!	#DIV/0!
7. Sredstva prejetih donacij	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!	#DIV/0!
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	114,73	83,69	90,27	-21,32	7,86
9. sredstva proračuna za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18 in 66/19) in iz tretjega odstavka 34. člena ZZDej;	27,00	33,50	27,00	0,00	-19,40
10. Sredstva iz sistema javnih del				#DIV/0!	#DIV/0!
11. sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstev za projekte in programe, namenjenih za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti				#DIV/0!	#DIV/0!
12. Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 11. točke)	605,78	586,54	596,04	-1,61	1,62
13. Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	436,63	452,33	459,73	5,29	1,64
14. Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11	169,15	134,21	136,31	-19,41	1,56

Opombe:

Povečanje zaposlenih iz točke 12 izhaja iz pridobljenih dodatnih virov (COVID sredstva) (2021/2022). V letu 2022 izhaja povečanje števila zaposlenih iz naslova dodatnih virov (program ZZS - program Zdej, razvojno implementacijski team), državni proračun (krizni center, eZdravje, distribucija Covid 19) ter novi projekti (Joint Action projekti best practices in diabetes, horizon projekt Esquapio...)

Izpolnil: Jernej Verčkovnik

Tel. št.: 02 8705 606

Podpis odgovorne osebe: Miljan Krek, dr. med. spec.

VRSTE INVESTICIJ (v EUR brez centov) ¹	Finančni načrt za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2021	Ocena realizacije v obdobju 1. 1. do 31. 12. 2021	Finančni načrt za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2022	Indeks FN 2022 / FN 2021	Indeks FN 2022 / Ocena real. 2021
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA	912.365	2.947.551	1.500.000	164,41	50,89
1. Programska oprema (licence, rač. programi)	912.365	2.947.551	1.500.000	164,41	50,89
2. Drugo				#DIV/0!	#DIV/0!
II. NEPREMICNINE	2.504.000	114.968	6.682.144	266,86	5.812,18
1. Zemljišča				#DIV/0!	#DIV/0!
2. Zgradbe	2.504.000	114.968	6.682.144	266,86	5.812,18
III. OPREMA (A+B)	1.457.585	1.925.091	507.505	34,82	26,36
A Medicinska oprema	818.240	79.853	50.000	6,11	62,62
1. Laboratorijska oprema	693.400	0		0,00	#DIV/0!
2. Drugo (vrednost nad 40.000 EUR)				#DIV/0!	#DIV/0!
3. Drugo (vrednost pod 40.000 EUR)	124.840	79.853	50.000	40,05	62,62
B Nemedicinska oprema	639.345	1.845.238	457.505	71,56	24,79
1. Informacijska tehnologija	524.945	1.752.796	222.900	42,46	12,72
2. Drugo	114.400	92.442	234.605	205,07	253,79
IV. SKUPAJ (I.+II.+III.)	4.873.950	4.987.610	8.689.649	178,29	174,22

Opomba: Prikazana so vsa sredstva razreda 0 - Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju, vključno s sredstvi v pridobivanju.

VIRI FINANCIRANJA	Finančni načrt za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2021	Ocena realizacije v obdobju 1. 1. do 31. 12. 2021	Finančni načrt za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2022	Indeks FN 2022 / FN 2021	Indeks FN 2022 / Ocena real. 2021
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA	912.365	2.947.551	1.500.000	164,41	50,89
1. Amortizacija	810.515	904.632	500.000	61,69	55,27
2. Lastni viri (del presežka)				#DIV/0!	#DIV/0!
3. Sredstva ustanovitelja	99.430	203.720		0,00	0,00
4. Leasning				#DIV/0!	#DIV/0!
5. Posojila				#DIV/0!	#DIV/0!
6. Donacije				#DIV/0!	#DIV/0!
7. Drugo	2.420	1.839.199	1.000.000	41,322,31	54,37
II. NEPREMICNINE	2.504.000	114.968	6.682.144	266,86	5.812,18
1. Amortizacija	0	0	126.000	#DIV/0!	#DIV/0!
2. Lastni viri (del presežka)				#DIV/0!	#DIV/0!
3. Sredstva ustanovitelja	2.074.000	0	6.038.149	291,14	#DIV/0!
4. Leasning				#DIV/0!	#DIV/0!
5. Posojila				#DIV/0!	#DIV/0!
6. Donacije				#DIV/0!	#DIV/0!
7. Drugo	430.000	114.968	517.995	120,46	450,56
III. NABAVA OPREME (A+B)	1.457.585	1.925.091	507.505	34,82	26,36
A Medicinska oprema	818.240	79.853	50.000	6,11	62,62
1. Amortizacija	157.000	79.853	50.000	31,85	62,62
2. Lastni viri (del presežka)				#DIV/0!	#DIV/0!
3. Sredstva ustanovitelja	661.240			0,00	#DIV/0!
4. Leasning				#DIV/0!	#DIV/0!
5. Posojila				#DIV/0!	#DIV/0!
6. Donacije				#DIV/0!	#DIV/0!
7. Drugo				#DIV/0!	#DIV/0!
B Nemedicinska oprema	639.345	1.845.238	457.505	71,56	24,79
1. Amortizacija	397.365	576.974	457.505	115,13	79,29
2. Lastni viri (del presežka)				#DIV/0!	#DIV/0!
3. Sredstva ustanovitelja	134.400			0,00	#DIV/0!
4. Leasning				#DIV/0!	#DIV/0!
5. Posojila				#DIV/0!	#DIV/0!
6. Donacije				#DIV/0!	#DIV/0!
7. Drugo	107.580	1.268.264		0,00	0,00
IV. SKUPAJ (I.+II.+III.)	4.873.950	4.987.610	8.689.649	178,29	174,22
1. Amortizacija	1.364.880	1.561.459	1.133.505	83,05	72,59
2. Lastni viri (del presežka)	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
3. Sredstva ustanovitelja	2.969.070	203.720	6.038.149	203,37	2.963,95
4. Leasning	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
5. Posojila	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
6. Donacije	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
7. Drugo	540.000	3.222.431	1.517.995	281,11	47,11

AMORTIZACIJA	Finančni načrt za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2021	Ocena realizacije v obdobju 1. 1. do 31. 12. 2021	Finančni načrt za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2022	Indeks FN 2022 / FN 2021	Indeks FN 2022 / Ocena real. 2021
I. Priznana amortizacija v cenih storitev ²	1.364.880	1.561.459	1.133.505	83,05	72,59
II. Obračunana amortizacija	3.150.000	2.850.758	3.500.000	111,11	122,77
III. Razlika med priznano in obračunano amortizacijo	1.785.120	1.289.299	2.366.495	132,57	183,55
IV. Porabljena amortizacija	1.364.880	1.561.459	1.133.505	83,05	72,59

Opombe

Pod točko 7 (drugo) uvrščamo nabave, na zahtevo Ministrstva za zdravje - nabava osnovnih sredstev iz amortizacije preteklih let (eZdravje). V točki 7 prikazujemo tudi viri nabav iz naslova projektnih sredstev.

Izpolnil: J. Verčkovnik

Podpis odgovorne osebe: Mlani Krek, d. med. spec.

Tel. št.: 02 8705 606

Namen	Celotna načrtovana vrednost vzdrževalnih del v letu 2022	v EUR, brez centov	
		Načrtovani stroški tekočega vzdrževanja (konti 461)	Načrtovani stroški investicijskega vzdrževanja (konti 461)
Načrtovana so naslednja vlaganja:	1 = 2 + 3	2	3
SKUPAJ:	4.536.809	4.536.809	0
1 ODHODKI -vzdrževanje rač. in komunik. opreme	16.027	16.027	
2 ODHODKI -vzdrževanje računalniških programov	4.192.211	4.192.211	
3 ODHODKI -vzdrževanje objektov-stavb	214.853	214.853	
4 ODHODKI -vzdrževanje vozil	6.341	6.341	
5 ODHODKI -vzdrževanje OSTALO	107.377	107.377	
6	0		
7	0		
8	0		
9	0		
10	0		
11	0		
12	0		
13	0		
14	0		
15	0		
16	0		
17	0		
18	0		
19	0		
20	0		
21	0		
22	0		
23	0		
24	0		
25	0		
26	0		
27	0		
28	0		
29	0		
30	0		
31	0		
32	0		
33	0		
34	0		
35	0		
36	0		
37	0		
38	0		
39	0		
40	0		
41	0		
42	0		
43	0		
44	0		
45	0		
46	0		
47	0		
48	0		
49	0		
50	0		
Ocena realizacije vrednosti vzdrževalnih del v letu 2021	4.570.398	4.568.871	1.527
Indeks FN 2022 / Ocena real. 2021	99,27	99,30	0,00

Opombe:

Izpolnil: Jernej Verčkovnik

Podpis odgovorne osebe: Milan Krek, dr. med. zpev.

Tel. št.: 02 8705 606

Program	Finančni načrt za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2021	Ocena realizacije v obdobju 1. 1. do 31. 12. 2021	Finančni načrt za obdobje 1. 1. do 31. 12. 2022	FN 2022 / FN 2021	FN 2022 / Ocena real. 2021
1 Prihodki Terciar I	596.407	596.407	594.000	99,60	99,60
2 Prihodki Terciar II				#DIV/0!	#DIV/0!
3 Prihodki skupaj (I in II)	596.407	596.407	594.000	99,60	99,60
4 Odhodki Terciar I	596.407	603.830	594.000	99,60	98,37
1. Učenje	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
2. Usposabljanje za posebna znanja	6.778	2.253	2.500	36,88	110,96
3. Razvoj in raziskave	214.617	222.231	305.625	142,40	137,53
4. Nacionalni register boleznih in nacionalna evidenca	375.012	379.346	285.875	76,23	75,36
5. Odhodki Terciar II	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Ozko specializirani laboratoriji, diagnostične in terapevtske enote				#DIV/0!	#DIV/0!
6. Subspecialni timi				#DIV/0!	#DIV/0!
7. Interdisciplinarni ekspertni konzilij				#DIV/0!	#DIV/0!
Odhodki skupaj (I in II)	596.407	603.830	594.000	99,60	98,37

Opombe:

Izpolnil: J. Verčkovnik

Tel. št.: 02 8705 606

Podpis odgovorne osebe: Milan Krek dr.med.sp.ec.

NAZIV JAVNEGA ZAVODA

NIJZ

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

- v svrh -

	REALIZACIJA 2021	FINANČNI NAČRT 2022	INDEKS FN 2022/ 2021	FINANČNI NAČRT 2023	INDEKS FN 2023/ FN 2022	NAPOVED 2024	INDEKS 2024/ FN 2023	NAPOVED 2025	INDEKS 2025/ 2024
7 I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	61.664.952	76.159.474	123,5	76.382.555	100,3	76.618.723	100,3	77.204.643	100,8
TEKOČI PRIHODKI (70+71)	3.047.679	3.236.932	106,2	3.437.937	106,2	3.651.424	106,2	3.878.168	106,2
70 DAVČNI PRIHODKI	0	0		0		0		0	
71 NEDAVČNI PRIHODKI	3.047.679	3.236.932	106,2	3.438.156	106,2	3.652.109	106,2	3.879.594	106,2
710 Udeležba na dobičku in dohodki od pramočenja	51.042	51.042	100,0	51.042	100,0	51.042	100,0	51.042	100,0
7100 Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	0	0		0		0		0	
7102 Prihodki od obrasti	0	0		0		0		0	
7103 Prihodki od pramočenja	51.042	51.042	100,0	51.042	100,0	51.042	100,0	51.042	100,0
711 Takse in pristojbine	0	0		0		0		0	
7110 Sodne takse	0	0		0		0		0	
7111 Upravne takse in pristojbine	0	0		0		0		0	
712 Gube in druga denarne kazni	0	0		0		0		0	
7120 Gube in druga denarne kazni	0	0		0		0		0	
713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	2.991.927	3.181.180	106,3	3.382.404	106,3	3.596.357	106,3	3.823.842	106,3
7130 Prihodki od prodaje blaga in storitev	2.991.927	3.181.180	106,3	3.382.404	106,3	3.596.357	106,3	3.823.842	106,3
714 Drugi nedavčni prihodki	4.710	4.710	100,0	4.710	100,0	4.710	100,0	4.710	100,0
7140 Drugi prostovoljni prispevki za socialno varnost	0	0		0		0		0	
7141 Drugi nedavčni prihodki	4.710	4.710	100,0	4.710	100,0	4.710	100,0	4.710	100,0
72 KAPITALSKI PRIHODKI	0	0		0		0		0	
720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	0	0		0		0		0	
7200 Prihodki od prodaje zemljišč in prostorov	0	0		0		0		0	
7201 Prihodki od prodaje prevoznih sredstev	0	0		0		0		0	
7202 Prihodki od prodaje opreme	0	0		0		0		0	
7203 Prihodki od prodaje drugih osnovnih sredstev	0	0		0		0		0	
721 Prihodki od prodaje zalog	0	0		0		0		0	
7210 Prihodki od prodaje blajevnih rezerv	0	0		0		0		0	
7211 Prihodki od prodaje drugih zalog	0	0		0		0		0	
722 Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih sredstev	0	0		0		0		0	
7220 Prihodki od prodaje kmetijskih zemljišč in gozdov	0	0		0		0		0	
7221 Prihodki od prodaje stavbinih zemljišč	0	0		0		0		0	
7222 Prihodki od prodaje premoženjskih pravic in drugih neopredmetenih sredstev	0	0		0		0		0	
73 PREJETE DONACIJE	0	0		0		0		0	
730 Prejete donacije iz domačih virov	0	0		0		0		0	
7300 Prejete donacije in darila od domačih pravnih oseb	0	0		0		0		0	
7301 Prejete donacije in darila od domačih fizičnih oseb	0	0		0		0		0	
731 Prejete donacije iz tujine	0	0		0		0		0	
7310 Prejete donacije in darila od tujih nevladnih organizacij in fundacij	0	0		0		0		0	
7311 Prejete donacije in darila od tujih vlad in vladnih institucij	0	0		0		0		0	
7312 Prejete donacije in darila od tujih pravnih oseb	0	0		0		0		0	
7313 Prejete donacije in darila od tujih fizičnih oseb	0	0		0		0		0	
732 Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	0	0		0		0		0	
7320 Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	0	0		0		0		0	
74 TRANSFERNI PRIHODKI	56.758.468	71.086.629	125,2	71.090.127	100,0	71.093.800	100,0	71.433.505	100,5
740 Transferni prihodki iz drugih javnofinanih institucij	52.988.500	67.230.750	126,9	67.243.248	100,0	67.248.921	100,0	67.588.828	100,5
7400 Prejeta sredstva iz državnega proračuna	33.523.451	42.975.542	128,2	42.975.542	100,0	42.975.542	100,0	43.190.420	100,5
7401 Prejeta sredstva iz obdanih proračunov	80.868	69.958	86,5	73.456	105,0	77.129	105,0	80.985	105,0
7402 Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	19.382.181	24.194.250	124,8	24.194.250	100,0	24.194.250	100,0	24.315.221	100,5
7403 Prejeta sredstva iz javnih skladov	0	0		0		0		0	
7404 Prejeta sredstva iz javnih agencij	0	0		0		0		0	
741 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	3.771.968	3.846.879	102,0	3.846.879	100,0	3.846.879	100,0	3.846.879	100,0
7410 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz predprilostnih in poprilstopnih pomoči Evropske unije	0	0		0		0		0	
7411 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije za izvajanje skupne kmetijske politike	0	0		0		0		0	
7412 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije iz strukturnih skladov	0	0		0		0		0	
7413 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije iz kohezijskega sklada	0	0		0		0		0	
7414 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	0	0		0		0		0	
7415 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije iz naslova pavšalnih povračil	3.771.968	3.846.879	102,0	3.846.879	100,0	3.846.879	100,0	3.846.879	100,0
7416 Druga prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	0	0		0		0		0	
7417 Prejeta sredstva iz državnega proračuna - iz sredstev drugih evropskih institucij	0	0		0		0		0	
78 PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE	1.858.805	1.835.913	98,8	1.854.272	101,0	1.872.815	101,0	1.891.543	101,0
780 Predprilostna in poprilstopna pomoč Evropske unije	0	0		0		0		0	
7800 Prejeta sredstva PHARE	0	0		0		0		0	
7801 Prejeta sredstva ISPA	0	0		0		0		0	
7802 Prejeta sredstva SAPARD	0	0		0		0		0	
7803 Poprilstopna pomoč	0	0		0		0		0	
781 Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje skupne kmetijske in ribiške politike	0	0		0		0		0	
7810 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova tržnih ukrepov v kmetijstvu iz Evropskega kmetijskega jamstvenega in usmerjevalnega sklada - Jamstvo	0	0		0		0		0	
7811 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova neposrednih plačil v kmetijstvu iz Evropskega kmetijskega jamstvenega in usmerjevalnega sklada - Jamstvo	0	0		0		0		0	
7812 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova programa razvoja podeželja iz Evropskega kmetijskega jamstvenega in usmerjevalnega sklada - Jamstvo	0	0		0		0		0	
7813 Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje skupne kmetijske politike	0	0		0		0		0	
7814 Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje skupne ribiške politike	0	0		0		0		0	
782 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	0	0		0		0		0	
7820 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Evropskega kmetijskega jamstvenega in usmerjevalnega sklada - Usmerjalni del (EAGGF - Guidance Fund)	0	0		0		0		0	
7821 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ERDF)	0	0		0		0		0	
7822 Prejeta sredstva iz Evropskega socialnega sklada (ESF)	0	0		0		0		0	
7823 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova Finančnega Instrumenta za usmerjanje ribištva (IFIG)	0	0		0		0		0	
7824 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova Pobude za zaposlovanje mladih (YEI)	0	0		0		0		0	
7825 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim	0	0		0		0		0	
783 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz kohezijskega sklada	0	0		0		0		0	
7830 Prejeta sredstva iz Kohezijskega sklada (CF)	0	0		0		0		0	
784 Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	0	0		0		0		0	
7840 Prejeta sredstva iz proračuna EU za Schengensko mejno	0	0		0		0		0	
7841 Druga prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje notranjih politik EU 2004 - 2006	0	0		0		0		0	
7842 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova Konkurenčnost za rasti in zaposlovanje	0	0		0		0		0	
7843 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	0	0		0		0		0	
785 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova pavšalnih povračil	0	0		0		0		0	
7850 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova pavšalnih povračil za krepitev denarnega toka	0	0		0		0		0	
7851 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz naslova pavšalnih povračil za proračunsko izravnavo	0	0		0		0		0	
786 Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	1.858.805	1.835.913	98,8	1.835.913	100,0	1.835.913	100,0	1.854.272	101,0
7860 Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU	1.858.805	1.835.913	98,8	1.835.913	100,0	1.835.913	100,0	1.854.272	101,0
787 Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	0	0		0		0		0	
7870 Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	0	0		0		0		0	
788 Prejeta vračila sredstev iz proračuna Evropske unije	0	0		0		0		0	
7880 Prejeta vračila sredstev iz proračuna Evropske unije	0	0		0		0		0	

	REALIZACIJA	FINANČNI	INDEKS FN 2022/ 2021	FINANČNI	INDEKS FN 2023/ FN 2022	NAPOVED	INDEKS 2024/ 2023	NAPOVED	INDEKS 2025/ 2024
--	-------------	----------	----------------------------	----------	-------------------------------	---------	-------------------------	---------	-------------------------

	2021	NACRT 2022	2021	NACRT 2023	FN 2022	2024	FN 2023	2025	2024
4 II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43+45)	55.971.978	71.697.245	128,1	71.666.663	100,0	74.688.892	104,2	77.581.681	103,9
40 TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+404+409)	50.585.245	63.007.596	124,6	66.157.975	105,0	69.465.874	105,0	72.939.168	105,0
400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	21.438.687	19.597.610	91,4	20.577.491	105,0	21.988.368	105,0	22.886.884	105,0
4000 Plače in dodatki	18.613.711	17.377.584	93,4	18.246.463	105,0	19.158.786	105,0	20.116.726	105,0
4001 Regres za letni dopust	609.779	628.586	103,1	660.015	105,0	693.016	105,0	727.667	105,0
4002 Povračila in nadomestila	825.773	839.027	101,6	880.978	105,0	925.027	105,0	971.279	105,0
4003 Sredstva za delovno uspešnost	509.342	251.932	49,5	264.529	105,0	277.755	105,0	291.643	105,0
4004 Sredstva za nadurno delo	734.560	358.017	48,7	375.917	105,0	394.713	105,0	414.449	105,0
4005 Plače za delo nerezidentov po pogodbi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4009 Drugi izdatki zaposlenim	145.522	142.465	97,9	149.588	105,0	157.088	105,0	164.921	105,0
401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	3.373.551	3.164.209	93,8	3.322.420	105,0	3.488.541	105,0	3.682.988	105,0
4010 Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	1.684.503	1.575.647	93,5	1.654.430	105,0	1.737.151	105,0	1.824.009	105,0
4011 Prispevek za zdravstveno zavarovanje	1.411.326	1.310.450	93,1	1.379.123	105,0	1.448.079	105,0	1.520.483	105,0
4012 Prispevek za zaposlovanje	17.718	16.398	92,6	17.218	105,0	18.079	105,0	18.983	105,0
4013 Prispevek za starševsko varstvo	19.905	18.383	92,4	19.303	105,0	20.268	105,0	21.281	105,0
4015 Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	240.099	240.300	100,1	252.347	105,0	264.964	105,0	278.212	105,0
402 Izdatki za blago in storitve	25.771.439	40.244.208	156,2	42.256.418	105,0	44.369.239	105,0	46.587.701	105,0
4020 Pisarniški in splošni material in storitve	1.843.115	1.760.694	95,5	1.848.729	105,0	1.941.165	105,0	2.038.223	105,0
4021 Posebni material in storitve	13.234.564	26.933.791	203,5	28.280.480	105,0	29.694.504	105,0	31.179.230	105,0
4022 Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	3.227.812	3.284.578	98,7	3.448.807	105,0	3.621.247	105,0	3.802.310	105,0
4023 Prevozni stroški in storitve	347.991	385.554	99,4	404.832	105,0	425.073	105,0	446.327	105,0
4024 Izdatki za službena potovanja	58.072	55.849	96,2	58.641	105,0	61.574	105,0	64.652	105,0
4025 Tekoče vzdrževanje	4.208.846	4.177.755	99,3	4.386.643	105,0	4.605.975	105,0	4.836.274	105,0
4026 Poslovne najemnine in zakupnine	378.944	350.006	92,4	367.500	105,0	385.875	105,0	405.169	105,0
4027 Kazni in odškodnine	2.334.895	3.295.987	141,2	3.460.786	105,0	3.633.826	105,0	3.815.517	105,0
4029 Drugi operativni odhodki	0	0	0	0	0	0	0	0	0
403 Plačila domačih obresti	1.568	1.568	100,0	1.646	105,0	1.729	105,0	1.815	105,0
4030 Plačila obresti od kreditov - Banki Slovenije	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4031 Plačila obresti od kreditov - poslovnim bankam	1.568	1.568	100,0	1.646	105,0	1.729	105,0	1.815	105,0
4032 Plačila obresti od kreditov - drugim finančnim institucijam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4033 Plačila obresti od kreditov - drugim domačim kreditodajalcem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4034 Plačila obresti od vrednostnih papirjev izdanih na domačem trgu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4035 Plačila obresti subjektom, vključenim v sistem EZR	0	0	0	0	0	0	0	0	0
404 Plačila tujih obresti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4040 Plačila obresti od kreditov - mednarodnim finančnim institucijam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4041 Plačila obresti od kreditov - tujim vladam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4042 Plačila obresti od kreditov - tujim poslovnim bankam in finančnim institucijam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4043 Plačila obresti od kreditov - drugim tujim kreditodajalcem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4044 Plačila obresti od vrednostnih papirjev, izdanih na tujih trgih	0	0	0	0	0	0	0	0	0
409 Rezerve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4090 Splošna proračunska rezervacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4091 Proračunska rezerva	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4092 Druge rezerve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4093 Sredstva za posebne namene	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4098 Rezervacije za kreditna tveganja v javnih skladih	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41 TEKOČI TRANSFERI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
410 Subvencije	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4100 Subvencije javnim podjetjem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4101 Subvencije finančnim institucijam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4102 Subvencije pravnim osebam in zasebnikom	0	0	0	0	0	0	0	0	0
411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4110 Transferi nezaposlenim	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4111 Družinski prejemki in starševska nadomestila	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4112 Transferi za zagotavljanje socialne varnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4113 Transferi vojniim invalidom, veteranom in žrtvam vojnega nastopa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4114 Pokojnina	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4115 Nadomestila plač	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4116 Bolaznine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4117 Štipendije	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4119 Drugi transferi posameznikom	0	0	0	0	0	0	0	0	0
412 Transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4120 Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
413 Drugi tekoči domači transferi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4130 Tekoči transferi občinam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4131 Tekoči transferi v sklade socialnega zavarovanja	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4132 Tekoči transferi v javne sklade	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4133 Tekoči transferi v javne zavode	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4134 Tekoči transferi v državni proračun	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4135 Tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4136 Tekoči transferi v javne agencije	0	0	0	0	0	0	0	0	0
414 Tekoči transferi v tujino	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4140 Tekoči transferi mednarodnim institucijam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4141 Tekoči transferi tujim vladam in vladnim institucijam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4142 Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4143 Drugi tekoči transferi v tujino	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42 INVESTICIJSKI ODHODKI	5.386.733	8.689.649	161,3	5.508.687	63,4	5.223.018	94,8	4.642.513	88,9
420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	5.386.733	8.689.649	161,3	5.508.687	63,4	5.223.018	94,8	4.642.513	88,9
4200 Nakup zgradb in prostorov	281.184	6.682.144	2.376,4	295.243	4,4	310.005	105,0	325.506	105,0
4201 Nakup prevoznih sredstev	12.019	0	0,0	12.620	105,0	13.251	105,0	13.913	105,0
4202 Nakup opreme	1.343.108	507.505	37,8	1.410.263	277,9	1.480.777	105,0	1.554.815	105,0
4203 Nakup drugih osnovnih sredstev	23.285	0	0,0	24.449	105,0	25.672	105,0	26.955	105,0
4204 Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	8.041	0	0,0	8.443	105,0	8.865	105,0	9.308	105,0
4205 Investicijsko vzdrževanje in obnove	16.167	0	0,0	16.975	105,0	17.824	105,0	18.715	105,0
4209 Nakup zemljišč in naravnih bogastev	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0
4207 Nakup nematerialnega premoženja	3.567.565	1.500.000	42,1	3.740.693	245,4	3.366.624	90,0	2.693.299	80,0
4208 Študije in izvedljivi projekti, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	140.364	0	0,0	0	0	0	0	0	0
4209 Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
431 Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4310 Investicijski transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4311 Investicijski transferi javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4312 Investicijski transferi finančnim institucijam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4313 Investicijski transferi pravnim osebam in zasebnikom	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4314 Investicijski transferi posameznikom in zasebnikom	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4315 Investicijski transferi drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4316 Investicijski transferi v tujino	0	0	0	0	0	0	0	0	0
432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4320 Investicijski transferi občinam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4321 Investicijski transferi javnim agencijam in agencijam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4322 Investicijski transferi v državni proračun	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4323 Investicijski transferi javnim zavodom	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45 PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EVROPSKE UNIJE	0	0	0	0	0	0	0	0	0
450 Plačila sredstev v proračun Evropske unije	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4500 Plačila tradicionalnih lastnih sredstev v proračun Evropske unije	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4501 Plačila sredstev v proračun EU iz naslova davka na dodano vrednost	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4502 Plačila sredstev v proračun EU iz naslova bruto nacionalnega dohodka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4503 Plačila sredstev v proračun EU iz naslova popravka v korist Združenega Kraljevstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4504 Plačila sredstev v proračun EU iz naslova popravkov BND vira v korist Kraljevin Nizozemske in Švedske	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. PRESEŽEK (PRIMANKLJAJ) (I. - II.)	5.692.974	4.462.229	78,4	4.715.892	82,8	1.029.831	21,5	-377.038	-7,9

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

	REALIZACIJA 2021	FINANČNI NAČRT 2022	INDEKS FN 2022/ 2021	FINANČNI NAČRT 2023	INDEKS FN 2023/ FN 2022	NAPOVED 2024	INDEKS 2024/ FN 2023	NAPOVED 2025	INDEKS 2025/ 2024
75 IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0	0		0		0		0	
750 Prejeta vračila danih posojil	0	0		0		0		0	
7500 Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov									
7501 Prejeta vračila danih posojil - od javnih skladov									
7502 Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin									
7503 Prejeta vračila danih posojil - od finančnih institucij									
7504 Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij									
7505 Prejeta vračila danih posojil od občin									
7506 Prejeta vračila danih posojil - iz tujine									
7507 Prejeta vračila danih posojil državnemu proračunu									
7508 Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij									
7509 Prejeta vračila plačanih poroštev									
751 Prodaja kapitalskih deležev	0	0		0		0		0	
7510 Sredstva, pridobljena s prodajo kapitalskih deležev v javnih podjetjih in družbah, ki so v lasti države ali občin									
7511 Sredstva, pridobljena s prodajo kapitalskih deležev v finančnih institucijah									
7512 Sredstva, pridobljena s prodajo kapitalskih deležev v privatnih podjetjih									
7513 Sredstva, pridobljena s prodajo drugih kapitalskih deležev									
7514 Prejeta vračila namenskega premoženja									
752 Kupnine iz naslova privatizacije	0	0		0		0		0	
7520 Sredstva kupnin iz naslova privatizacije									
44 V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442+443)	0	0		0		0		0	
440 DANA POSOJILA	0	0		0		0		0	
4400 Dana posojila posameznikom in zasebnikom									
4401 Dana posojila javnim skladom									
4402 Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin									
4403 Dana posojila finančnim institucijam									
4404 Dana posojila pravnim podjetjem									
4405 Dana posojila občinam									
4406 Dana posojila v tujino									
4407 Dana posojila državnemu proračunu									
4408 Dana posojila javnim agencijam									
4409 Plačila zapadlih poroštev									
441 Povečanje kapitalskih deležev in finančnih naložb	0	0		0		0		0	
4410 Povečanje kapitalskih deležev v javnih podjetjih in družbah, ki so v lasti države ali občin									
4411 Povečanje kapitalskih deležev v finančnih institucijah									
4412 Povečanje kapitalskih deležev v privatnih podjetjih									
4413 Skupna vlaganja (joint ventures)									
4414 Povečanje kapitalskih deležev v tujino									
4415 Povečanje drugih finančnih naložb									
442 Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	0	0		0		0		0	
4420 Dana posojila iz sredstev kupnin									
4421 Sredstva kupnin, razporejena v javne sklade in agencije									
4422 Povečanje kapitalskih deležev države iz sredstev kupnin									
443 Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih pravnih osebah javnega prava	0	0		0		0		0	
4430 Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih									
4431 Povečanje premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti									
VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV - V)	0	0		0		0		0	

C. RAČUN FINANCIRANJA

	REALIZACIJA 2021	FINANČNI NAČRT 2022	INDEKS FN 2022/ 2021	FINANČNI NAČRT 2023	INDEKS FN 2023/ FN 2022	NAPOVED 2024	INDEKS 2024/ FN 2023	NAPOVED 2025	INDEKS 2025/ 2024
50 VII. ZADOLŽEVANJE (500+501)	700.000	1.000.000	142,9	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0
500 Domače zadolževanje	700.000	1.000.000	142,9	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0
5000 Najeti krediti pri Banki Slovenije									
5001 Najeti krediti pri poslovnih bankah	700.000	1.000.000	142,9	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0
5002 Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah									
5003 Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih									
5004 Sredstva, pridobljena z izdajo vrednostnih papirjev na domačem trgu									
501 Zadolževanje v tujini	0	0		0		0		0	
5010 Najeti krediti pri mednarodnih finančnih institucijah									
5011 Najeti krediti pri tujih vladah									
5012 Najeti krediti pri tujih poslovnih bankah in finančnih institucijah									
5013 Najeti krediti pri drugih tujih kreditodajalcih									
5014 Sredstva, pridobljena z izdajo vrednostnih papirjev									
55 VIII. ODPLAČILA DOLGA (550+551)	700.000	1.000.000	142,9	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0
550 Odplačila domačega dolga	700.000	1.000.000	142,9	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0
5500 Odplačila kreditov Banki Slovenije									
5501 Odplačila kreditov poslovnim bankam	700.000	1.000.000	142,9	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0	1.000.000	100,0
5502 Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam									
5503 Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem									
5504 Odplačila glavnice vrednostnih papirjev, izdanih na domačem trgu									
551 Odplačila dolga v tujino	0	0		0		0		0	
5510 Odplačila dolga mednarodnim finančnim institucijam									
5511 Odplačila dolga tujim vladam									
5512 Odplačila dolga tujim poslovnim bankam in finančnim institucijam									
5513 Odplačila dolga drugim tujim kreditodajalcem									
5514 Odplačila glavnice vrednostnih papirjev, izdanih na tujih trgih									
IX. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	0	0		0		0		0	
X. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I+IV+VII-II-V-VIII)	5.692.074	4.462.229		4.715.892		1.929.831		-377.038	
XI. NETO FINANCIRANJE (VI+VII-VIII-IX = - III)	-5.692.974	-4.462.229		-4.715.892		-1.929.831		377.038	